PRICE: 500 RIALS
NESHAT IRANIAN INDEPENDENT DAILY
بها: ۵۰۰ ریال

نشاط

روزنامه جامعه مدنی ایران

NESHAT • No. 23 • Vol. 1 • Mar,17,1999 • New Series •

• چهارشنبه ۲۶ اسفند ۱۳۷۷ • ۲۸ذیقعده ۱۴۱۹ • دوره جدید • سال اول • شماره ۲۳ •

مدیریت ساختمان B.M.S لندیس سوئیس

اجتماعی Social

طالبان برگزاری مراسم نوروز را ممنوع کرد

صفحه ۹

اجتماعی Social

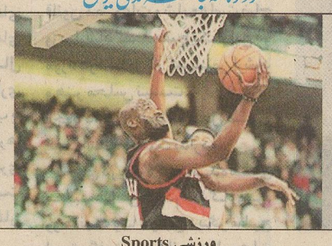

ورزشی Sports

شهادت امام محمد تقیؑ را تسلیت می گوییم

صفحه ۲

نشاط Neshat

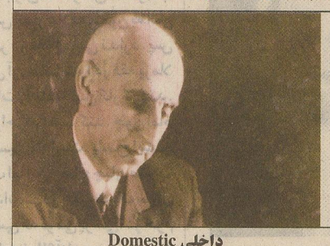

داخلی Domestic

در مصاحبه وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی مطرح شد

دیپلماسی آرام برای آزادی محسن کدیور

گروه داخلی - روز گذشته یک منبع آگاه به نقل از یکی از وکلای محسن کدیور به خبرنگار ما گفت: «کدیور در آستانه سال نو با قید ضمانت آزاد می شود».

این در حالی است که طی چند روز گذشته و پس از فروکش کردن دامنه اعتراض ها به بازداشت محسن کدیور، بسیاری از تحلیلگران بر این عقیده اند که تلاش برای آزادی کدیور آغاز شده است. اظهارات روز گذشته سیدعطاالله مهاجرانی در جمع خبرنگاران داخلی و خارجی خود صحت نظر این تحلیلگران را ثابت می کند.

مهاجرانی دیروز در پاسخ به سئوال خبرنگار ما در این خصوص با ابراز امیدواری نسبت به آزادی کدیور در آستانه سال نو گفت: «در این مورد با رازینی و محسنی اژه ای تماس هایی گرفته شده است».

مهاجرانی یادآور شد: «دادستان دادگاه ویژه روحانیت در هنگام دستگیری کدیور در اصفهان بوده و از بازداشت او اطلاع نداشته است».

مهاجرانی بازداشت کدیور را محصول یک سوءتفاهم دانست و گفت:

همین صفحه

عطاالله مهاجرانی: بازداشت کدیور یک سوء تفاهم است

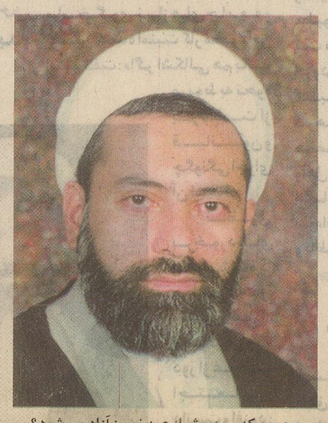

محسن کدیور، پیش از عید نوروز آزاد می شود؟

اظهار نظر ۳ عضو هیات نظارت درباره انتخابات تهران

گروه داخلی - انتشار خبر ابطال آرای پنج تن از اعضای منتخب شورای شهر تهران از سوی هیأت نظارت شهرستان تهران بازتاب های متفاوتی یافت و اظهارنظرهای مختلف و متضادی را برانگیخت. در این باره با اعضای هیأت نظارت شهرستان تهران، هیأت عالی نظارت استان و هیأت مرکزی نظارت بر انتخابات گفت وگویی انجام داده ایم که می خوانید.

ابطال آرا، خلاف قانون

به گزارش خبرنگار ما علیرضا محجوب نماینده تهران و عضو هیأت عالی نظارت بر انتخابات استان تهران با اعلام اینکه این هیأت در طول ۲۰ روز گذشته جلسه ای برگزار نکرده است، گفت: «خبر ابطال آرا، مربوط به هیأت نظارت شهرستان تهران بود و بدون اطلاع کافی و برخلاف قانون منتشر شد. چرا که هیچ یک از مراجع ذی ربط در انتخابات در شرایط زمانی کنونی حق اظهارنظر راجع به صلاحیت داوطلبان نمایندگی ندارند. چون زمان آن گذشته است».

محجوب موضوع استعفای مدیران دولتی برای ثبت نام در انتخابات شوراها و دو ماه مهلت مقرر در قانون را واضح و روشن دانست و افزود: «اگر ابهامی وجود داشت باید در زمان پیش بینی شده حل می شد یا از کمیته حل اختلاف استعلام انجام می گرفت تا با اقداماتی مثل نامه هیأت نظارت شهرستان تهران، اذهان عمومی تشویش نشود. ضمن این که در جلسه مشترک هیأت نظارت استان تهران با رئیس هیأت مرکزی نظارت، این موضوع به عنوان اشکال مطرح نبود».

وی با اشاره به بررسی وضعیت افراد دیگری که خبر ابطال آرای آنان اعلام شده است، آن را مصداق

صفحه ۳

با استعفای دستجمعی اعضای کمیسیون اجرایی

بحران بی سابقه اتحادیه اروپا را فرا گرفت

صفحه ۴

طرح روز

اردشیر رستمی

دیپلماسی آرام برای آزادی محسن کدیور

«ایشان هیچگونه توهینی به حضرت امام نکرده اند».

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی تحقیقات کدیور و دو جلد کتاب او به نام های «نظریه های دولت در فقه شیعه» و «حکومت ولایی» را ارزنده قلمداد کرد و در پاسخ به خبرنگار نشاط که از مهاجرانی سئوال کرده بود: «آیا نسبت وی با محسن کدیور در موضع گیری او مؤثر است»، گفت: «اگر شناخت من از هر فرد بازداشت شده ای به اندازه شناختی باشد که از آقای کدیور دارم و بدانم او به غیر از بیان اندیشه، غرض دیگری ندارد همین موضع را می گیرم».

عضو حزب کارگزاران سازندگی ایران در عین حال از موجودیت دادگاه ویژه روحانیت دفاع کرد و گفت: «دادگاه ویژه روحانیت البته در قانون اساسی و قانون عادی نیست، اما نباید قانونی بودن را در این خلاصه کنیم. اگر این گونه باشد شورای عالی انقلاب فرهنگی هم غیرقانونی است».

مهاجرانی گفت: «مشکل از آن جا شروع می شود که دادگاه روحانیت در موقعیت سیاسی قرار گیرد».

در حاشیه:

- با خراب شدن بلندگوی سالن و اخلالی که در ترجمهٔ سئوال خبرنگار عرب زبان پیش آمد، مهاجرانی شخصاً سئوال وی را ترجمه کرد.

- مهاجرانی در واکنش به یک مقاله روزنامه کیهان که گفته بود همسر کدیور از پوشیه استفاده می کرده گفت: چنین چیزی را اصلاً ندیده است.

- یکی از خبرنگاران پرسید: «اگر مجید مجیدی فیلم ساز ایرانی، جایزه اسکار امسال را ببرد و مجبور باشد با یک زن دست بدهد او چه خواهد کرد؟» و مهاجرانی پاسخ داد که این به صلاحدید مجیدی مربوط است و اجازه بدهید اول اسکار را ببرد تا بعد.

مهاجرانی گفت: «پدیدارشدن فاشیسم در ایتالیا بدسلیقگی تاریخی در این کشور است و بدسلیقگی دوم دعوت از سلمان رشدی همزمان با دیدار خاتمی است».

مهاجرانی در پاسخ به پرسشی درباره احتمال استیضاحش در سال آینده گفت: «این احتمال تا زگی ندارد و از زمانی که از مجلس رأی اعتماد گرفتم تا امروز ماهی نگذشته که بحث استیضاح من مطرح نشده باشد».

سخنگوی دولت انجام مانور در خلیج فارس را طبیعی ترین حق کشور ایران دانست و انتقاد را نسبت به مانورهایی وارد دانست که به طور مشترک با آمریکا و انگلیس برگزار می شود.

یک کارشناس نظامی:

توان دفاعی ایران نقطه امید کشورهای اسلامی است

گروه داخلی - محصولات سازمان صنایع هوایی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران در نمایشگاه ایدکس ۹۹ تحسین کارشناسان نظامی جهان را برانگیخته است.

به گزارش ایرنا خریداران خارجی از مدل های مختلف هواپیمای پیشرفته بدون سرنشین و بالگردان های شباویز ۲۰۶۱ به خوبی استقبال کردند.

یک بازدیدکننده فرانسوی گفت: «فن آوری پیشرفته و قابلیت های چندمنظوره و بسیار مناسب پرنده های تولیدی جمهوری اسلامی، کشور ایران به عنوان یکی از منابع مهم فروش تجهیزاتی از این نوع مطرح خواهد شد».

بازدیدکننده دیگری با دریافت شرایط فروش هواپیمای بدون سرنشین ابابیل، تنوع و تکنولوژی پیشرفته تولیدات صنایع دفاعی جمهوری اسلامی ایران را زمینه ساز حضور جدی ایران در بازارهای تسلیحاتی آینده دانست.

محمدبن خالد کارشناس نظامی ساکن قطر نیز پس از بازدید از غرفه وزارت دفاع ایران، گفت: «توانایی های دفاعی ایران نقطه امید کشورهای اسلامی است».

کارشناس مؤسسه دفاعی هند:

سفر خاتمی به غرب، پایان دوران دشمنی و ناسازگاری بود

گروه داخلی - یک کارشناس هندی سفر آقای خاتمی به ایتالیا را واقعه مهمی در روابط و همکاری بین المللی توصیف کرد.

به گزارش ایرنا، معاون انستیتوی مطالعات دفاعی در دهلی نو این سفر محدود به ایران و اروپا نیست، بلکه بر دیگر کشورها نیز تأثیر خواهد گذاشت.

اودای باسکار افزود: «این سفر که اولین سفر یک رئیس جمهوری ایران به غرب پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران است، به روشنی نشان می دهد که دوران دشمنی و ناسازگاری به پایان رسیده است».

کارشناس دیگر این انستیتو نیز در همین زمینه گفت: «به نظر می رسد که کشورهای اروپایی اکنون درک کرده اند که سیاست انزوا و مهار ایران موفقیت نداشته است. بنابراین سیاست دوستی و کنارآمدن با ایران را در پیش گرفته اند».

اودای بانوسینگ افزود: «ایران به عنوان یک قدرت منطقه ای باید جایگاهش را در جامعه بین المللی بازیابد».

وی گفت: «کشورهای اروپایی با رد آشکار کوشش های آمریکا برای مهار ایران از راه اعمال تحریم های اقتصادی، می خواهند با درک اهمیت جغرافیایی سیاسی و اقتصادی ایران، روابط خود را با این کشور تحکیم بخشند».

ویژه نامه نوروزی نشاط

روز پنج شنبه ۲۷ اسفندماه، آخرین شماره سال ۷۷ روزنامه نشاط به صورت ویژه نامه به خوانندگان ارجمند خود تقدیم می شود.

ویژه نامه ۱۶ صفحه ای نوروزی نشاط به همراه روزنامهٔ تمام رنگی و به قیمت ۱۰۰ تومان تدارک شده است. در ویژه نامه نوروزی نشاط مطالبی با مضمون ایران و جهان در سال ۷۷، وقایع مهم مملکتی سال، مصاحبه، گزارش، طنز، تفسیر، قصه و برداشت، به قلم نویسندگان، روزنامه نگاران صاحبنظران برجسته ایرانی گنجانده شده است.

خوانندگان وفادار نشاط در جریان مشکلات مالی روزنامه و تعهدها و بدهی های سنگین ناشر روزنامه خود هستند و لابد علت این قیمت گذاری را کاملاً درک می کنند.

روزنامه نشاط آرزو دارد که شایسته مهربانی ها و حمایت های بزرگوارانه خوانندگان گرامی خود باشد.

آمیختگی آب و آتش

در آیین چهارشنبه سوری

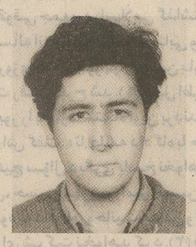

آسمان تهران هم امسال با بچه ها یاری نکرد. باد می آید و باران و گهگاهی صدای ترقه ای و نارنجک دست سازی. در این هوا- گرچه دلپذیر است- آیا می توان بوته ای افروخت: «زردی من از تو سرخی تو از من» صدای خنده و گاهی هم جیغ دخترها و پسرهای نوجوان و جوان هنگام پریدن از روی گله آتش واقعاً دیدنی و نشاط آور است.

باران می بارد، رگبار، نهیب آسمان صدای ترقه ها را می بلعد. شهر در زیر باران آرام است.

■■■

چهارشنبه سوری یک آیین کاملاً ایرانی است. منظور از ایران هم همین محدوده فعلی نقشه جغرافیا است.

حتی تاجیکها هم با مناسبات و پیوندهای بسیار نزدیک با ما این آیین را برپا نمی کنند.

آیین چهارشنبه سوری برخلاف جشنهای مهرگان، سده و نوروز ریشه در تاریخ پیش از اسلام ندارد و یا تاکنون مدارکی برای وجود آن شناخته نشده است. روایات غیرمستندی وجود دارد که این آیین در عصر صفویه احیا شده است. به هرحال آیین چهارشنبه سوری بسیار با جشن نوروز آمیخته است.

زرتشتیان معتقدند روان نیاکان آنها (فروهر) در نوروز به زمین بازمی گردد. در بعضی از منابع گفته اند که روشن کردن آتش برای این است که این مراجعان زمین بتوانند راه خود را بیابند.

اما آنچه مسلم است اینکه آتش نیروی زندگی نزد ایرانیان باستان بوده، اشاره ای هم که در شعر عامیانه وجود دارد، (سرخی تو از من) درواقع خواستن همان نیروی زندگی بخش آتش است که انسان می خواهد آن را به دست آورد.

افروختن آتش به طور کلی با نوروز در ارتباط است. درواقع می توان گفت که افروختن آتش و آیین چهارشنبه سوری اعلام آغاز جشن های نوروزی است.

آئین چهارشنبه سوری هم مانند بسیاری از آیینهای مردمی در طول سالها دچار دگوگونی هایی برای همگن شدن با محیط و شرایط شده است.

-سرخی تو از من، زردی من از تو- شاید انسان می خواهد همه رنجوری خود از زمستان را با این عبارت به آتش دهد و سرخی و زندگی این حیات شعله ور را از آن خود کند.

■■■

در این سالها خیلی با برپایی این پیش آیین نوروزی مخالفت شدّ کار به دخالت نیروی انتظامی کشید، صدا و سیما هشدار داد، سازمان آتش نشانی اعلامیه صادر کرد ولی هیچکدام نتوانست انگیزه جاری در مردم را از بین ببرد. چهارشنبه سوری بخش جداناپذیر نوروز است. نوروز آغاز بهار است. بهار آغاز زندگی است. آیا زندگی را می توان متوقف کرد؟

این حقیقت دارد که برپایی این آیین، بخصوص در چند سال اخیر خطرهایی برای مردم و بخصوص نوجوانان پدید آورده. اما مگر می شود با پاک کردن صورت مساله، مساله را حل کرد.

آیا تلاش در فراموشی سنت راه مناسبی است یا ارائه روش امروزی برای برگزاری آن.

این حقیقت تاریخی ملت ایران است که همواره فرهنگهای ارزشمند را از سوی هر کس که بوده، در خود پذیرفته و تعریف جدیدی از آن ارائه کرده است.

جشن نوروز ایرانی است، آیین چهارشنبه سوری هم ایرانی است. ما همه ایرانی هستیم. مسلمان ایرانی و فرهنگ ایران این است چه دوست بدارید و چه نه.

باران نم نم می بارد. آفتاب عصر هم تلاش دارد تا خود را بیرون کشد از پشت ابر. صدای انفجار ترقه ای در کوچه طنین می اندازد. صدای ممتد آژیر پشت آن. بچه ها می دوند و هر کدام جایی خود را مخفی می کنند...

امیرحسین رسائل

آگهی ویژه

پودر مخصوص ماشین لباسشوئی
تاز
به بازار آمد
حاوی: لیپاز- پاک کننده لکه های چربی
پروتئاز- پاک کننده لکه های پروتئینی
S.T.S - حل کننده سریع پودر
T.A.E.D - دانه های رنگی اکتیوبتور
همیشه تاز
آگهی نشاط

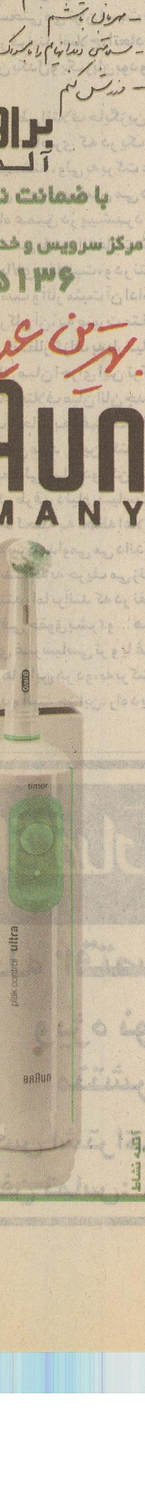

مسواک برقی براون
برنامه ریزی من برای سال آینده:
- غذای سالم کم خوردم
- مهمون بیشتر
- سیگار رو تا نیم پاکت در روز کم کنم
- ورزش کنم
براون آلمان
با ضمانت نامه فارسی
مرکز سرویس و خدمات پس از فروش
۶۴۹۵۱۳۶
بهمن عبدی
BRAUN
GERMANY
آگهی نشاط

سوگنامه

شهادت حضرت امام محمد تقی(ع)

ابوجعفر محمدبن علی، امام جواد(ع) بنابر مشهورترین قول در ۱۵ یا ۱۹ رمضان سال ۱۹۵ هجری قمری در مدینه به دنیا آمد (تاریخ ۱۰ رجب نیز ذکر شده است. مصباح المتهجد به روایتی از ابن عیاش) و در ۲۲۰ هجری قمری (آخر ذیقعده یا پنجم یا ششم ذیحجه) در بغداد وفات یافت. آن حضرت در هفت سالگی به امامت منصوب شد و چنانکه شیخ در ارشاد نقل کرده، مضداق شریفه «و آیتناه الحکم صبیاً» بود. ماجرای مناظره آن حضرت با یحیی ابن اکثم بسیار معروف است: بنی عباس که از علاقهٔ مأمون به امام ناخرسند بودند اظهار داشتند که ابوجعفر در فقه فضلی ندارد. پس مجلسی آراستند تا امام را بیازمایند و ناتوانی آن حضرت را در فقه برملا کنند. از این رو یحیی ابن اکثم قاضی القضات را مأمور این کار کردند. یحیی از امام(ع) حکم فردی را پرسید که دراحرام صید کند. چون امام در جواب آمد همهٔ حاضران را به حیرت و تحسین واداشت. پاسخ ایشان در واقع ایضاح همان سؤال یحیی بن اکثم بود، اما این ایضاح چنان صورت گرفت که حکایت از عمق معرفت امام در فقه داشت. آن حضرت یک سؤال یحیی را به چندین سؤال منحل کرد: آیا شخصی که تو می پرسی، در حرم این صید را کرده یا بیرون آن؟ به عمد کشته یا به خطا؟ آزاد بوده یا جاهل؟ صید، پرنده بوده یا حیوانی دیگر؟ صیاد به موضوع آگاه بوده یا جاهل؟ در شب صید کرده یا روز؟ و... (ارشاد مفید). روزنامهٔ نشاط وفات آن حضرت را به همهٔ مسلمانان تسلیت می گوید.

یادداشت

ائتلاف، جانشین اتحاد

سیدمرتضی مردیها

در انقلاب ها مهمترین شعار اتحاد است. ادبیات انقلابی در مقام تحلیل نظری، حجم عمده ای از توان خود را روی راهبرد وحدت نیروها متمرکز می کند و تلاش می کند نشان دهد وحدت چگونه تحقق یافتنی است، چقدر توان دارد، و با چه ابزارهایی به ساختارشکنی نظم سیاسی مسلط، دست می برد. همدلی پاره ای از نظریه پردازان تحول انقلابی با بخش هایی از بافت سنتی جامعه، که به وضوح با نوگرایی های انقلابی در تضاد است، از اهمیت وحدت ناشی می شود. رهبران انقلابی بسیاری از بسترهای سنتی فرهنگ و اجتماع را به این منظور تحمل می کنند و حتی به دفاع از ضرورت حفظ آن برمی خیزند، که آن را زمینه بافت واحد جمعیت می دانند، بافت واحدی که در غیاب آن خیزش انقلابی دچار تلاشی و تباهی، یا دست کم، ضعف و زمین گیری می شود. در مقام تشویق عملی نیز، ادبیات هر انقلاب آکنده از مضامینی است که

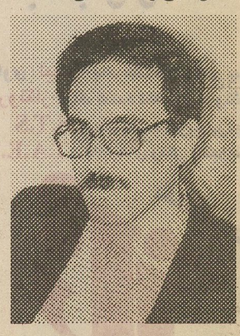

از مردم می خواهد تا همدل و همزبان، یکپارچه و منسجم، همچون اجزای یک پیکر واحد پای در راه تخریب و بازسازی نظام سیاسی بگذارند.

در چارچوب گفتمان انقلابی، شعار وحدت در هر دو بعد آن، تحلیل نظری و تحریض عملی، پاسخ مثبت می گیرد. زیرا، اساساً، در غیاب یک همگرایی عمیق و یک انسجام مستحکم، به سختی ممکن است یک انقلاب مهم به پیروزی برسد. علاوه بر این، فضای انقلاب، یک فضای ساری، همه گیر، عاطفی و آرمانی است و کاملاً مستعد است تا شعار «همه، یکدل و یک زبان» را تا حدود زیادی تحقق بخشد. اما از آنجا که اختلاف از بارزترین اوصاف انسانی است، با خروج از دوره کوتاه اوج در هر انقلاب، یکدلی و یک زبانی قوام و دوام خود را فرومی گذارد، و احزاب و گرایش های سیاسی مختلف در مقابل هم صف می کشند. دعوت این گروه ها به وحدت غیرواقع بینانه است و مطلقاً به نتیجه نمی رسد.

در شرایط «بعد از انقلاب» (Post-revolutionair) که معمولاً گفتمان اصلاح گرایی غالب می شود، چندصدایی نیروهای سیاسی را دچار شکاف و پراکندگی می کند. در حالی که بدون حداقلی از اجماع در میان نخبگان به سختی می توان نسبت به اصلاحات پایدار امیدوار بود. به تعبیر دیگر، در فرآیند اصلاح، اتحاد ممکن نیست و اختلاف مطلوب نیست. نه می توان یکدل و یک زبان بود و نه چنددلی و چندزبانی مشکلی را می گشاید.

در چنین شرایطی ائتلاف جایگزین اتحاد می شود. ائتلاف چنددلی و یک زبانی است، عناصری که در یک ائتلاف وارد می شوند مستعد همدلی و اتحاد نیستند، ولی به برکت عقل و محاسبه، مطالبات اصلی خویش را در زبان واحدی سامان می دهند. و به این ترتیب به رغم اختلاف های گاه عمیق در پیشبرد فرآیند اصلاح به توفیق های چشمگیری دست می یابند. انتخابات شوراها نشان داد که ائتلاف دوم خرداد از ضریب بالای عقلانیت، و در نتیجه، از ضریب بالای استقامت و زایش برخوردار است و آثار مثبت آن ادامه خواهد یافت. زیرا از یک سو، ناهمدلی میان ارکان آن، به صورت متقابل به رسمیت شناخته شده و نوستالژی اتحاد، انتظار گزاف به بار نیاورده است، و از سوی دیگر، این ناهمدلی به شقاق میان اجزای این ترکیب و فروپاشی آن منجر نشده است. در حالی که اختلاف میان آنان جدی است. تمام سخن این است که ائتلاف، برخلاف اتحاد، به رغم اختلاف منافع و حفظ هویت مستقل عناصر آن، پایدار می ماند. و این نکته در مورد ائتلاف دوم خرداد کاملاً صادق است. ناهمدلی میان دو رکن اصلی ائتلاف تا حدی است که به اعتقاد بعضی یک طرف، دنیای سیاست را همچون بازار بورس می بیند که در آن قیمت ها لحظه به لحظه اعلام می شود و طرف دیگر صحنه سیاست را عرصه نبرد مداومی می داند که در آن هر چیزی ارزش خود را وامدار ضربه ای است که به حریف می زند. دو گرایش تا این حد متفاوت، قطعاً همدل نیستند، اما برآنند که در نفی رفتار غیرقانونی، و نفی قانون غیرانسانی (منافی حقوق بشر) و... همزبان باشند و در این کار موفق بوده اند. لایه های غیرسیاسی تر و یا غیرجناحی تر ائتلاف نیز، به رغم پاره ای ناهمدلی ها با این هر دو، به برکت بلوغ سیاسی و فرهنگی تمرین همزبانی می کنند و البته جز این، راه دیگری به سوی اصلاح نیست.

محمدباقر ذاکری نماینده مردم قوچان:

مجلس در قانونگذاری و نظارت بر قوای مجریه و قضائیه ضعیف عمل کرده است

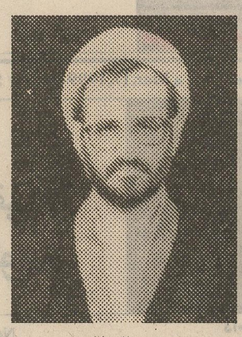

محمدباقر ذاکری

گروه داخلی - محمدباقر ذاکری نماینده مردم قوچان در سخنرانی پیش از دستور دیروز خود در مجلس، با تأکید بر لزوم پایبندی به قانون، قانون اساسی را میزان الحراره دولت ها دانست و گفت: «هر دولتی که به قانون اساسی وفادارتر و در راه تحقق اصولش کوشاتر باشد، نسبت به ملت صادق تر، خدمتگزارتر، متواضع تر و وفادارتر است».

به گزارش خبرنگار ما، ذاکری با ابراز تأسف از اجرانشدن شماری از اصول قانون اساسی، برخی رفتارها و اقدام ها، مانند تصویب قانون بدون معیار و ضابطه نظارت استصوابی و مبهم بودن مفاهیمی همچون مخل به مبانی اسلام و امنیت ملی را در قوانین و مقررات، موجب دامن زدن به اختلاف ها و تهمت ها دانست و آن را ضایعه ای برای نظام توصیف کرد.

وی افزود: «راه اساسی برای جلوگیری از بحران ها و توفان ها، اصلاح قوانین و رفع ابهامات و اشکالات است و بنابراین نباید با عصبانیت سخن گفت یا مطلب نوشت».

نماینده مردم قوچان با یادآوری دو وظیفه قانونگذاری و نظارت مجلس بر قوای مجریه و قضائیه و تأکید بر انجام درست آن گفت: «اما متأسفانه مجلس در انجام هر دو وظیفه اصلی اش ضعیف بوده و هست و دلایل و عوامل آن اظهر من الشمس است و راه حلش نیز چندان دشوار نیست. اما به شرطها و شروطها».

تغییر در اقلیت و اکثریت مجلس

مجید انصاری نماینده مردم تهران در حاشیه جلسه دیروز مجلس در پاسخ به پرسش خبرنگاران درباره پیش بینی وضعیت مجلس در سال آینده با توجه به عملکرد امسال گفت: «مجلس بهترین شرایط را برای قانونگذاری داراست، زیرا مطابق آئین نامه جدید که در حال تصویب آن هستیم، کمیسیون های مجلس مکلف به بررسی عملکرد برنامه های گذشته به هنگام تصویب برنامه های جدید شده اند. ضمن این که سال آینده نمایندگان در آستانه برگزاری انتخابات مجلس ششم متناسب با شرایط خاص آن زمان در اظهارنظرها و اقدام های خود دقت بیشتری خواهند کرد و احتمالاً نسبت اکثریت و اقلیت فعلی نمایندگان دستخوش تغییر خواهد شد».

انصاری با بیان این که در آئین نامه داخلی جدید مجلس برخی نقاط ضعف آئین نامه کنونی رفع شده است، افزود: «آئین نامه فعلی دارای کاستی هایی است که بر کار مجلس تأثیر می گذارد و درخصوص عملکرد مجلس از ادوار گذشته تاکنون نیز طرح هایی دارم تا مجلس در همان جایگاهی که امام فرمودند (مجلس در رأس همه امور است) قرار گیرد. این طرح ها را در آینده همزمان با سالگرد آغاز به کار مجلس اعلام خواهم کرد».

وی افزود: «چشم انداز مجلس ششم را روشن می بینم».

حسن کامران نماینده اصفهان در مجلس:

قانون مطبوعات باید روشن و شفاف شود

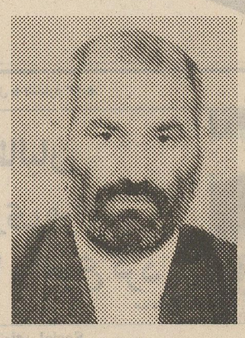

حسن کامران

درپی انتقادهای تند برخی نمایندگان مجلس از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و نحوه فعالیت بعضی از مطبوعات و طرح شایعه استیضاح عطاالله مهاجرانی، با دوتن از نمایندگان مجلس درباره نحوه اجرای قانون مطبوعات به گفت وگو پرداختیم که درپی می آید.

حسن کامران نماینده مردم اصفهان هدف از هرنوع تغییر در قانون مطبوعات را توسعه فعالیت های مطبوعاتی دانست و گفت: «یکی از خلأهای قانون مطبوعات کنونی نبود توجه به حقوق خبرنگاران است که باید این نقیصه رفع شود».

وی از تمامی دست اندرکاران مطبوعات خواست تا نظرات خود را به کمیسیون ارشاد و هنر اسلامی مجلس یا هیأت نظارت بر مطبوعات ارائه دهند.

کامران درباره تغییر و اصلاح قانون مطبوعات و شایعه استیضاح وزیر ارشاد گفت: «هیچ یک از این دو مورد در دستور کار کمیسیون ارشاد و هنر مجلس نیست و اگر اخباری وجود دارد، از آنجا که محل صدق و کذب است، قطعیت ندارد».

وی درباره پرونده های مطبوعاتی که در دادگاه ویژه روحانیت و یا مراجع دیگر مطرح است، گفت: «در قانون مطبوعات ابهام هایی وجود دارد که باید برطرف شود و چون این ابهام ها برطرف نشده است، هریک از نهادهای قضایی خود را مجاز می دانند که در امور مطبوعاتی - که مربوط به مباحثی است که آنان تعقیب می کنند- دخالت کنند، بنابراین باید در قانون مطبوعات این مسائل شفاف و روشن باشد».

بازنگری در قانون مطبوعات برای جلوگیری از برخوردهای دوگانه

قدرت الله نظری نماینده کنگاور با اعلام اینکه قانون مطبوعات کنونی در هر شرایطی پاسخگوی نیازهای جامعه و تضمین کننده امنیت کار مطبوعاتی است گفت: «اگر اشکالی هم باشد مربوط به نحوه برداشت از قانون و چگونگی اجرای آن است».

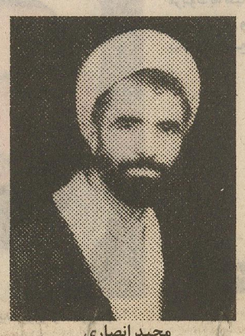

مجید انصاری

نظری برخوردهای انجام شده با مطبوعات را متناقض، همراه با تبعیض و به دور از عدالت اجتماعی دانست و افزود: «در حالی که برخی مطبوعات خاص هنوز به هتک حرمت و اهانت به اشخاص حقیقی و حقوقی ادامه می دهند و مطالب آنها باعث جوسازی و انحراف اذهان عمومی از واقعیت ها می شود. دادگاه های رسیدگی کننده به اتهامات مطبوعاتی تخلفات این نشریات را نادیده می گیرند و با آنها برخورد نمی کنند».

نماینده کنگاور با اشاره به ماجرای برنامه چراغ که در آن تلویزیون مورد محکومیت قرار گرفت، گفت: «هرگز ندیدیم نشریاتی که همان مطالب تلویزیون را درج کرده بودند از سوی دادگاه مطبوعات محکوم شوند در حالی که طرح آن حرف ها در آن نشریات کم اثرتر از انعکاس آن در صداوسیما نبود. اما فقط صداوسیما نکوهش شد و با وجود روشن بودن حدود و ثغور مطبوعات در قانون، هیچ اقدام مؤثری در قبال مطبوعات مذکور به عمل نیامد».

وی بازنگری در قانون مطبوعات و سایر قوانین و مقررات مربوط به تعیین وظایف و اختیارات هیأت منصفه و مرجع رسیدگی کننده به اتهامات مطبوعاتی را باتوجه به رخدادهای یک سال گذشته لازم دانست و افزود: «بازنگری در قوانین و مقررات مطبوعات باید به وسیله وزارت فرهنگ وارشاد اسلامی و با همفکری صاحبنظران مطبوعات واهل قلم انجام شود تا کاستی ها، ابهامات و اشکالاتی که زمینه سوءاستفاده از قانون را برای مجریان و ناظران فراهم می کند رفع شود».

در حاشیه مجلس

مجلس و تعطیلی تشویقی

جلسه دیروز مجلس با نظم بیشتری برگزار شد، اما به هر حال ناطق نوری بارها مجبور شد به برخی نمایندگان تذکر بدهد و برای جلوگیری از خروج آنان از صحن علنی، اعضای هیأت رئیسه اقدام کردند. فضای عمومی مجلس روز گذشته نسبت به جلسات قبل متفاوت و بانشاط بود. رئیس مجلس پایان جلسه را زودتر از موعد معمول اعلام کرد و علت آن را تشویق برای منظم بودن نمایندگان دانست. جلسه آینده مجلس روز هفدهم فروردین ماه سال آینده تشکیل خواهد شد.

سؤال از وزرا

در جلسه دیروز مجلس سؤال های نمایندگان از وزرای کشور، مسکن و شهرسازی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اعلام وصول شد.

خبرنگار خصوصی

امیرانتظام و دادگاه انقلاب

به دنبال ارجاع پرونده عباس امیرانتظام از دادگاه انقلاب به دادگاه عمومی دادگستری که در مورد اتهام اخیر وی در خصوص نشر اکاذیب و افترا و تهمت به اسدالله لاجوردی صورت گرفته است، کمیته دفاع از عباس امیرانتظام در بیانیه ای اقدام به انتشار خلاصه ای از زندگینامه وی کرد و در آن از اقدام رئیس شعبه ۵۱۱ دادگاه عمومی تهران مبنی بر عدم صلاحیت این دادگاه و شایستگی رسیدگی به این اتهامات در دادگاه انقلاب، انتقاد کرد.

در پایان این بیانیه آمده است: «وکلای مدافع امیرانتظام در تلاشند نسبت به این عمل رئیس شعبه ۵۱۱ اقدامات قانونی را انجام دهند تا پیش از این نسبت به حقوق حقه موکلشان تجاوز صورت نگیرد».

استفاده نمایندگان مجلس از کارت کمیته امداد

گفته می شود به هنگام توزیع کارت های ویژه خرید رایگان در یکی از مراکز کمیته امداد امام که برای ارائه به افراد نیازمند و کم درآمد تدارک شده بود، چند تن از نمایندگان مجلس نیز با حضور در این مرکز بیش از تعداد معین شده از کارت های یادشده استفاده کردند.

گفتگوی سیاسی

گفت وگو با غلامرضا فروزش

ما در حال تمرین دموکراسی جوان هستیم

گروه داخلی - گفت وگوی اختصاصی امروز نشاط افزون بر چگونگی انتخاب شهردار تهران به ارزیابی و مقایسه روند جنبش اصلاحات و توسعه سیاسی سال ۷۷ نسبت به سال ۷۶ اختصاص یافته است. در این زمینه با غلامرضا فروزش عضو شورای شهر تهران، عضو مجمع تشخیص مصلحت و وزیر سابق جهاد سازندگی مصاحبه ای کوتاه انجام دادیم که می خوانید.

نشاط: وضعیت جنبش اصلاحات و توسعه سیاسی را در سال ۷۷ در مقایسه با سال ۷۶ چگونه ارزیابی می کنید؟

فروزش: لفظ جنبش به لحاظ ادبی دارای بار و مفهوم یک تشکل مردمی است که به مبارزه با دولت به خاطر برآورده شدن انتظاراتشان تلقی می شود. بنابراین با دولتی که خود خواهان دمکراسی و توسعه سیاسی و در حال معماری جامعه مدنی است دیگر مبارزه مفهومی پیدا نمی کند و در این شرایط جنبش نیز جای خود را به همکاری و اعتماد میان دولت و مردم می دهد. به طور کلی انتخابات مجلس شورای اسلامی، مجلس خبرگان و انتخابات شوراهای شهر و گستردگی و آزادی مطبوعات کشور، از نمونه های بارز وجود یک دولت دمکراتیک است.

نشاط: یعنی روند توسعه سیاسی را در سال ۷۷ مثبت می بینید؟

فروزش: به عقیده من این روند نه تنها مثبت بلکه رو به تکامل است.

نشاط: شما به آزادی مطبوعات اشاره کردید، درحالی که در سال ۷۷ تعداد نشریاتی که نسبت به سالهای گذشته تعطیل شدند قابل مقایسه نیست.

فروزش: ما در تمرین دمکراسی، جوان هستیم. بیست سال زمان کوتاهی است. مطبوعات ما باید صبر و حوصله به خرج دهند و شرایط را تحمل کنند تا روند دمکراسی رو به تکامل برود. در کشوری با ۶۰ میلیون جمعیت، ۶۰ میلیون رأی و نظر مختلف وجود دارد، ولی این عدم اشتراک نظر نباید مانع تشریک مساعی شود. مسلماً بر روی مباحث نظری اختلافاتی وجود دارد ولی باید همدیگر را تحمل کنیم.

نشاط: شما به عنوان فردی از اعضای شورای شهر تهران فکر می کنید چه کسی شهردار خواهد شد؟

فروزش: هنوز زود است از شهردار صحبت شود، زیرا جلسه های اعضای شورا تشکیل نشده است.

نشاط: در انتخاب شهردار تهران به چه شاخص هایی توجه دارید؟

فروزش: شهردار آینده تهران باید یک شخصیت موفق قوی اجرایی باشد نه شخصیت سیاسی. حتی اعضای شورای شهر هم باید اجرایی باشند درغیراین صورت بعد از دو سال به نتیجه ای می رسیم که نباید می رسیدیم.

نشاط: فکر می کنید به چه علت جناح محافظه کار در انتخابات شوراها با عدم اقبال مردم مواجه شد؟

فروزش: مردم وجدان عمومی شان درست عمل می کند. آنها علاقه مند به وجود جمعی هستند که از شعارهای تند پرهیز می کنند. در واقع این انتخابات فرصتی بود تا مردم جمعی را که بیشتر با هم همفکر هستند انتخاب کنند. البته انتخاب یک جناح در این انتخابات از جهاتی مثبت به نظر می رسد زیرا وقتی یک جناح بر سر کار باشد اگر نابسامانی های هم به وجود بیاید مشخص می شود که چه کسی مقصر است و به عبارتی توانایی این جناح در اداره امور مورد آزمایش قرار می گیرد.

نشاط: یک سئوال فرعی؛ شما در تبلیغات خود از کاریکاتور خروس و مرغ استفاده کردید. دلیل این انتخاب چه بود؟

فروزش: این نحوه تبلیغ و انتخاب آن کار من نبود؛ جمعی از دوستان هنرمند من که از کاریکاتوریست های سرشناس هستند تعدادی سوژه را انتخاب کردند و من این عکس را به عنوان اولین سوژه دیدم، ولی قبل از اینکه نظر بدهم دیدم در دو شماره کار شد. البته بر آن ایرادی هم ندیدم، هرچند که ممکن است بعضی از حساسیت ها را دامن زده باشد.

نشاط: خروس و مرغ چه پیامی داشتند؟

فروزش: خروس شخصیتی بود که موضوعات مختلف را مطرح می کرد. در واقع سه پیام داشت که فکر می کنم شما و مردم از پیام آن اطلاع داشته باشید.

نشاط: فکر می کنید این نوع تبلیغ که در ایران چندان هم مرسوم نیست چه مقدار در انتخاب شما مؤثر بود؟

فروزش: ارزیابی درستی ندارم ولی به دلیل روحیه ادیبانه و نکته سنج مردم، بعید می دانم در انتخاب من بی تأثیر بوده باشد.

حقوق مردم

مناقشه ای زیرپوستی بر سر مصالحه ای احتمالی!

شادی صدر

محسن کدیور همچنان روزهای زندان را به شب می رساند؛ هر چند خبرهای غیررسمی می گویند به زودی آزاد خواهد شد. حتی اگر این اتفاق به همین زودی و پیش از پایان سال بیفتد، بازداشت کدیور چالشی جدی پیش روی نظام حقوقی جمهوری اسلامی گذاشته است. یکی از خطوط پر رنگ این چالش مسأله انتخاب وکیل و انتصابی و انتخابی بودن آن است که درست در همان روزی که کدیور برای اولین بار برای ادای توضیحات به دادسرای روحانیت رفت مطرح شد. (۱) سیل اظهارنظرهای گوناگون وقتی شروع شد که کدیور را به بازداشتگاه اوین بردند. روز ۱۴ اسفند کدیور در ملاقات با خانواده اش گفت: «تا جلسه دادگاه با حضور وکیل غیرتسخیری و هیأت منصفه به هیچ سؤال دیگری پاسخ نخواهم داد». (۲) دو روز بعد سه وکیل دادگستری، حسین مهرپور، امیر حسین آبادی و مسعود حائری را به عنوان وکلای خود به دادگاه روحانیت معرفی و اعلام کرد بدون حضور آنان در هیچ محکمه ای شرکت نخواهد کرد. (۳) فردای آن روز دادگاه ویژه روحانیت با رد وکلای معرفی شده از سوی خانواده کدیور اعلام کرد که وکیل انتخابی وی باید روحانی باشد. (۴) پیش از این دادگاه فهرستی از اسامی چند روحانی به کدیور برای انتخاب وکیل از میان آنها داده بود که همگی از مقامات رسمی قضایی بودند. (۵) آخرین اطلاع ها ظاهراً از توافقی خبر می دهد که میان کدیور و دادگاه انجام شده و در پی آن او ۴ روحانی (موسوی خوییني ها، موسوی تبریزی، موسوی بجنوردی و محقق داماد) را به عنوان وکیل معرفی کرده است. (۶) اما در این توافق احتمالی ظاهراً قوانین مربوط به وکالت نادیده گرفته شده است.

اصل ۳۵ قانون اساسی می گوید: «در همه دادگاه ها، طرفین دعوی حق دارند برای خود وکیل انتخاب نمایند و اگر توانایی انتخاب وکیل را نداشته باشند باید برای آنها امکانات تعیین وکیل فراهم گردد». مفهوم این اصل این است که انتخاب وکیل یک «حق» است که هیچ قید و محدودیتی ندارد و فقط وقتی کسی از نظر مالی استطاعت گرفتن وکیل نداشته باشد، دادگستری باید برای او وکیل تسخیری انتخاب کند. اما نکته مهمتر که در واقع نادیده گرفته شده است، این است که وکیل باید «وکیل» باشد.

برخلاف طرز تلقی عمومی، در دادگاه ها و نظام قضایی تنها کسانی می توانند وکالت کنند که از کانون وکلای دادگستری پروانه وکالت داشته باشند. بنابراین اصل حق انتخاب وکیل آن قدر بدیهی است که حتی آیت الله یزدی هم در سخنان اخیر خود گفته اند: «هم در دادگاه انقلاب و هم در دادگاه ویژه روحانیت، متهمان می توانند وکیل داشته باشند، در غیر این صورت دیوانعالی کشور پرونده را نقض می کند». (هر چند دادگاه روحانیت جدا از نظام قضایی کشور است و اصلاً امکان ندارد در هیچ مرحله ای گذر یکی از پرونده هایش به دیوانعالی کشور بیفتد تا آن مرجع رأی را نقض کند!).

اما ظاهراً مناقشه ای زیرپوستی بر سر آنهایی که به عنوان وکیل انتخاب می شوند در جریان است، سه وکیل غیرروحانی انتخاب اول کدیور، هر سه شرایط وکالت را داشتند و اما چهار وکیل روحانی انتخاب دوم، اصلاً از نظر قانونی وکیل نیستند. طبق ماده ۵۵ قانون وکالت مصوب ۲۵ بهمن ۱۳۱۵ «... به طور کلی هر شخصی که دارای پروانه وکالت نباشد از هر گونه تظاهر و مداخله در عمل وکالت ممنوع است... متخلف از یک الی ۶ ماه به حبس تأدیبی محکوم خواهد شد».

بنابراین حتی اگر دادگاه روحانیت با کدیور بر سر چهار وکیل روحانی وی توافق کند طبق قانون، وکالت چهار روحانی یاد شده ممنوع است و مجازات دارد.

درست است که انتخاب وکیل یکی از حقوق شهروندی هر کسی است، اما وکیل باید شرایطی را داشته باشد که در قانون به آن اشاره شده است. توافق یادشده گشودن باب مصالحه درباره وکالت و نتیجه آن بی نظمی و بی قانونی نظام قضایی است.

هر چند به عقیده عباس عباسی نماینده بندرعباس «افکار عمومی حق اظهارنظر درباره عملکرد دادگاه ویژه روحانیت را ندارند» (۷) و به نظر حجت الاسلام غلامرضا حسنی امام جمعه ارومیه «کسانی که دادگاه ویژه روحانیت را زیر سؤال می برند بیماران روحی اند»، (۸) اما از آنجا که پرونده کدیور دیگر فقط پرونده کدیور نیست بلکه پرونده ای است که به نوعی ذهن تمامی متفکران و مردم را درگیر کرده و نزدیک بوده است به خاطر تجمع پیرامون آن واقعه ای غیرقابل جبران اتفاق بیفتد، بنابراین هرگونه توافقات احتمالی بر سر مسأله وکالت و مسائل دیگر میان کدیور و دادگاه، حق افکار عمومی و مردم را برای پیگیری این پرونده از میان نمی برد. در آن بخش از پرونده که به مردم مربوط می شود هنوز هیچ گفت وگویی صورت نگرفته و توافق اساساً معنا ندارد. کدیور ممکن است بتواند برای خودش تصمیم بگیرد اما نمی تواند برای آن قسمت از حقوق عمومی مردم، از حق انتخاب وکیل گرفته تا حق آزادی اظهارنظر، آزادی برگزاری تجمع و ... که در جریان این پرونده خدشه دار شده است با هیچ مقامی مصالحه کند.

پانوشت ها:

۱. روزنامه صبح امروز، ۱۳۷۷/۱۲/۲
۲. روزنامه صبح امروز، ۱۳۷۷/۱۲/۱۵
۳. روزنامه نشاط، ۱۳۷۷/۱۲/۱۷
۴. روزنامه صبح امروز، ۱۳۷۷/۱۲/۱۸
۵. روزنامه زن، ۱۳۷۷/۱۲/۱۶
۶. روزنامه آریا، ۱۳۷۷/۱۲/۲۲
۷. روزنامه صبح امروز، ۱۳۷۷/۱۲/۲۰
۸. روزنامه آریا، ۱۳۷۷/۱۲/۲۳

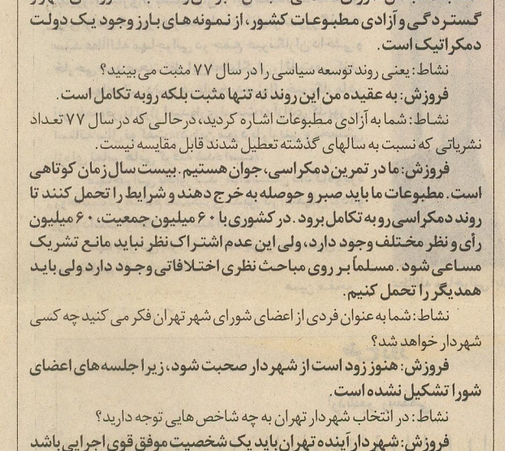

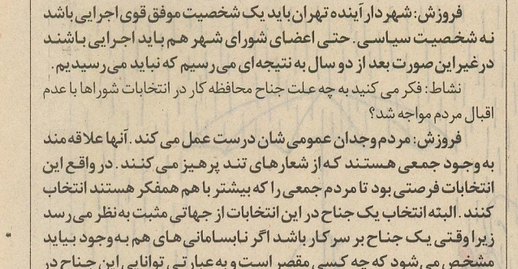

مجله اقتصادی و مالی بین الملل
اقتصاد ایران
مجله "اقتصاد ایران"
ویژه نوروز
منتشر شد
فاکس اشتراک: ۸۳۵۸۴۴
تلفن تماس: ۸۸۳۲۸۹۱

تریبون

جامعه مدنی و ضرورت تقسیم قدرت سیاسی

تقی رحمانی

روند مردم سالاری در ایران راه پرفرازونشیبی را پیموده است و باز خواهد پیمود.

تکثر قدرت سیاسی در جامعه، موجب تقسیم ثروت و تضمین چندصدایی فرهنگی - ایدئولوژیک خواهد شد و در سایه تحقق چنین مطلوبی، ایده جامعه مدنی که در آن «ایران برای همه ایرانیان» باشد، قابل تحقق است.

قدرت سیاسی در ایران از دو جنبه قابل نقد است:

۱ - از زمان صفویه مدیریت سیاسی و هیأت حاکمه ایران از میان اکثریت ترک - فارس برگزیده می شود که ویژگی اکثریت ایرانی - اسلامی (شیعی) دارند اما این «مدیریت باندی» کمتر به منافع همین اکثریت عددی، وفادار می ماند.

۲ - مدیریت سیاسی در ایران در اختیار اکثریت فارس - ترک شیعی است و اقلیت های ملی - قومی و مذهبی در جامعه ما در مدیریت سیاسی کشور و به وسع حق و حقوق خود چندان بهره ای ندارند.

به دیگر سخن این که قدرت سیاسی می باید هم به شکل عمودی در مرکز و هم افقی به شکل تقسیم نابرابرانه قدرت از مرکز به پیرامون تکثرگرا گشته، به عدل مشارکتی تن دهد.

طرح کلی «شعار ایران برای همه ایرانیان» و «توسعه سیاسی» می تواند سپهر کلان توجیه تقسیم قدرت مزبور باشد. اما نکته اساسی در این است که نظریات و مدل های ارائه شده موجود، توان عملی کردن چنین تقسیم قدرتی را ندارند. بااین حال روزنه های امیدی که می تواند قدرت سیاسی در ایران را به سوی تکثر ببرد در حال بروز و ظاهرشدن است و می باید پرورده شود؛ به عنوان مثال نهادینه شدن انتخابات شوراهای شهر و روستا و افزایش اختیارات این شوراها، یکی از راه های قابل حصول به منظور تقسیم قدرت سیاسی است زیرا شوراها می توانند با افزایش اختیار، هم قدرت عمودی و رانت خوار مرکزگرا را متکثر کند و اقشار و اصناف و گرایشات گوناگون را در مدیریت سیاسی کشور شریک نماید و هم با برگزاری و برقراری شوراها در مناطق گوناگون، اقلیت های (غیرفارس و ترک) می توانند در امور مدیریت منطقه خود مشارکت بیشتر داشته باشد. بدین ترتیب این مدل می تواند تقسیم قدرت افقی و نابرابر را - که در آن اقلیت ها به سبب تفاوت های مذهبی و قومی و دوری از مرکز از حق خود محروم می شوند - نیز تا حدی جبران کند.

بی شک استقرار چنین مناسبتی به همیاری دولتی مردم سالار نیاز دارد، چراکه تا استقرار جامعهٔ آزاد و مردم سالار، دولت در جامعه ما، نقش حساسی را برعهده خواهد داشت.

با این وصف مشکل بزرگ تحقق چنین مطلوبی، در تقسیم قدرت سیاسی و مشارکت مردم در مدیریت سیاسی کشور ما است. چنین تعارضی در جامعه همواره مانع از تحقق دموکراسی شده است. چراکه از یک سوی جامعه ما به شکل ساختاری، نهادهای مدنی گسیخته از یکدیگر دارد و درنتیجه دولت مطلق العنان می شود و از سوی دیگر ما از چنین دولتی می خواهیم که «انسانیت» کرده، در خلأ اهرم های نظارتی، از قدرت خود سوءاستفاده نکند. با این حال با وجود اقشار روشنفکری در جامعه و رشد این اقشار می باید در فضایی که بالنسبه از طراوت سیاسی - اجتماعی برخوردار است، امکان نظارت بر چنین دولتی وجود داشته باشد تا پروسهٔ زایش نهادهای مدنی و عدم گسیختگی آنها طی شود. چنین دوران گذاری نیاز به فرصت تاریخی دارد تا تقسیم قدرت از طریق افزودن قدرت به اختیارات شوراها ممکن است قابل اجرا باشد.

این فرصت تاریخی را عوامل گوناگونی می سازند که باید آنان را مهیا ساخت:

۱ - دولتی که بخواهد تقسیم قدرت سیاسی را ممکن کند و در اشکال عمودی و افقی به تقسیم تدریجی آن مبادرت کند.

۲ - اقشار روشنفکری، به خصوص نوع مذهبی آن، ارائه مدل ها و نظریه های ممکن، سیستم سازی بینشی لازم و تبلیغ تشکل اصناف و نهادهای مرتبط با طبقات و اقشار اجتماعی را در سرلوحه اقدامات خود قرار دهند.

۳ - وجود شرایط مناسب برای امتحان موفق شوراها در صحنه عملی و اقدامات روشن این نهاد مدنی.

۴ - وجود رسانه های خبری مستقل که بتواند زمینه گفت وگو نقد و انتقاد در جامعه ما را عملی کند.

۵ - ....

وجود عوامل یادشده می تواند زمینه تقسیم قدرت سیاسی در کشور ما را محقق کند، قدرت سیاسی حامی پرور و ظالم به اقلیت های قومی - مذهبی را در مرکز در انزوا قرار دهد و درعوض با توزیع منطقی قدرت سیاسی در روال معقول خود، نشان دهد که ملت ایران و فرهنگ اسلام می تواند رابطه خلاق میان انسان و آزادی را استوار کند و ملاّت و اساس بنیان فکری این بنای عظیم را با فرهنگ بومی - مذهبی، مذهبی - ملی خود ببرورد.

در این میانه روشنفکران ایرانی و به خصوص روشنفکران مذهبی نقش تعیین کننده خواهند داشت.

یک نگاه

محافظه‌کاران را به بازی دعوت کنید

محمد قوچانی

اصطلاح روزنامه های جدیدالتأسیس - که اصطلاحی ازسر تصغیر و تحقیر است - چندی است وارد ادبیات سیاسی محافظه کاران شده است و آنان را در موقعیتی قرار می دهد که بتوانند از پس آن هجومی تازه به عرصه مطبوعات را تجربه کنند. دراین چند روزه بسیار شنیده می شود که برخی لیدرهای جناح محافظه کار از عدم تحمل رسانه های دوم خردادی به حاجیان و پرده نگهداران خود شکوه برده اند و آنان را با یک اشاره به پای سردویدن، اذن و اجازه داده اند.

واقعیت این است که محافظه کاران از رقابت سالم در بازار سیاست دل چندان خوشی ندارند. در هر دو عرصه احزاب و مطبوعات (و به طور کلی در عرصه نهادهای مدنی جدید) کالاهای عرضه شده دکان محافظه کاران کم کششترین کالا برای خریداران بوده است. سقف مطلوبیت محصولات سیاسی و فرهنگی اینان روزنامه ای بود که یک سال دوام نیاورد و در نیمه راه، بازار را خالی کرد. روزنامه موصوف می کوشید با چهره ای روشنفکرانه به جذب بدنه روشنفکری جریان رقیب (به ویژه دانشجویان) بپردازد. تلاشی که در نیمه راه رو شد و از حرکت بازماند. اینک چندی است که محافظه کاران به گمان نقش رنگ و لعاب در شکل گیری دوم خرداد دست به دامان رنگ و لعاب شده اند و رنگین نامه های جوان پسندی را روانه بازار کرده اند.

لایه های رادیکال محافظه کاران اما عمیق تر به داستان می نگرند. آنان نیز چون متحدان محافظه کار خود به مردم چونان رعیتان گله وار و توده واری می نگرند که میل به خبط و خطا در آنها بیش از صلاح است. اما به نظر آنها این مردم نااهل تر ازآنند که به تبلیغ و تلقین هدایت گردند. از این روست که یکی از چهره های برجسته «متحدان توتالیتر جناح محافظه کار» ناامیدانه از دل نیستن به رسانه های مدرن می گوید و تلاش محافظه کاران را در تصرف ظاهری نهادهای مدرن (مانند روزنامه) عبث می خواند. دیگر فردی از همین جریان چندی است به صراحت سخن از استراتژی نوینی می راند که در آن جایی برای کلام نیست و سلاح حرف اول را می زند. از این رو اگر در عرصه به شدت رقابتی بازار کنونی سیاست در ایران، جا برای محافظه کاران چندان تنگ شود که قدیمی ترین و مشهورترین رسانه متعلق به ایشان شمارگانی در حد یک رسانه محفلی بیابد هیچ بعید نیست همان متحدان رادیکال به ایشان بقبولانند که به این راه امیدی نیست و باید قلم ها را به مسلسل بدل کرد. هم ایشان اولین نشانه گیری های خود را مطبوعاتی قرار خواهند داد که در غیاب نهادهای مستقل مدنی نقشی فراگیرتر ایفا می کنند. مطبوعات در شرایط کنونی تنها مجرای مستقل و گسترده ای هستند که شکل توده وار جامعه ایران را متحول نموده و مطالبات انسانی شهروندان (حقوق بشر، رفاه و برابری اجتماعی و...) را به شکل منسجم، هدف دار و استراتژیک سامان می دهد. رسانه های مستقل در طول دو ساله اخیر توانسته اند به شکل گیری صفحه بندی های جدید سیاسی در ایران کمک شایان توجهی کنند و سطح مطالبات مردمی را از سقف های کاذب و خطوط قرمز واهی بالاتر برند. ایجاد جامعه مدنی به این معنا مرگ اندیشه های توده وار و رعیت پرورانه ای است که در هر دو جریان محافظه کاران و توتالیتر مشترک است و آنان را وادار به واکنش می کند. واکنشی محافظه کارانه (رقابت بی رمق محافظه کاران) یا رادیکال (برهم زدن قواعد بازی از سوی متحدان رادیکال ایشان). انتخاب هریک از این دو راه به میزان توجه مردم به رسانه های محافظه کار، میزان رعایت سطح افکار عمومی و درنظرگرفتن و هماهنگ نمودن جریان محافظه کار با آن بستگی دارد. عواملی که تمایل ذاتی محافظه کاران به پرداخت هزینه کم را برآورده می سازد و درعین حال آنان را از گرفتارآمدن در چنگال توهمات خونین متحدان خود بازخواهد داشت.

امروز رسالت روشنفکران اصلاح طلب چیزی فراتر از راه انداختن رسانه ها و نهادهای اصلاح طلب است، چه در کنار این پروژه بنیادین (اما درازمدت) ضروری است محافظه کاران را نیز وارد بازی کرد. ورود به بازی و رعایت قواعد بازی نه تنها محافظه کاران که اصلاح طلبان را نیز از ورود به دایره خشونت های بی سرانجام در امان نگه می دارد و تمامیت خواهان را به یهودای سرگردان بدل خواهد ساخت که راهی جز انتحار در پیش نخواهد داشت.

گفت‌وگوی نشاط با سه تن از اعضای هیأت‌های نظارت

اختلاف‌نظر هیأت‌های نظارت در زمینه صلاحیت پنج داوطلب شورای شهر تهران

رسولی نژاد

از صفحه اول -

شبهه افکنی دانست و گفت: «عمل هیأت نظارت شهرستان تهران یک طرفه و بدون بررسی بود. چرا که تصور ما این بود که در جلسات رسمی قبلی، اشکالات رفع شده است. به ویژه که برای رفع شبهه بنابر پرسش و تحقیق از داوطلبان گذاشته شد».

نماینده مردم تهران رجوع به قانون را برطرف کننده ابهام ها خواند و افزود: «خود آقایان بهتر می دانند که خارج از زمان و موعد مقرر شده، در قانون، نه می توان شکایتی را پذیرفت و نه می شود تصمیم گرفت. پس قطعاً هیأت نظارت شهرستان تهران مرجع ذی صلاح برای انتخابات در این مرحله نیست».

بیشترین تخلفات در این انتخابات رخ داد

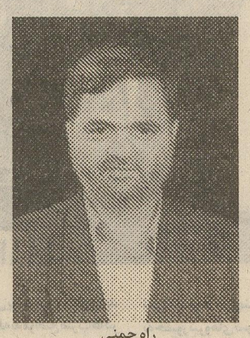
راه چمنی

احمد رسولی نژاد نماینده دماوند و عضو هیأت نظارت شهرستان تهران نیز با اشاره به قصور و کوتاهی فرمانداری تهران در انتشار اسامی کسانی که آرای آنان به تأیید هیأت نظارت رسیده است و نظر این هیأت درباره صحت انتخابات، گفت: «طبق قانون، فرماندار بلافاصله پس از دریافت نظر هیأت نظارت شهرستان باید اسامی تأییدشده از سوی هیأت نظارت را منتشر می کرد تا داوطلبانی که نسبت به صحت انتخابات اعتراض دارند، ظرف ۴۸ ساعت به هیأت عالی نظارت استان مراجعه کنند».

رسولی نژاد با اشاره به حجم گسترده گزارش های ناظران عادی و ویژه، بازرسان و همچنین گزارش های مردمی و به ویژه پیش بینی احتمال شکایت های داوطلبان از نحوه برگزاری انتخابات افزود: «ما خود را آماده کرده ایم که بازشماری آرای صندوق های تهران را آغاز کنیم و این کار را با حداقل ۱۰۰ صندوق شروع خواهیم کرد».

عضو هیأت نظارت شهرستان تهران گفت: «برخلاف ادعای وزیر کشور که این انتخابات را دارای کمترین مشکل اعلام کرد، باید بگویم در میان بیست انتخابات بعد از پیروزی انقلاب اسلامی بیشترین تخلفات را در این انتخابات شاهد بودیم. نمونه آن شهرستان کرج است که حجم شکایات چنان است که داوطلبان گروه گروه با اتوبوس به هیأت عالی نظارت استان تهران می روند و حتی به صورت جمعی و طوماری شکایت خود را ابراز می کنند».

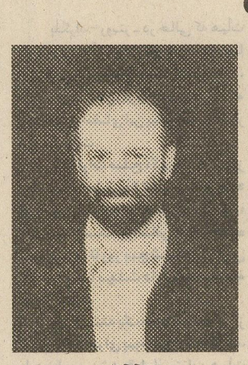
محجوب

ردصلاحیت بعد از ۸ بهمن ۷۷، قانونی نیست

محمدرضا راه چمنی نماینده سبزوار و عضو هیأت مرکزی نظارت بر انتخابات، با اشاره به نامه هیأت نظارت شهرستان تهران به فرمانداری تهران گفت: «اولاً در این نامه صحت انتخابات اعلام شده است که وظیفه قانونی این هیأت است. ثانیاً این هیأت نمی توانست صلاحیت ۵ فرد منتخب را بعد از روز ۸ بهمن ۷۷ رد کند. در واقع بعد از زمان مقرر در قانون هیچ یک از مراجع نمی توانند اقدام به ردصلاحیت داوطلبان کنند».

راه چمنی وضعیت احمد حکیمی پور را - که معاون سازمان اموال تملیکی بوده است - همانند یحیی آل اسحاق دانست که از نظر قانون ضرورتی برای استعفای وی وجود نداشته است.

با حضور رئیس جمهور

راه‌آهن تهران - قم و بزرگراه امیرکبیر افتتاح شد

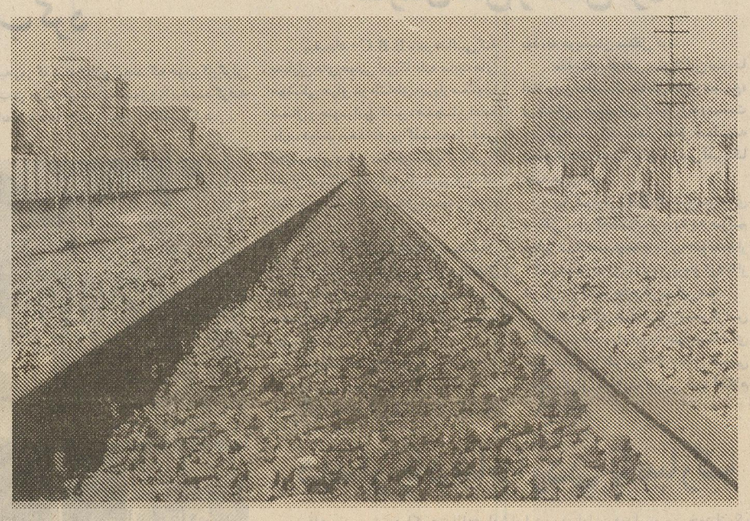

گروه داخلی - با حضور رئیس جمهور، راه آهن دوخطه سریع السیر تهران - قم و بزرگراه امیرکبیر - حدفاصل قم و کاشان - مورد بهره برداری قرار گرفت.

به گزارش ایرنا سیدمحمد خاتمی میزان بالای انتقال بار و مسافر توسط راه آهن و پاکیزگی محیط‌زیست را از مزایای راه آهن دانست و از عدم گسترش آن در سطح مطلوب ابراز تأسف کرد.

رئیس جمهور با آرزوی سالی خوب برای همه مسافران نوروزی و تشکر از مهندسان، کارگران و مجریان خطآهن تهران - قم، ابراز امیدواری کرد که روزبه روز شاهد اعتلا، پیشرفت و توسعه همه جانبه کشور به ویژه در زمینه حمل ونقل - که از محورهای اساسی توسعه است - باشیم.

با رسانه ها

کیهان: چپ های مذهبی، مبارزه با امپریالیسم را کنار گذاشته اند

سرمقاله کیهان به سخنان عباس عبدی در گفت‌وگو با نشاط - که در آن اصل مبارزه با آمریکا را تغییر یافته دانسته بود - پرداخته و سخنان عبدی را پایانی به افسانه چپ و راست دانسته است. کیهان چپ های مذهبی را متهم کرده است که همراه با مارکسیست ها پس از سقوط شوروی، مبارزه با امپریالیسم را کنار گذاشتند.

خرداد: جمودورزان با تمجیدهای امام از دکتر یزدی چه می کنند؟

عمادالدین باقی در یادداشتی طولانی به تحلیل محتوایی گفته های امام خمینی (ره) درباره مصدق پرداخته است و با ذکر نمونه هایی که امام از مصدق با عنوان مرحوم مصدق یاد کرده، ادامه داده است: «امام خمینی که در تفسیر سوره حمد بر فطرت خداجوی انسان ها تاکید می ورزند - و براین اساس حتی مشرکان هم در گمراهی خویش و نادانسته در تسبیح پروردگارند - [...]، چگونه می توان پذیرفت کسی را که صراحتاً اظهار اسلام کرده است، تعمداً غیرمسلم خوانده باشد... اگر با همین روحیه اخباریگری، کنار نهادن تعقل و روش جمودورزی بر یک عبارت مجازشده از جغرافیای اندیشه و شخصیت امام بخواهند مردم را با مواضع دیگر ایشان روبه‌رو کنند، چه حادثه ای روی خواهد داد؟ برای مثال تمجیدهای متعدد امام از بنی صدر، قطب‌زاده یا تمجیدهای مکرر از دکتر یزدی (که امروز مورد تهاجم و سلب حقوق اولیه خود قرار گرفته) را چه می کنند؟».

صبح امروز: تخریب مصدق و نزدیکی به لندن؛ جنبش مقاومت اسلامی و صهیونیست ها

«صبح امروز» با یادداشتی بحث های مربوط به مصدق را ادامه داده و نوشته است: «تحرکاتی که اخیراً با هدف ملکوک ساختن اعتبار دکتر مصدق توسط عده ای صورت می گیرد، آشکار و نهان به جناح راست ختم می شود... اصولاً رهبران این جناح به لحاظ پیشینه و به دلایل عدیده ای همواره به داشتن گرایش های دوستانه در قبال زمامداران انگلیس شهرت دارند... اتاق بازرگانی که در سیطره جناح راست است چندماه پیش در اقدامی بی سروصدا «اتاق بازرگانی ایران و انگلیس» را راه اندازی و در فاصله کوتاهی بزرگترین هیأت اقتصادی ایران پس از انقلاب را... به ریاست اتاق بازرگانی ایران به لندن رهسپار کرد... به راستی آیا ارتباط معناداری بین تلاش برای تخریب وجهه مصدق و همزمان فعال سازی روابط با لندن وجود ندارد؟

صبح امروز: مسأله دار سابق، نسخه جنبش مقاومت اسلامی می پیچد

سرمقاله صبح امروز به نقد تحلیل ع. پناه در مجله صبح پرداخته و بیان نموده است: «یک مسأله دار سابق نظریه پرداز کلیت مخالفان جبهه دوم خرداد می شود و با ادبیات منافقین نسخه جنبش مقاومت اسلامی می پیچد و عجیب این که داروی این نسخه مقاومت اسلامی فقط در داروخانه صهیونیزم یافت می شود. همچنان که در حمله به اتوبوس حامل جهانگردان آمریکایی یافت شد».

رادیو بی بی سی: انگیزه های تهاجم جدید به «ارشاد» و مطبوعات

گفت‌وگو با رضا علیجانی سردبیر ماهنامه ایران فردا درباره موج جدید حمله ها به سیاست های وزارت ارشاد، بخشی از جام جهان نمای رادیو بی بی سی را تشکیل داد. به گفته علیجانی به نظر می رسد که «دور جدیدی از چالش های سیاسی در ایران آغاز شده که بسیار جدی است و مقصد آن انتخابات مجلس ششم است و معمولاً از ابزارهای سنتی مانند فتوا و تحریک احساسات و برخوردهای فیزیکی استفاده می کند». وی مطبوعات، دانشگاه ها و نیروهای مستقل و ملی - مذهبی را سه عامل مهم مؤثر در شکست پروژه های جناح تمامیت خواه دانست و رویدادهای چندماه اخیر و فشار برخی از محافل به وزارت ارشاد برای بستن روزنامه های خرداد، نشاط و صبح امروز را نمونه هایی از تلاش های گسترده جناح تمامیت خواه برای ساکت و مهار کردن تریبون های جریان اصلاح طلب توصیف کرد. به اعتقاد علیجانی در ایران درباره آزادی در عرصه های سیاسی و فرهنگی سه رویکرد وجود دارد: «۱ - رویکرد تمامیت خواهان که به دمکراسی نمایشی معتقد هستند و نمونه آن را در رسالت و کیهان می بینیم. ۲ - گرایشی که به دمکراسی بسته یعنی برای خودی ها معتقد است که نمونه آن در سلام و عصر ما مشاهده می شود. ۳ - گرایش سوم که در صبح امروز و خرداد تبلور پیدا می کند به دمکراسی لایه بندی شده معتقد است یعنی به غیرخودی ها هم راه می دهد به شرطی که همیشه در حاشیه بمانند». وی پس از اشاره به این سه رویکرد افزود: «سیاست های وزارت ارشاد در سال ۷۶ بر دمکراسی لایه بندی شده مبتنی بود. ولی در سال ۷۷ به دمکراسی بسته روی آورد ولی تمامیت خواهان حتی به این هم راضی نیستند».

صدای آمریکا: گفت‌وگو با یک پژوهشگر مسائل سیاسی ایران

صدای آمریکا در گفت‌وگویی با پرویز ورجاوند، پرسش هایی را درباره تحولات ایران با وی در میان گذاشت. وی در زمینه احتمال کنارنرفتن محمد یزدی از ریاست قوه قضائیه در پایان دومین دوره ریاست خود گفت: «از زمانی که آقای یزدی در رأس قوهقضائیه در ایران قرار گرفت با توجه به موضع گیری های شدیدی که در قالب به اصطلاح وابستگی به جناح اکثریت مجلس و انحصارطلب داشت از همان آغاز جو جامعه جو مثبتی در قبال این گزینش نبود. ایشان در عمل نشان دادند که فوقهقضائیه استقلال لازم را که نیاز مبرم هر جامعه ای است ندارد».

بی‌ستون

چرا ترقه بازی خلاف مصالح مملکت است؟

سیدابراهیم نبوی

واضح و بدیهی است که هر چیزی در مملکت یک طوری است که در یک شرایطی می تواند برخلاف مصالح باشد. حالا چه در راستا باشد و چه نباشد. و با عنایت به این موضوع که ترقه بازی از اقداماتی است که امنیت صوتی مملکت را در اسرع وقت تهدید می کند و هر سال در روز چهارشنبه سوری دهها آدم عاقل و بالغ و مختار صدها جلسه برگزار می کنند و هزاران آدم عاقل و بالغ و رشید را می فرستند تا جلوی صدها هزار آدم در دهها هزار کوچه و خیابان را بگیرند، معلوم می شود ترقه بازی به دلایل زیر خلاف مصالح مملکت، قانون اساسی، قوانین امنیتی و هر قانون دیگری است:

۱) ترقه اساساً به آتش مربوط است و آتش هم بدیهی است که مربوط به کفار و منافقین است و لذا ترقه بازی و هر نوع آتش بازی غیررسمی برخلاف امنیت صوتی است.

۲) ترقه بازی امری صدادار است و در راستای اینکه ما فقط در روز سه شنبه آخر سال - از ساعت ۶ تا ۱۰ شب - طرفدار مبارزه با آلودگی صوتی و حفظ سیاست سکوت هستیم، لذا هر نوع ترقه بازی مخالف مصالح بوده و تشخیص می دهیم هر نوع فعل صدادار بی ادبانه برخلاف مصلحت محسوب می شود.

۳) ترقه بازی و پرش از روی آتش باعث می شود تا مردم خیال کنند کمی خوشحال می شوند و خوشحالی مردم بدیهی است که امری لغو و بیهوده بوده و در هیچ راستایی - چپ، راست، محافظه کارانه، اصلاح طلبانه و غیره - نیست. و لذا برخلاف مصالح است.

۴) پرش از روی آتش باعث پارگی و سوختگی نواحی مختلف شلوار مردم شده و به اقتصاد مملکت لطمات اساسی می زند و چون ما خیلی اوضاع اقتصادی خوبی برای مردم درست کرده و خیلی ماه تشریف داریم این عمل غیراقتصادی را خلاف مصالح می دانیم.

۵) ترقه بازی و آتش بازی باعث می شود تا مردم لطیف و نازنازی مملکت که نه تا به حال چماق دیده اند و نه صدای انفجار شنیده اند، نه کسی آنها را مضروب کرده - جز وزیران و اعضای کابینه که تصادفاً مضروب و مجروح می شوند - ناراحت و بعضاً زخمی بشوند و با توجه به اینکه مسئولان خیلی دل نازک هستند و می خواهند مردم حتی یک آخ هم نگویند، لذا ترقه بازی برخلاف مصالح است.

۶) در راستای اینکه ترقه بازی یک نوع تمرین برای رفتارهای تروریستی صدادار است، لذا ترقه بازی خیلی برخلاف مصالح امنیتی است.

۷) مسائل امنیتی و انتظامی امور خیلی مهمی است، آنقدر که اگر یک مسئول مملکتی را در یک مراسم رسمی کتک بزنند هیچ اتفاقی نمی افتد، ولی صدای ترقه یک طوری است که امنیت را از اساس نابود می کند.

...

نتیجه اخلاقی: هرگونه فعل صدادار برخلاف مصالح است.

نتیجه اجتماعی: ترساندن دیگران در هر شرایط لازم است.

نتیجه اپیستمولوژیک: «تعرف الاشیأ المصوت باضدادها الساکت المسکوت» (صدا ندهید تا بقیه خیالشان راحت باشد).

نتیجه اپوزیسیونیستی: ما یک کاری می کنیم که هرکس هر کاری کند، فکر کند خیلی کار مهمی است و بعد ما جلویش را به زور می گیریم ولی فایده ندارد.

نگاه ملی

توضیحات استاندار سابق کردستان

در یادداشت ۷۷/۱۲/۲۴ به قلم یکی از هموطنان کرد، مقاله ای درباره مردم کردستان، در ستون با مسئولیت سردبیر چاپ شد. نویسنده در آن مقاله متذکر شده بود که در عین احداث بزرگترین پارک در سنندج، از ایجاد کارخانه خبری نیست. وی در عین حال از بالا رفتن سطح بیکاران و معتادان در سطح شهر شکایت کرده بود.

در واکنش به این مقاله، آقای محمدرضا رحیمی استاندار سابق کردستان با دفتر نشاط تماس گرفته، بر روی دو محور زیر تکیه کرد.

۱. ایشان با اظهار تعجب از اینکه در شرایطی که حزب دموکرات مدتها شایعه می کرد که جمهوری اسلامی، جوانان را عامدانه معتاد می کند، از دست اندرکاران روزنامه نشاط انتظار نداشته است با انتشار این مقاله با همین شایعه، حزب دموکرات را همراهی کنند!

۲. ایشان متعجب شده که نویسنده آن نامه از حجم عظیم سیزده هزار پروژه و صرف هزینه دویست و پنجاه میلیارد تومانی توسط جمهوری اسلامی در طول چهار سال در کردستان غافل بوده اند. ایشان به عنوان مثال از احداث کارخانه های ذوب آهن، آجر ماشینی با همکاری ایتالیایی ها، فاز سوم نساجی، انتقال نفت از طریق لوله و بهره برداری از سنگ گرانیت و توت فرنگی منطقه نام برد.

استاندار سابق کردستان با تأکید بر دو نکته فوق، هم رشد میزان اعتیاد را مبالغه آمیز دانست و هم بر توسعه صنعتی توسط دولت جمهوری اسلامی در منطقه تأکید داشت.

روابط عمومی استانداری کردستان

رسانه ها، خود پیگیر حوادث سنندج نبودند

گروه داخلی - روابط عمومی استانداری کردستان در واکنش به یادداشت روز هجدهم اسفند نشاط به قلم حمیدرضا جلایی پور با ارسال توضیحی اعلام کرد: استانداری، هرگونه اطلاعات مورد نیاز مراکز رسانه ای و مطبوعاتی کشور را در اختیار آنان قرار داده است.

در این توضیح نامه آمده است: «ادعای عدم انتشار کامل اخبار و جزئیات حادثه سنندج آن گونه که مورد نظر یادداشت آقای جلایی پور است نه ازجهت پرهیز مسؤولان از بیان جزئیات واقعه است، بلکه رسانه ها نیز خود پیگیر این قضیه نبوده اند والا آنچه در سنندج اتفاق افتاده است در خیابان های این شهر بوده و چیزی پنهان و مخفی و به دور از چشم شهروندان نبوده که استانداری یا مقامات مسؤول از افشای آن جلوگیری کنند».

در این توضیح و پاسخ اظهار امیدواری شده است که با بررسی کارشناسانه حادثه سوم اسفند توسط کارشناسان و سیاستمداران و روزنامه نگاران خبره واقعیت های کردستان عزیز و عمق علاقه مندی مردم شریف کردستان به سرزمین آبا و اجدادی خود برای هموطنان در استان های دیگر روشن شود که قدرت طلبان و انحصارطلبان و خشونت جویان منفعت طلب و موج سوار که از محرکین قضیه نیز بودند نتوانند با وارونه جلوه دادن واقعیت های کردستان و طرح شایعات از اتفاق ناگوار سوم اسفند سنندج، سوءاستفاده و بهره برداری سیاسی کنند».

داخلی

آرژانتین ایران را از دخالت در بمب‌گذاری مرکز تجاری یهودیان مبرا کرد

گروه داخلی - دیوانعالی آرژانتین با تنظیم پیش نویس حکمی، دولت ایران را از اتهامی که پیشتر به وسیله دادگاه دیگری به آن وارد شده بود مبرا کرد.

به گزارش ایرنا، خبرگزاری فرانسه از بوینوس آیرس گزارش داد: «منابع دیوانعالی آرژانتین که نخواستند نامشان فاش شود، گفتند: «در این حکم که به زودی اعلام خواهد شد ضمن سرزنش آمریکا و رژیم صهیونیستی آمده است که دولت ایران در بمب گذاری سال ۱۹۹۴ مرکز تجاری یهودیان در بوینوس آیرس هیچ دخالتی نداشته است».

این منابع همچنین افزودند: «حکم دیوانعالی آرژانتین با معرفی جنبش جهاد اسلامی به عنوان مسئول بمب گذاری سال ۱۹۹۲ سفارت اسرائیل تعداد کشته شدگان آن حادثه را از ۲۹ نفر که پیش از این اعلام شده بود به ۲۲ نفر تصحیح کرده است».

دیوانعالی آرژانتین همچنین دولت آمریکا و اسرائیل را سرزنش کرد که در جریان تحقیقات مربوط به بمب گذاری ها، همکاری لازم را با مقام های آرژانتینی نداشته اند و در بسیاری از موارد به استعلام های آنان پاسخ ندادند.

این گزارش حاکی است اعضای گروهی که جریان تحقیقات این بمب گذاری ها را دنبال می کنند و بیشتر جزو افراد خانواده کشته شدگان هستند، دیوانعالی را به بی توجهی و عملکرد نادرست در جریان تحقیقات محکوم کردند.

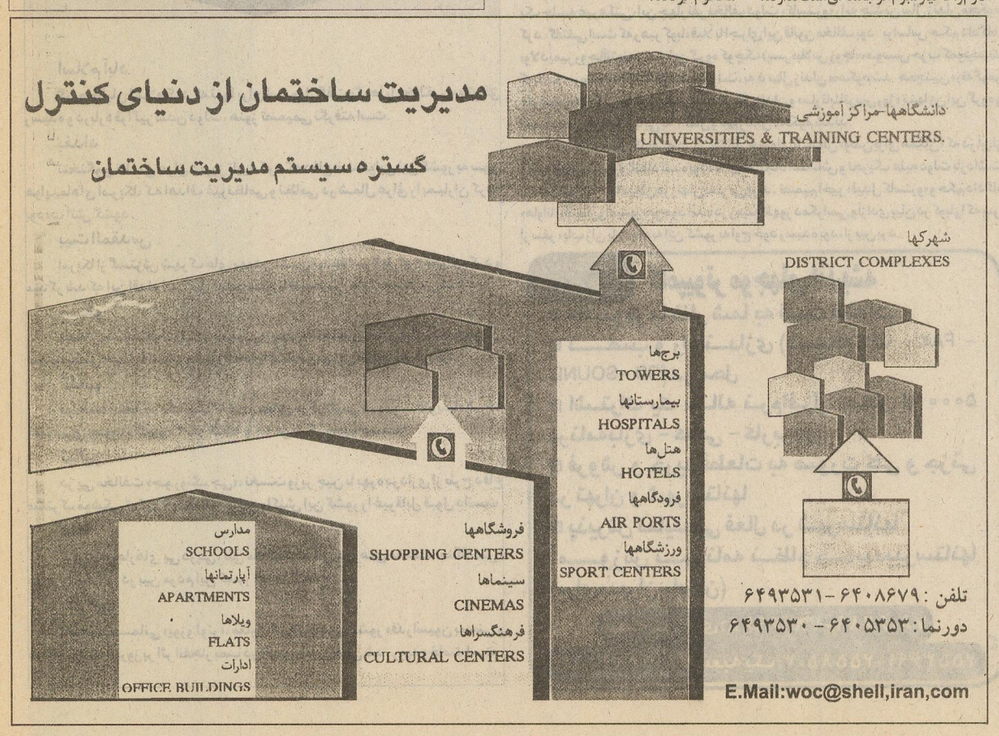

با استعفای دستجمعی اعضای کمیسیون اجرایی

اتحادیه اروپا با بحران بی‌سابقه‌ای روبرو شد

بروکسل - A.F.P - در پی وارد شدن اتهام فساد و سوء مدیریت به اعضای اجرایی «اتحادیه اروپا» و استعفای تمام اعضای این کمیسیون، «اتحادیه اروپا» با بحران بی سابقه ای روبه رو شد.

این اقدام گروهی که در تاریخ «اتحادیه اروپا» بی سابقه بوده است، به دنبال انتشار گزارش پنج کارشناس کمیسیون تحقیق که توسط این اتحادیه برای بررسی موضوع فساد اعضای کمیسیون اجرایی تعیین شده بودند، صورت گرفت.

در این گزارش ۱۴۴ صفحه ای ۲۰ عضو کمیسیون اجرایی اتحادیه اروپا به فساد و سوء مدیریت متهم شده اند.

استعفای دستجمعی اعضای کمیسیون اجرایی «اتحادیه اروپا» در حالی که تنها ۸ روز به تشکیل اجلاس سران این اتحادیه در «برلین» باقی مانده است، «اتحادیه اروپا» را با بحران بی سابقه ای روبرو کرده است.

در این ارتباط «ادیت کرسون»، نخست وزیر سابق فرانسه و نماینده این کشور در «اتحادیه اروپا» که به پارتی بازی و فساد مالی متهم شده است، گفت: «من می پذیرم که در مواردی سهل انگاری کرده ام. اما از اینکه به دلیل کلاهبرداری که هرگز مرتکب نشده ام، مجبور به استعفا شدم، بسیار ناراحتم». کرسون که مسئول مرکز تحقیقات و آموزش جوانان «اتحادیه اروپا» بود، این مطالب را در مصاحبه با کانال ۲۰ تلویزیون فرانسه عنوان کرد.

در همین رابطه «ژاک سانتر»، رئیس مستعفی کمیسیون اجرایی «اتحادیه اروپا» در یک مصاحبه مطبوعاتی گفت: «کمیسیون تحقیق اتحادیه اروپا با بررسی پرونده های محدودی، گزارش موردنظر را تهیه کرده اند و من از نتیجه کار این کمیسیون شگفت زده شدم».

وی افزود: «نظرهای ارائه شده از سوی این کمیسیون سیاسی و غیرمسئولانه است».

«ژاک سانتر» خاطرنشان کرد که طبق بند ۱۵۹ اساسنامه کمیسیون اجرایی «اتحادیه اروپا»، تا انتخاب کمیسیون اجرایی جدید، اعضای قبلی باید همچنان به وظایف خود عمل کنند.

سانتر افزود: «قرار است من با «گرهارد شرودر»، صدر اعظم آلمان در خصوص اقدام گروهی اعضای کمیسیون اجرایی «اتحادیه اروپا» بحث و گفت وگو کنم».

همچنین «میولر»، معاون «اتحادیه اروپا» در مورد استعفای ۲۰ عضو کمیسیون اجرایی این اتحادیه گفت: «استعفای این افراد یک موقعیت استثنایی و یک پیروزی برای پارلمان اروپاست».

از سوی دیگر «نی نی ستو» وزیر دارایی فنلاند از استعفای ناگهانی ۲۰ عضو کمیسیون اجرایی «اتحادیه اروپا» استقبال کرد و گفت: «استعفای این افراد، راه را برای انتصاب جانشینان خلف هموار خواهد کرد».

شارون قطعنامه سازمان ملل در مورد بیت المقدس را بی ارزش خواند

بیت المقدس - A.F.P - «آریل شارون»، وزیر امور خارجه اسرائیل اعلام کرد: «از نظر ما قطعنامه ۱۹۴۷ که «بیت المقدس» را یک مکان بین المللی اعلام کرده، باطل و بی اثر است».

«آریل شارون» دیروز در گردهم آیی سفرای خارجی گفت: «قطعنامه ۱۸۱، در مورد «بیت المقدس» باطل است. این شهر برای همیشه و تا ابد پایتخت یهودیان باقی خواهد ماند».

وی در ادامه افزود: «من ورود شما به «بیت المقدس» که از ۳ هزار سال پیش پایتخت مردم یهود بوده است، را خوش آمد می گویم».

«شارون» با خاطرنشان کردن نقش خویش در جنگ بر سر تصرف «بیت المقدس غربی» در سال تاسیس اسرائیل، (۱۹۴۸)، افزود: «برای ما بسیار مشکل است که پس از گذشت این همه سال، مجدداً برای «پایتخت ابدی» خویش بجنگیم».

«بنیامین نتانیاهو»، نخست وزیر اسرائیل نیز پس از اعلام نظر «اتحادیه اروپا» مبنی براین که «بیت المقدس یک شهر بین المللی است و تمامی اقوام و ادیان در آن سهیم هستند»، مخالفت خود را با این نظر اعلام کرده و اعلام کرد «بیت المقدس» پایتخت همیشگی اسرائیل است.

براساس قطعنامه ۱۸۱ سازمان ملل که در سال ۱۹۴۷ تصویب شد، «بیت المقدس» به عنوان شهری بین المللی و جدای از حاکمیت اسرائیل اعلام شده است.

در سال ۱۹۴۸، پس از آن که اعراب، با طرح پیشنهادی سازمان ملل مخالفت کردند، اسرائیل، «بیت المقدس غربی» را به عنوان پایتخت همیشگی خویش، اعلام کرد.

گفتنی است که جامعه بین المللی، هیچ گاه این تصمیم اسرائیل و نیز سیاست های توسعه طلبانه این رژیم در جهت گسترش شهرک های یهودی نشین در این سرزمین را به رسمیت نشناخته است.

«نتانیاهو»، در سال ۱۹۹۶ در جریان مبارزات انتخاباتی، از مقامات حزب کارگر به رهبری «شیمون پرز»، به دلیل اعلام این که فلسطینی ها در این سرزمین (بیت المقدس) شریک هستند و باید «بیت المقدس شرقی» را به فلسطینی ها واگذار کرد تا پایتخت دولت مستقل فلسطین شود، شدیداً انتقاد کرد.

دومای روسیه طرح استیضاح یلتسین را بررسی می کند

مسکو - رویتر - مجلس دومای روسیه امکان استیضاح «بوریس یلتسین» رئیس جمهوری روسیه را بررسی می کند.

بنا به گزارش خبرگزاری رویتر از «مسکو»، دومای روسیه از ۱۵ آوریل/ ۲۶ فروردین، پرونده استیضاح «بوریس یلتسین» را در دستور کار خود قرار خواهد داد.

به گزارش این خبرگزاری، مطلب فوق را نایب رئیسان مجلس دوما بعد از جلسه روز سه شنبه هیأت رئیسه دوما اعلام کردند.

«ولادیمیر لاکین»، یکی از مقامات ارشد «حزب لیبرال یابلوکو» به خبرنگاران گفت: «من فکر می کنم که مراحل استیضاح بسیار طول بکشد. فکر نکنید که این استیضاح، ظرف یک روز به نتیجه می رسد».

گفتنی است که اکثریت کرسی های مجلس دوما، در اختیار کمونیست ها است که با برنامه های «بوریس یلتسین» رئیس جمهوری روسیه مخالف هستند.

کوتاه از جهان

اسلام آباد

گروه طالبان اعلام کرد که تنها برای استمرار گفت وگوها با مخالفین به توافق رسیده و درباره فراگیر شدن دولت، هنوز تصمیمی نگرفته است.

بغداد

سخنگوی نظامی عراق دیروز تایید کرد که دفاع ضدهوایی این کشور به سوی هواپیماهای امریکا، که اهداف غیرنظامی و نظامی در شمال عراق را بمباران کرده بودند، آتش گشود.

بیت المقدس

امریکا از گسترش شهرک های یهودی نشین توسط اسرائیل ابراز نگرانی کرد و متذکر شد که این اقدام اسرائیل تداوم صلح با فلسطینی ها را به خطر می اندازد.

مسکو

«اصلان مسخادُف»، رئیس جمهوری «چچن»، مخالفان خود را وابسته به محافل صهیونیستی جهان دانست و آنها را عامل اغتشاش در این کشور معرفی کرد.

کلمبو

در حمله انتحاری یک بمب گذار در مقابل مرکز پلیس در «مونت لاوینیا» در ۱۰ کیلومتری جنوب «کلمبو» ۴ نفر کشته و ۱۰ تن دیگر مجروح شدند.

توکیو

در پی مخالفت «جو رونگ جی»، نخست وزیر چین با بهره برداری از طرح دفاع مشترک موشکی توکیو - واشنگتن، ژاپن واکنش این کشور را غیرقابل قبول دانست.

داکا

ترور و انفجارهای پی درپی، طی ماه گذشته در شهرهای مختلف «بنگلادش» موجی از نگرانی در بین مردم این کشور ایجاد کرده است.

سارایوو

وضعیت جسمانی «یوزو لوتر»، معاون کروات و وزیر کشور «فدراسیون بوسنی و هرزگوین» که دیروز بر اثر انفجار بمب در اتوموبیلش زخمی شد، رو به وخامت است.

بلگراد:

حتی به قیمت بمباران ناتو، توافقنامه صلح را امضا نمی کنیم

بلگراد - رویتر - در حالی که هیأت مذاکره کننده آلبانیایی تبارهای «کوزوو» با امضای پیمان صلح، موافقت کرده اند، مقامات صربستان، غرب را متهم کردند که آنها را برای امضای این پیمان تحت فشار قرار داده است.

مذاکرات صلح «کوزوو» که از روز دوشنبه ۱۵ مارس (۲۴ اسفند) در قلعه تاریخی «رمبوئیه» در نزدیکی «پاریس» آغاز شده است، براساس اعلام گروه تماس تنها تا روز پنج شنبه ۱۷ مارس (۲۷ اسفند) مهلت دارد تا به نتیجه قطعی برسد.

روز گذشته یک هیأت نمایندگی از سوی «ناتو»، برای پیوستن به مذاکرات، وارد «پاریس» شد. قرار است این هیأت در مورد جزئیات اجرای توافقنامه صلح با نمایندگان آلبانیایی تبارها گفت وگو کند.

حضور هیأت اعزامی «ناتو» در مذاکرات «رمبوئیه»، می تواند باعث بحث و جدل های بسیاری شود، چرا که یوگسلاوی به هیچ وجه حاضر به پذیرش دخالت «ناتو» در چگونگی تنظیم و اجرای قطعنامه صلح نمی باشد.

«بیل کلینتون»، رئیس جمهوری آمریکا در این ارتباط گفت: «در صورت عدم موافقت «اسلوبودان میلوسوویچ»، رئیس جمهوری فدرال یوگسلاوی، «ناتو» باید آمادگی لازم برای حمله به مواضع صرب ها در «کوزوو» را داشته باشد».

به گزارش رویتر از «بلگراد»، مردم یوگسلاوی روز گذشته با حضور در خیابان ها، شعار می دادند که حتی به قیمت بمباران شدن نیز حاضر به امضای این توافقنامه نخواهند بود، هر چند که با خاتمه بخشیدن به حضور نیروهای صرب در «کوزوو» موافقند.

از سوی دیگر «ولفگانگ ایشینگر»، معاون وزیر امور خارجه آلمان با توجه به پذیرش توافقنامه صلح از سوی هیأت مذاکره کننده «کوزوو»، گفت: «چنانچه تا پایان هفته جاری، صرب ها موافقت خود را اعلام نکنند، نمی توان از حمله هوایی «ناتو» علیه مواضع صرب ها در «کوزوو»، جلوگیری به عمل آورد».

وی در ادامه سخنانش افزود: «به نظر می رسد که «میلوسوویچ» تنها از طریق فشار نظامی، حاضر به تسلیم و قبول پیمان صلح است».

پ.ک.ک دخالت در بمب‌گذاریهای اخیر استانبول را تکذیب کرد

استانبول - A.F.P - مقامهای ترکیه روز گذشته اعلام کردند که حزب کارگران کردستان (P.K.K) مسئولیت انفجار بمب در مرکز خرید «استانبول» را برعهده گرفته است، اما ی P.K.K، بلافاصله هرگونه رابطه با عاملان این انفجار را تکذیب کرد.

به گزارش خبرگزاری A.F.P از «استانبول»، «ارول چیکر» فرماندار این شهر، در یک کنفرانس مطبوعاتی اعلام کرد: «حزب کارگران کردستان مسئولیت این حمله را برعهده گرفته است». وی همچنین در رابطه با دیگر انفجارها گفت: «مشخص شده است که «تروریست های جدایی طلب» در انفجارهای دیگر نیز دست داشته اند».

بلافاصله پس از انتشار این خبر، «ارول پولات» سخنگوی ی P.K.K طی یک تماس تلفنی از «وین»، با تکذیب این ادعا، به خبرنگار A.F.P گفت: «روش بمب گذاریهای اخیر با روش های ی P.K.K همخوانی ندارد. حزب کارگران کردستان، مسئول انفجار «استانبول» نیست و خود را از چنین اتهامی مبرا می داند».

محکومیت مخالفان سیاسی دولت هاوانا

هاوانا - A.F.P - یک دادگاه کوبا، چهارتن از معروفترین مخالفان دولت کوبا را به زندان محکوم کرد.

به گزارش خبرگزاری A.F.P از «هاوانا» در پی دستور «فیدل کاسترو» رهبر کوبا، مبنی بر اجرای قانون اخیر التصویب مجازات مقدمین علیه امنیت کشور، دادگاهی در «هاوانا» طی یک جلسه غیرعلنی، این چهار نفر مخالف دولت «کاسترو» را به چندین سال زندان محکوم کرد. گفتنی است که رهبر کوبا، قبلاً با اجرای این قانون مخالف بود. براساس حکم دادگاه، «ولادیمیر روچاآنتونز» رهبر این گروه کوچک (پسر «بلاس روچا»، موسس حزب کمونیست کوبا) به جرم ایجاد اغتشاش علیه دولت، به ۵ سال زندان محکوم شد. همچنین «رنه گومز مانزانو» و «فلیکس بونه کارکاس» به ۴۰ سال زندان و «مارتابائاتریس روز» تنها زن این گروه و اقتصاددان معروف کوبایی به ۳ سال و نیم زندان محکوم شدند.

این افراد، سال گذشته در پی انتشار جزوه ای با عنوان «وطن برای همگان» که در آن از دولت فیدل کاسترو انتقاد شده بود، به اتهام ایجاد اغتشاش و تحریک علیه دولت بازداشت شدند. آنها از ۱۹ ماه پیش در زندان بسر می برند. تصمیم اخیر «فیدل کاسترو» و حکم دادگاه «هاوانا»، انتظار و امیدی به وجود آمده در زمینه ظهور دمکراسی و آزادی بیان در کوبا را که پس از سفر «پاپ ژان پل دوم» به این کشور به اوج خود رسیده بود، از بین برد.

با اعزام یک هواپیمای حامل حجاج به مقصد عربستان

عراق تحریم های هوایی سازمان ملل را نقض کرد

بغداد - B.B.C - درحالی که بمباران های هوایی آمریکا علیه سایت های موشکی عراق در مناطق «پرواز ممنوع» شمال و جنوب این کشور، همچنان ادامه دارد، دولت «بغداد» روز گذشته با نقض تحریم های هوایی سازمان ملل، گروهی از زایران «بیت الله الحرام» را از طریق فرودگاه نظامی «بغداد» به عربستان سعودی اعزام کرد.

به گزارش B.B.C از بغداد، استفاده عراق از هواپیما برای انتقال زایران خود به عربستان، نقض صریح تحریم های سازمان ملل محسوب می شود.

دولت «بغداد»، با این هواپیما، ۱۱۰ تن از زایران بیمار و کهنسال عراقی را که وزیر حج و اوقاف عراق نیز در میان آنها بود، به عربستان منتقل کرد.

مقام های عراقی پیش از این نیز، با اعلام این مطلب که مناطق «پرواز ممنوع» در شمال و جنوب این کشور را به رسمیت نمی شناسند، از سازمان ملل خواسته بودند تا مانع حمله های هوایی آمریکا علیه عراق شود.

به گزارش B.B.C، هواپیمای عراقی برای اجتناب از ورود به حریم هوایی منطقه ممنوعه پروازی جنوب مدار ۳۳ درجه در عراق، به اردن پرواز کرد تا از طریق این کشور عازم عربستان شود.

مقام های عربستان پیش از این مخالفت خود را با ورود هواپیماهای غیرنظامی از طریق دالان های هوایی جنوب عراق، به حریم هوایی خود اعلام کرده بودند.

دیدار پادشاه اردن با مبارک

قاهره - رویتر - «ملک عبدالله» پادشاه اردن، در اولین دیدار رسمی خود از یک کشور عربی، روز گذشته به مصر عزیمت کرد و با «حسنی مبارک» رئیس جمهوری این کشور دیدار و گفت وگو کرد.

بنا به گزارش خبرگزاری رویتر از «تابا» در شمال مصر، «حسنی مبارک» و «ملک عبدالله» که در مراسم افتتاح خطوط اتصال برق دو کشور شرکت کرده بودند، فرآیند صلح خاورمیانه را مورد بحث و بررسی قرار دادند.

به بحث و گفت وگو پرداختند». وی در پاسخ به پرسشی درباره احتمال اعلام کشور مستقل فلسطین در چهارم ماه می (۱۴ اردیبهشت)، گفت: «این مسأله درخلال گفت وگوهای «مبارک» و «ملک عبدالله» مطرح شد ولی تصمیمی در مورد آن اتخاذ نشد».

«عمرو موسی» وزیر امور خارجه مصر که در این مراسم شرکت داشت به خبرنگاران گفت: «رهبران دو کشور، در مورد راه های حمایت از فلسطینی ها در روند صلح خاورمیانه، اردن و مصر تنها کشورهای عربی هستند که معاهده صلح با اسرائیل امضا کرده اند و روابط دیپلماتیک با این کشور دارند».

وی در ادامه افزود: «به گمان من، یک گروه کرد افراطی دیگر که ی P.K.K» را متهم به نرمش می کند، این اقدام را انجام داده است».

لازم به یادآوری است که پس از دستگیری «عبدالله اوجالان» رهبر ی P.K.K، یک رشته انفجار در شهرهای ترکیه رخ داده است که فقط در «استانبول»، تاکنون ۱۳ کشته برجای گذاشته است.

از سوی دیگر، رادیو حزب کارگران کردستان اعلام کرد: «روز دوشنبه ۱۷ غیرنظامی در حمله هلیکوپترهای ارتش ترکیه به روستاهای ناحیه «باتمان» در منطقه کردنشین شرق ترکیه، کشته شدند». به ادعاهای این رادیو، در بین کشته شدگان، سه کودک خردسال و چندین زن وجود داشتند.

دنیا در سال پلنگ

۲۹ مرداد (۲۰ اوت)
آمریکا اعلام کرد برای دستگیری «اسامه بن لادن» میلیونر مخالف آل سعود که مظنون به بمب گذاری در سفارتخانه های آمریکا در کنیا و تانزانیا است، تصمیم به انجام عملیات نظامی دارد.
۳۱ مرداد (۲۲ اوت)
آمریکا به چند نقطه در افغانستان و سودان حمله موشکی کرد.
۳۱ مرداد (۲۲ اوت)
شورای امنیت، تحریم های اعمال شده علیه عراق را تمدید کرد.
۳ شهریور (۲۵ اوت)
«چرنومردین» به عنوان کفیل نخست وزیری روسیه، آغاز به کار کرد.
۴ شهریور (۲۶ اوت)
آمریکا و انگلیس با محاکمه دومظنون لیبیایی در دادگاه لاهه موافقت کرد.
۱۰ شهریور (۱ سپتامبر)
ژاپن اعلام کرد که کره شمالی یک فروند موشک بالستیک را مورد آزمایش قرار داده است. حاکمان «پیونگ یانگ» متعاقباً با رد این ادعا اعلام کردند که یک ماهواره را به فضا پرتاب کرده اند که در آب های ژاپن سقوط کرده است.
۲۱ شهریور (۱۲ سپتامبر)
مجلس دومای روسیه با اکثریت آرا، صلاحیت «یوگنی پریماکف» را برای تصدی پست نخست وزیری این کشور تأیید کرد.
۲۴ شهریور (۱۶ سپتامبر)
در جریان مراسم تشییع جنازه یکی از رهبران سیاسی مخالف دولت آلبانی، «تیرانا» پایتخت این کشور صحنه زدوخورد خونین طرفداران «سالی بریشا» و نیروهای دولتی شد.
۲۹ شهریور (۲۰ سپتامبر)
«انور ابراهیم»، معاون برکنار شده نخست وزیر مالزی به اتهام فساد مالی و اخلاقی دستگیر شد.
۷ مهر (۲۹ سپتامبر)
پیروزی «گرهارد شرودر»، رهبر حزب سوسیال دمکرات آلمان، در انتخابات سراسری این کشور، به صدارت ۱۶ ساله «هلموت کهل» پایان داد.
۱۲ مهر (۴ اکتبر)
ترکیه به سوریه هشدار داد که دست از حمایت حزب کارگران کردستان (P.K.K.) بردارد. به دنبال تهدید آنکارا، روابط دوکشور به تیرگی گرایید.
۱۵ مهر (۷ اکتبر)
دور دوم گفت وگوهای خاورمیانه با سفر «آلبرایت» وزیر امور خارجه آمریکا به اسرائیل از سر گرفته شد.
۱۵ مهر (۷ اکتبر)
«طالبان» درخواست عربستان مبنی بر تحویل «بن لادن» را رد کرد.
۱۸ مهر (۱۰ اکتبر)
قانون جنجال برانگیز «شریعت» به تصویب مجلس پاکستان رسید.
۱۸ مهر (۱۰ اکتبر)
«اوسکار لوئیجی اسکالفارو»، رئیس جمهوری ایتالیا، با استعفای «رومانو پرودی» نخست وزیر این کشور، موافقت کرد.
۱۹ مهر (۱۱ اکتبر)
جزئیات طرح گروه تماس برای خودمختاری «کوزوو» اعلام شد.
۱۹ مهر (۱۱ اکتبر)
در اعتراض به انتخاب مجدد «حیدرعلی اف»، مردم آذربایجان دست به تظاهرات زدند.
۲۳ مهر (۱۵ اکتبر)
مذاکرات سران فلسطین و اسرائیل در «مریلند» واشنگتن آغاز شد.
۲۵ مهر (۱۷ اکتبر)
کمیته اعطای جایزه نوبل در نروژ، جایزه صلح نوبل سال ۱۹۹۸ را متفقاً به «جان هیوم»، رهبر حزب کارگر و سوسیال دمکرات ایرلند شمالی و «دیوید تریمبل» وزیر اول ایرلند شمالی و رهبر حزب اتحادگرای اولستر، به خاطر تلاش پیگیر آنها به منظور یافتن راه حلی صلح آمیز برای پایان بخشیدن به جنگ و خونریزی در ایرلند شمالی، اهدا کرد.
۲۵ مهر (۱۷ اکتبر)
«عبدالله اوجالان»، رهبر حزب کارگران کردستان (P.K.K.) به طور تصادفی از سوءقصد طراحی شده توسط دولت ترکیه، جان سالم به در برد.
۲۶ مهر (۱۸ اکتبر)
«ژنرال آگوستو پینوشه»، دیکتاتور سابق شیلی زمانی که برای مداوا در کلینیکی در لندن به سر می برد، به اتهام نقض حقوق بشر و قتل تعدادی شهروند اسپانیایی در دوران حکومتش بر شیلی، بازداشت شد.
۲۶ مهر (۱۸ اکتبر)
در درگیری میان نیروهای «طالبان» و مبارزین تحت امر «احمد شاه مسعود»، شهر «تالقان» به تصرف نیروهای جبهه ائتلاف شمال درآمد.
۲۷ مهر (۱۹ اکتبر)
برای نخستین بار پس از استقلال تایوان مقامات عالی رتبه چین و تایوان به گفت وگو نشستند.
۲۷ مهر (۱۹ اکتبر)
سخنگوی «طالبان» مدعی شد که «تالقان» پس از چند ساعت، مجدداً به تصرف شبه نظامیان این گروه درآمده است.
۲۷ مهر (۱۹ اکتبر)
اعتصاب سراسری در «داکا» که به دعوت «حزب ملی گرا» صورت گرفت، بنگلادش را فلج کرد.
۳۰ مهر (۲۲ اکتبر)
دستگاه قضایی اسپانیا خواستار استرداد «ژنرال آگوستو پینوشه» دیکتاتور سابق شیلی به این کشور شد.
۳۰ مهر (۲۲ اکتبر)
در پی طرح ادعای حمله ارتش آزادیبخش کوزوو (K.L.A) به نیروهای پلیس صربستان، «بلگراد» بخشی از نیروهای مکانیزه خود را به «پریشتینا» مرکز ایالت «کوزوو» بازگرداند.
۳ آبان (۲۵ اکتبر)
«باسر عرفات» و «بنیامین نتانیاهو» سرانجام پس از چندین روز مذاکره در «مریلند» توافقنامه مقدماتی صلح خاورمیانه موسوم به «وای پلانتیشن» را امضاً کردند.
۵ آبان (۲۷ اکتبر)
«پینوشه» به دادگاه عالی انگلیس احضار شد.
۵ آبان (۲۷ اکتبر)
ضرب الاجل «ناتو» برای حمله به مواضع صرب ها در «کوزوو» به پایان رسید.
۶ آبان (۲۸ اکتبر)
پلیس ویژه صربستان، «کوزوو» را ترک کرد.
۷ آبان (۲۹ اکتبر)
در پی مخالفت گروههای راست افراطی یهودی، «نتانیاهو» از اجرای «توافقنامه وای پلانتیشن» سرباز زد.
۹ آبان (۳۱ اکتبر)
در پی عدم پذیرش طرح «واشنگتن» و «لندن» در مورد ماجرای «لاکربی»، شورای امنیت بار دیگر تحریم های لیبی را تمدید کرد.
۱۰ آبان (۱ نوامبر)
عراق به همکاری خود با «آنسکام» خاتمه داد.
۱۳ آبان (۴ نوامبر)
دستگاه قضایی اسپانیا آماده محاکمه «پینوشه» شد.
۱۳ آبان (۴ نوامبر)
«کلینتون»، عراق را تهدید به حمله نظامی کرد.
۱۳ آبان (۴ نوامبر)
«نتانیاهو» عقب نشینی از کرانه باختری رود اردن را به تعویق انداخت.
۱۴ آبان (۵ نوامبر)
در پی حملات نیروهای شورشی «سرهنگ خدایبردیف» به «خجند»، این شهر به تصرف شورشیان ضد دولتی تاجیکستان درآمد.
۱۴ آبان (۵ نوامبر)
در انتخابات میان دوره ای پارلمان، جمهوری خواهان، اکثریت کرسی های کنگره آمریکا را به دست آوردند.
۱۴ آبان (۵ نوامبر)
دومای روسیه بررسی طرح اعطای پناهندگی سیاسی به «عبدالله اوجالان» رهبر (P.K.K.) را تصویب کرد.
۱۷ آبان (۸ نوامبر)
طبیعت، بزرگترین فاجعه قرن بیستم را که طی ۲۰۰ سال گذشته بی سابقه بود، در آمریکای مرکزی رقم زد. طوفان «میچ» که از یک هفته پیش آغاز شده بود، در کشورهای هندوراس و نیکاراگوئه بیش از ۱۱ هزار قربانی گرفت. بیش از ۱۳ هزار تن نیز ناپدید و حدود یک میلیون انسان بی خانمان شدند.

پدر و مادر عزیزمان
سپاسگزاریم
سال نو بر شما مبارک
رضا، رسا، رایا

ساعی
CLOTHING
تولیدوفروش پوشاک آقایان
با احترام به اطلاع می رساند مزون ساعی با نزدیک به بیست سال سابقه در زمینه سفارش دوخت لباس آقایان اینک افتخار دارد با عنوان فروشگاه پوشاک ساعی در فضایی وسیعتر خدمات ذیل را به شما سروران گرامی ارائه نماید.
فروش کت وشلوار، کت تک، پالتو، بارانی، پیراهن، کفش، کیف و ...
لازم به ذکر است
تمامی تولیدات توسط کارکنان ماهر این واحد وبابهترین کیفیت انجام می گیرد.
می توانید مارا در کیفیت، قیمت و سرویس دهی مناسب امتحان فرمایید.
ما به خود اطمینان داریم ...
مدیریت واحد پوشاک ساعی
اصغر حضوری
فروش فوق العاده ۱۰ - ۳۰٪ تخفیف تا پایان اسفند ماه ۱۳۷۷
ونک، ملا صدرا، شیراز جنوبی، شماره ۲۳ تلفن: ۸۰۴۱۱۱۲ - ۳۰

رضایت شما افتخار ماست
کامپیوتر موجهای اندیشه
کامپیوتر با نظر شما به قیمت قطعات
نصب و راه‌اندازی (شبکه - FAX - UPS - CD - SOUND) در محل
اشتراک یک ساله نرم‌افزار (بیش از ۵۰۰۰ برنامه‌بازی - کمکی - کاربردی)
فروش و خرید قطعات به صورت کلی و جزئی در تهران و شهرستانها
پذیرش نمایندگی فعال در شهرستانها
آموزش برنامه نظام جدیدبیرستانها (برای‌مدیران رایگان)
شعبه‌مرکزی: ۷۸۹۶۹۶۸-۷۸۰۶۲۸۹
فکس ۷۸۰۶۲۸۹ شعبه یک: ۲۵۵۸۵۰۳-۲۵۵۳۶۹۱
۰۰۴۱

آن سوی رویدادهای هفته

حسین باستانی

اشاره : بیان ناگفته هایی در مورد نتایج دگراندیشان در انتخابات شوراها . بازداشت محسن کدیور ، ضربات بزرگ طیف رادیکال جناح محافظه کار بر پیکره این جریان در سال ۷۷ و پروژه های اولیه این طیف برای سال ۷۸ ، موضوع سرفصل های عمده مطلب این هفته را تشکیل خواهد داد

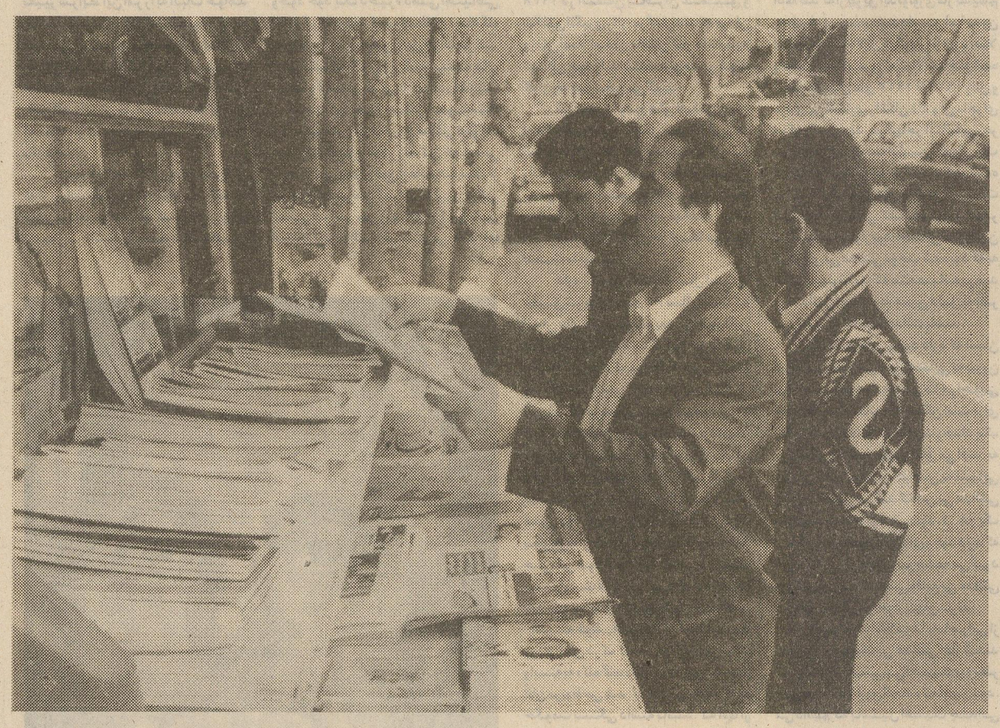

بازداشت محسن کدیور

دستگیری محسن کدیور در دو هفته پیش، واکنش های بسیار دامنه داری را از سوی مدافعان جبهه دوم خرداد در پی داشت. این واکنش ها، مشابه عکس العمل های مشابهی بود که چند ماه پیش، به دنبال بازداشت اسدالله بیات نسبت به دادگاه ویژه روحانیت صورت گرفته بود. همگی به یاد داریم که پس از دو - سه هفته پی گیری این اعتراضات، کل ماجرا به فراموشی سپرده شد. تا جایی که هم اکنون، نه تنها هیچ کس از سرنوشت اسدالله بیات چیزی نمی پرسد، که اگر بازداشت کدیور نبود، تمامی بحث های مربوط به دادگاه ویژه روحانیت نیز به بوته فراموشی سپرده می شد.

اما این، تنها موردی نبود که از پی گیری نکردن اصلاح طلبان در مورد اهداف خود حکایت می کرد. به فاصله اندکی از بازداشت اسدالله بیات، انتخابات مجلس خبرگان به وقوع پیوست که در نوبه خود انتقادهای حجیم اصلاح طلبان را نسبت به قوانین حاکم بر این مجلس و انتخابات آن به دنبال داشت. این انتقادات، تا بدانجا ادامه یافتند که برخی از شخصیت های محافظه کار و حتی رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام نیز، با اعتراف تلویحی به نقایص قوانین ذکر شده، از منتقدان خواستند که ایرادهای خود را (که حقیقتاً در یکی - دو هفته باقی مانده تا انتخابات امکان عملی ترتیب اثر دادن به آن ها وجود نداشت) به بعد از برگزاری انتخابات موکول کنند... اما باز شاهد بودیم که بعد از انجام رأی گیری، دیگر در این زمینه هیچ گونه توجهی از سوی اصلاح طلبان نشده و هیچ نیرویی به فکر آن نیفتاد که اگر از زمینه فکری نسبتاً مناسب ایجاد شده برای نقد قوانین حاکم بر مجلس خبرگان استفاده نشود، در آینده پی گیری این موضوع غیرممکن خواهد بود.

باز هم مثالی دیگر: در زمان محاکمه شهردار تهران، کاستی ها و مشکلات قانون دادگاه های عام - که در جریان چندین جلسه دادگاه علنی به نحو برجسته ای خودنمایی کرد - باعث شد تا بسیاری از نشریات اصلاح طلب به انتقاد از این قانون بپردازند و کار را تا جایی پیش ببرند که حتی در موارد متعدد محافظه کاران نیز ضرورت بازنگری در قانون دادگاه های عام را مورد توجه قرار دهند. اما به محض پایان محاکمه کرباسچی، تقریباً تمام این پی گیری های مطبوعاتی متوقف شد... تا جایی که در حال حاضر حتی سرنوشت قول هایی که در آن زمان در زمینه تنظیم لایحه «اصلاح قانون دادگاه های عام» داده شده بود، نامشخص است.

موارد ذکر شده، نمونه های تأسف باری از عملکردهای غیرتشکیلاتی اصلاح طلبان بوده است. مواردی که قطعاً، نهادینه شدن جامعه مدنی در کشور، از طریق نظایر آن ها صورت نخواهد گرفت: بویژه، امید است که مورد خاص محسن کدیور، صحنه ای از تکرار مجدد چنین مواردی نباشد.

... اما در مقابل، عملکرد محافظه کاران در ارتباط با بازداشت محسن کدیور، کاملاً در جهت تعمیق حرکت دوم خرداد در کشور بوده است. اگر چه در این مورد، طی دو هفته اخیر کمابیش مطالبی عنوان شده، اما به طور مختصر، باید گفت که یکی از دلایل توفیق جریان اصلاح طلبی در کشور از دوم خرداد به بعد، جلوداری عنصر فرهیخته ای چون محمد خاتمی در سطح این جریان بوده است. این، روندی است که باید به شخص سیدمحمد خاتمی محدود نشود. در حقیقت، برای تداوم توفیق جریان اصلاح طلبی در ایران، لازم است که نسل های بعدی عناصر متفکر و منزه نیز در گستره جریان دوم خرداد به جلوداری بپردازند. عنصری چون کدیور، بدون تردید از چنین شخصیت هایی است که متأسفانه، به علت نوع فعالیت های آکادمیک و کمابیش غیر «عمومی» خود، تا پیش از دستگیری از معروفیت لازم در میان عامه مردم برخوردار نبود. بازداشت وی، این امکان را داد که وی را بهتر بشناسند، با تفکر وی بیشتر آشنا شوند... و در یک کلام برای آینده جریان دوم خرداد در کشور، به او امید بندند. بدون تردید، کدیور اعدام نخواهد شد. مدتی طولانی نیز در زندان باقی نخواهد ماند. اما وقتی بیرون بیاید، پتانسیلی در سطح جامعه آزاد شده که دیگر جلوی آن را نمی توان گرفت.

انتخابات شوراها و دگراندیشان

در هفته پیش، نشریه سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی، نتایج انتخابات هفتم اسفند را نشان دهنده روی نیاوردن مردم به دگراندیشان تلقی کرد. این تحلیل که احتمالاً در «هرم»، منافقان جدید «دغدغه قانون» نداشته باشند.

پیام این توصیه، بسیار روشن تر از آن است که نیاز به توضیح داشته باشد.

نیروهای «رادیکال» جناح محافظه کار، در حال کندن چاله ای جدید برای بدنه سنتی این جناح است، تا آن را «بدون دغدغه قانون» به رویارویی خشونت بار با دولت برگزیده خاتمی وادارد. این نیروهای «رادیکال»، به خوبی هم می دانند که باید چنین نسخه هایی را در موفقیت هایی از قبیل شکست های انتخاباتی به محافظه کاران توصیه کنند تا آمادگی پذیرش کامل آنان وجود داشته باشد... مواقعی، برخی محافظه کاران زمینه قبول توصیه هایی این چنین را یافته اند و با مردم سالاری مشکل پیدا می کنند.

این ها، نشانه های هشدار دهنده دور جدید غلبه گرایش های «خشونت گرا» و «مردم گریز» (به اصطلاح صبح: «رادیکال» بر محافظه کاران، به دنبال شکست در انتخابات شوراها هستند. مفهوم دقیق تر این واقعیت، آن است که جناح محافظه کار، باید منتظر روندی جدید از عواقب غیرمنتظره باشد که با دنباله روی از عناصر رادیکال جناح خود، به جان خواهند خرید.

برای درک شمایی کلی از ابعاد رایج این «عواقب غیرمنتظره»، لازم است در خاتمه سال ۷۷، به دو ضربه که به دلیل عملکرد طیف رادیکال جناح محافظه کار بر پیکره این جناح وارد آمده است توجه کنیم: ۱- مرحله گزارشی از عملیات مشترک این گروه و سربازان گمنام امام زمان در بیت آیت الله منتظری (که اساساً معلوم نبود، چرا باید این «عملیات» وزارت اطلاعات، با هماهنگی انصار ولایت صورت گرفته باشد) هتاکی را به حدی رساند که یک مرجع تقلید شیعه را به «جاسوسی» و نگهداری نوارهای مستهجن متهم کرد. این گونه بی احترامی به مقام مرجعیت که در طول تاریخ شیعه کم نظیر بود، آزردگی طیف وسیعی از حتی روحانیون محافظه کار را در پی داشت که گذشته از نظر خود راجع به عقاید آیت الله منتظری، به شیوه رایج روحانیت سنتی در طول تاریخ شیعه نسبت به حفظ شئون هم کسوتان خود حساسیت داشتند. اما نمایندگان محافظه کاران در حکومت، اگر چه حتی گاه به نگرانی همسنخان «حوزوی» خود شریک بودند، اما به دلایل سیاسی، در مقابل این هتک حرمت، خشونت طلبان یا سکوت کردند یا اگر اعتراض کردند بسیار مختصر بود - درحد اعتراض رئیس مجلس خبرگان در خطبه های نماز جمعه قم که از «گله»ای مختصر از مهاجمان به بیت آیت الله منتظری فراتر نمی رفت - در نتیجه، طیف رادیکال جناح محافظه کار که با اقدام خود پیام واضحی به «روحانیون سنتی» ارسال کرده بود به اهانت های خود ادامه داد و سیاسیون این جناح را نیز به درجات مختلف دنباله روی خود ساخت. نتیجه کار، در درجه اول قطع ارتباط محافظه کاران با بخش قابل توجهی از مذهبیان سنتی بود که برای «نهاد روحانیت» احترام قائل بودند و چنین بی حرمتی های بی سابقه ای را بر نمی تابیدند؛ افرادی که در صورت پیش نیامدن وقایع مربوط به آیت الله منتظری، به لحاظ جامعه شناسی جزو نیروهای «محافظه کار سنتی» طبقه بندی می شدند.

نتیجه بعدی موضوع، این بود که بسیاری از مقلدان آیت الله منتظری یا کسانی که سکوت در مقابل هتک حرمت شدید او را برنمی تابیدند - و اکثر آنان حداقل در سال ۷۷ در جایگاه درگیری با محافظه کاران قرار نداشتند - تبدیل به «دردسر تمام نشدنی» برای محافظه کاران شوند. تا جایی که بدون تردید، دلیل عمده بروز سنگین ترین شکست محافظه کاران طی انتخابات اخیر در استان اصفهان، نارضایتی مردم استان از نحوه برخورد خشونت گرایان با آیت الله منتظری و کسانی بود که به این برخورد اعتراض داشتند (چون امام جمعه اصفهان و مدیر مسئول نوید اصفهان که منسوبان آنان در انتخابات شهر اصفهان اول و دوم شدند). این در حالی بود که حتی بسیاری از این مردم نیز، به لحاظ جامعه شناسی در زمره طیف «محافظه کار سنتی» قرار می گرفتند و در صورتی که اتفاق های سال پیش روی نمی داد، در شمار رأی دهندگان و طرفداران این جناح باقی می ماندند...

در کنار دو ضربه مشخصی که در طول سال ۷۷ به دلیل اقدامات عناصر رادیکال بر جریان محافظه کار کشور وارد آمده (تبعات قتل های پاییز و برخورد با آیت الله منتظری) مورد دیگری نیز وجود داشت که در ظاهر طیف رادیکال آن را بزرگترین پیروزی محافظه کاران در سال گذشته تلقی می کند. به طور مشخص: پرونده شهرداری تهران که اخیراً، صبح آن را به دلیل تأثیر در جدا ساختن کاندیداهای گروه های سیاسی دیگر بنویسند. با این حساب، اگر هدف از معرفی کاندیداهای دگراندیش رأی آوردن آنان بود - که حتماً بود - این شیوه معرفی کاندیدا به لحاظ علمی نمی توانست آن هدف را تأمین کند...

نسبت تعداد آرای به دست آمده به هزینه تبلیغات کاندیداهای دگراندیش، در میان تمامی دیگر کاندیداهای پایتخت بیشتر بود... در مقابل، آنان به لحاظ قدرت ائتلاف به مراتب پایین تر از گروه های سیاسی داخل حاکمیت ظاهر شدند

وقوع پیوست که در نوبه خود انتقادهای حجیم اصلاح طلبان را نسبت به قوانین حاکم بر این مجلس و انتخابات آن به دنبال داشت. این انتقادات، تا بدانجا ادامه یافتند که برخی از شخصیت های محافظه کار و حتی رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام نیز، با اعتراف تلویحی به نقایص قوانین ذکر شده، از منتقدان خواستند که ایرادهای خود را (که حقیقتاً در یکی - دو هفته باقی مانده تا انتخابات امکان عملی ترتیب اثر دادن به آن ها وجود نداشت) به بعد از برگزاری انتخابات موکول کنند... اما باز شاهد بودیم که بعد از انجام رأی گیری، دیگر در این زمینه هیچ گونه توجهی از سوی اصلاح طلبان نشده و هیچ نیرویی به فکر آن نیفتاد که اگر از زمینه فکری نسبتاً مناسب ایجاد شده برای نقد قوانین حاکم بر مجلس خبرگان استفاده نشود، در آینده پی گیری این موضوع غیرممکن خواهد بود.

باز هم مثالی دیگر: در زمان محاکمه شهردار تهران، کاستی ها و مشکلات قانون دادگاه های عام - که در جریان چندین جلسه دادگاه علنی به نحو برجسته ای خودنمایی کرد - باعث شد تا بسیاری از نشریات اصلاح طلب به انتقاد از این قانون بپردازند و کار را تا جایی پیش ببرند که حتی در موارد متعدد محافظه کاران نیز ضرورت بازنگری در قانون دادگاه های عام را مورد توجه قرار دهند. اما به محض پایان محاکمه کرباسچی، تقریباً تمام این پی گیری های مطبوعاتی متوقف شد... تا جایی که در حال حاضر حتی سرنوشت قول هایی که در آن زمان در زمینه تنظیم لایحه «اصلاح قانون دادگاه های عام» داده شده بود، نامشخص است.

موارد ذکر شده، نمونه های تأسف باری از عملکردهای غیرتشکیلاتی اصلاح طلبان بوده است. مواردی که قطعاً، نهادینه شدن جامعه مدنی در کشور، از طریق نظایر آن ها صورت نخواهد گرفت: بویژه، امید است که مورد خاص محسن کدیور، صحنه ای از تکرار مجدد چنین مواردی نباشد.

... اما در مقابل، عملکرد محافظه کاران در ارتباط با بازداشت محسن کدیور، کاملاً در جهت تعمیق حرکت دوم خرداد در کشور بوده است. اگر چه در این مورد، طی دو هفته اخیر کمابیش مطالبی عنوان شده، اما به طور مختصر، باید گفت که یکی از دلایل توفیق جریان اصلاح طلبی در کشور از دوم خرداد به بعد، جلوداری عنصر فرهیخته ای چون محمد خاتمی در سطح این جریان بوده است. این، روندی است که باید به شخص سیدمحمد خاتمی محدود نشود. در حقیقت، برای تداوم توفیق جریان اصلاح طلبی در ایران، لازم است که نسل های بعدی عناصر متفکر و منزه نیز در گستره جریان دوم خرداد به جلوداری بپردازند. عنصری چون کدیور، بدون تردید از چنین شخصیت هایی است که متأسفانه، به علت نوع فعالیت های آکادمیک و کمابیش غیر «عمومی» خود، تا پیش از دستگیری از معروفیت لازم در میان عامه مردم برخوردار نبود. بازداشت وی، این امکان را داد که وی را بهتر بشناسند، با تفکر وی بیشتر آشنا شوند... و در یک کلام برای آینده جریان دوم خرداد در کشور، به او امید بندند. بدون تردید، کدیور اعدام نخواهد شد. مدتی طولانی نیز در زندان باقی نخواهد ماند. اما وقتی بیرون بیاید، پتانسیلی در سطح جامعه آزاد شده که دیگر جلوی آن را نمی توان گرفت.

انتخابات شوراها و دگراندیشان

در هفته پیش، نشریه سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی، نتایج انتخابات هفتم اسفند را نشان دهنده روی نیاوردن مردم به دگراندیشان تلقی کرد. این تحلیل که احتمالاً در «هرم»، منافقان جدید «دغدغه قانون» نداشته باشند.

پیام این توصیه، بسیار روشن تر از آن است که نیاز به توضیح داشته باشد.

نیروهای «رادیکال» جناح محافظه کار، در حال کندن چاله ای جدید برای بدنه سنتی این جناح است، تا آن را «بدون دغدغه قانون» به رویارویی خشونت بار با دولت برگزیده خاتمی وادارد. این نیروهای «رادیکال»، به خوبی هم می دانند که باید چنین نسخه هایی را در موفقیت هایی از قبیل شکست های انتخاباتی به محافظه کاران توصیه کنند تا آمادگی پذیرش کامل آنان وجود داشته باشد... مواقعی، برخی محافظه کاران زمینه قبول توصیه هایی این چنین را یافته اند و با مردم سالاری مشکل پیدا می کنند.

این ها، نشانه های هشدار دهنده دور جدید غلبه گرایش های «خشونت گرا» و «مردم گریز» (به اصطلاح صبح: «رادیکال» بر محافظه کاران، به دنبال شکست در انتخابات شوراها هستند. مفهوم دقیق تر این واقعیت، آن است که جناح محافظه کار، باید منتظر روندی جدید از عواقب غیرمنتظره باشد که با دنباله روی از عناصر رادیکال جناح خود، به جان خواهند خرید.

برای درک شمایی کلی از ابعاد رایج این «عواقب غیرمنتظره»، لازم است در خاتمه سال ۷۷، به دو ضربه که به دلیل عملکرد طیف رادیکال جناح محافظه کار بر پیکره این جناح وارد آمده است توجه کنیم: ۱- مرحله

محافظه کاران، اگر به هر دلیل بر سر پرونده کرباسچی معامله کنند، باید شاهد موجی از «ریزش» یا حتی «خیانت» نیروهای رادیکال خود باشند؛ و اگر کرباسچی را محکوم کنند هم، تکلیف کارگزاران سازندگی به آنها یکسره خواهد شد

جدید خشونت سیاسی. ۲- نحوه برخورد با آیت الله منتظری.

اولین ضربه، با ایجاد غائله قتل های پاییز به دست عده ای از عناصر خودسر، و کشف ریشه داشتن موضوع در وزارت اطلاعات (به شدت مورد دفاع محافظه کاران)، آنچنان آنان را در موضع انفعال قرار داد که ناگزیر از «دور کاملی» از امتیازدهی های پی درپی شدند. غیرمنتظره ترین این امتیازها، رأی ندادن مجلس تحت کنترل محافظه کاران به طرح نظارت استصوابی بر انتخابات شوراها بود؛ یعنی عاملی که دستاویز قانونی لازم را برای اعمال نفوذ این جریان در روند رأی گیری از بین برد و در عین ناباوری، باعث شد تا آنان - به همین سادگی - انتخاباتی به این عظمت را از دست بدهند. (از آن جا که در هفته های قبل راجع به این موضوع صحبت کرده ایم ، از بحث بیشتر در زمینه آن خودداری می کنیم)

... و اما دومین ضربه ای که در سال ۷۷ از جانب عملکرد طیف رادیکال محافظه کاران متوجه کل این جریان شد، نحوه برخورد با آیت الله منتظری بود. عناصر این طیف، به بهانه یک سخنرانی آیت الله منتظری که با واکنش های کلامی متفاوت روبه رو شده بود، به حمله فیزیکی به بیت نامبرده و غارت آن پرداختند. در همان زمان، نشریه انصار ولایت اصفهان طی شدت گرفتن شایعه تبانی با رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام بر سر پرونده کرباسچی، در مقابل سران محافظه کار اتخاذ کرده اند. رفتاری که دامنه آن، از هشدار کیهان به رئیس قوه قضائیه و تهدید این روزنامه به «افشاگری جریان حق گرای مطبوعاتی» بر علیه «سازش کاران» گرفته، تا چاپ مقالات جبهه در زمینه طرح های اقتصادی شکست خورده دولت هاشمی رفسنجانی، فعالیت های اقتصادی نزدیکان او، را شامل می شود. این نحوه رفتار، شاهد بسیار خوبی برای اثبات این نکته است که طیف رادیکال، چطور با در اختیار داشتن «اطلاعات» و اهرم های فشار مؤثر بر علیه محافظه کاران، تنها تا وقتی با این جماعت همراهی نشان می دهند که از تبعیت آنان مطمئن باشد.

«پروژه» های آغازین سال ۷۸

... در هر حال، اگر چه ممکن است این تبعیت در جاهایی که پای منافع سیاسی محافظه کاران به میان بیاید کامل نباشد، اما قطعاً در مواقعی که موضوع، مقابله با دستاوردهای دوم خرداد باشد، داوطلبانه و به طور کامل صورت خواهد گرفت. از آن جمله است مواقعی که سخنگوی «مادر» طیف رادیکال (کیهان)، فضایی از تهاجم همه جانبه را به برخی حامیان رئیس جمهوری آغاز می کند و پس از مدتی کوتاه محافظه کاران داوطلبانه در راستای این تهاجم بسیج می شوند.

سال ۷۷، در شرایطی به پایان می رسد که از چندی پیش، مقدمه دو مورد مشخص از تهاجم های ذکر شده به جریان افتاده اند. بهانه مورد اول، جمله ای از عباس عبدی است که در مسجد محمدیه قم کسانی که با شعار «مرگ بر آمریکا» قصد برهم زدن سخنرانی وی را داشته اند را «اوباش» نامیده است: به دنبال این گفته، کیهان بیش از ۲۰ مطلب مختلف، اعم از سرمقاله، یادداشت، نظرخواهی یا پیام، با مضمون حمله شدید به عباس عبدی و جمعیتی که از او در جبهه مشارکت پشتیبانی می کنند به چاپ رسانده است؛ مطالبی که همگی، حکایت دارند نامبرده با خطاب خود به ۲۰ تا ۳۰ نفر حاضر در مسجد، به «میلیون ها» ایرانی «مرگ بر آمریکا» گو توهین کرده است. تا جایی که اگر خواننده ای بر فرض بخواهد با خواندن کیهان به وقایع داخل کشور در دو - سه هفته گذشته پی ببرد، گمان می برد که در طول این مدت، مهم ترین خبر سیاسی کشور واکنش های مردمی به عباس عبدی و جبهه مشارکت اسلامی بوده است...

اما بهانه مورد دوم، مقاله سیدمرتضی مردی ها در نشاط بود که طی آن از اولویت داشتن روایات جدیدی از مفهوم «استقلال» در دوران جدید - مبتنی بر «ارتباط» با ملل دیگر - سخن به میان آورده شده.

در مواجهه با این اظهارنظر نیز، کیهان تنها در عرض یک هفته بیش از ۱۵ مطلب مختلف در دفاع از «استقلال، کشور و حتی دعوت از «جوانمردان» برای به پا خاستن در مقابل روزنامه هایی که استقلال مملکت را به خطر انداخته به چاپ رسانده است (مقایسه شود با رویکرد بی تفاوت این روزنامه به بسیاری از اظهارنظرها و وقایع مهم کشور در یکی دو هفته گذشته یا مثلاً اظهارات مقام رهبری در زمینه «اصل» بودن رأی مردم در حکومت اسلامی) که این روزنامه بعد از انعکاس خبر آن، کلامی را در رد آن به چاپ نرسانید.

تجربه ثابت کرده است که این نوع تلاش برای «خلق» بحرانهای مصنوعی و تعمیم آن به کل مخالفان دوم خرداد (که نشانه های آن تبعیت سریع رسالت از کیهان، اظهارنظر نمایندگان محافظه کار مجلس در «نظرخواهی»های شداد و غلاظ در ارتباط با موضوع مورد هیاهو... و حتی اقدامات اعتراض آمیز چند ده نفر از «مردم» است) مقدمه طرح های جدیدی است که طیف رادیکال جناح محافظه کار قصد خلق اجرا بر علیه دستاوردهای دوم خرداد را دارد.

طرح هایی که نوعاً، با همراهی کامل سایر بدنه جناح محافظه کار نیز مواجه می شوند. به طور مشخص، تردیدی نیست که دو مورد «جنجال» ذکر شده در سطور قبلی (بر علیه روزنامه نشاط و عباس عبدی و همفکرانش) نشان دهنده اولویت های محافظه کاران برای سال ۷۸ - بویژه در ارتباط با انتخابات مجلس ششم - هستند. یعنی، مقابله با مطبوعات آزاد و برخورد با جبهه مشارکت اسلامی. البته، دومین اولویت احتمالاً به دلیل انتساب جبهه مشارکت به رئیس جمهوری - و از آن مهم تر اهمیت بیشتر معامله احتمالی کارگزاران سازندگی با طیف سنتی محافظه کاران - مدتی به تعویق خواهد افتاد. اما اولویت اول - مشخصاً با توجه به نقش آفرینی مؤثر مطبوعات آزاد در مواردی چون پرونده قتل های اخیر، انتخابات شوراها و بازداشت محسن کدیور - به احتمال قوی از اوایل سال جدید در دستور کار محافظه کاران قرار خواهد گرفت...

با توجه به موج ایجاد شده در برخی مطبوعات جریان محافظه کار و تجربیات قبلی، مقابله با مطبوعات آزاد، به احتمال قوی از اوایل سال جدید، در دستور کار محافظه کاران قرار خواهد گرفت

جدول شماره - ۲۳

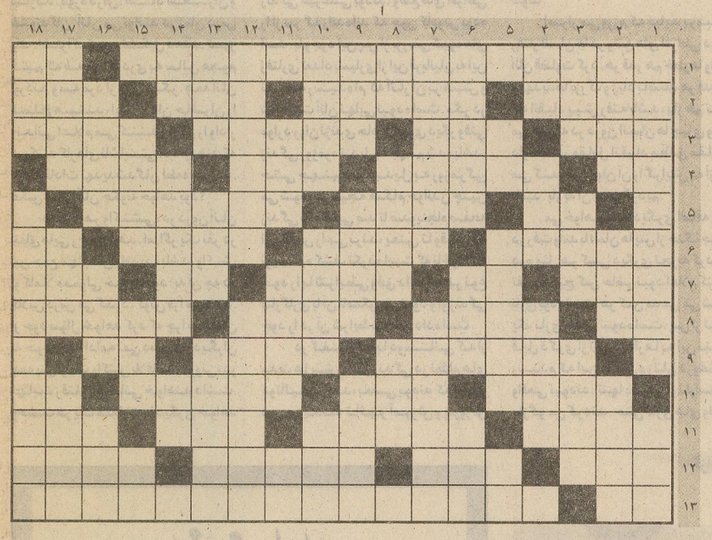

افقی:
۱- هیپوگلیسمی نام دیگری برای آن است - در بساط خیاط پیدا می کنید ۲- لقب امام چهارم - نمایشنامه نویس نامدار قرن ۱۷ فرانسه و صاحب اثر مریض خیالی - پایتخت سومر - بهره، نصیب ۳- سال ترکها - طناب - از اهالی کشانیه - ماه میلادی ۴- جگرفروش هم عرضه می کند - قدیمی ها می گفتند پدر و مادر ندارد - اسب اضافی - انجم آن کنایه از خورشید است ۵- دومین حرف انگلیسی - مشکی که آب از آن تراوش کند - از هنرهای پرطرفدار ۶- دشمن دانا بهتر از این دوست است - از آلات موسیقی - از شهرهای مهم مراکش - سخن صریح ۷- کشوری مجاور با دریای سرخ - حرفش را با قلم عاطفه باید نوشت - پشت سر هم قرار گرفتن - از جشنواره های معروف سینمایی - هیچکسی حرف حق را از این طریق نمی پذیرد ۸- آزاد - واحد پول بلغارستان - مرکز پرو - کتاب یهودیان ۹- باید رعایت کنیم تا زندگی سالمی داشته باشیم - پیر، رهبر - وحشی ۱۰- مهربانتر از مادر نیست - ماه پرتاب کردنی - آشکار - چه کسی ۱۱- نامی برای خانمها - وسیله ای در سیستم برق خودرو - از توابع کاشان - ایداع این بازی را به اردشیر بابکان نسبت داده اند ۱۲- لیست غذا - سوره ای در قرآن - اگر همه تابع آن باشیم کشور گلستان می شود - از چوب این درخت تیر و نیزه می سازند ۱۳- پرستار هنگام خون گرفتن دنبالش می گردد - دفاع از آزادی نیازمند آن است.

○ عمودی:
۱- ریاضیدان یونانی که معلم سیسرون خطیب معروف روم بود - میان پا و گردن قرار دارد ۲- در بساط پذیرایی از مهمان یافت می شود - شهر شمالی - واحد پول ویتنام ۳- موی گردن شیر - پیکر - از نواحی نفت خیز دریای خزر ۴- عنصری شیمیایی - سازمان جاسوسی ایالات متحده - شعله آتش ۵- واحدی در وزن - فرزند نبیره است - دور دهان ۶- خودداری کردن از خوردن غذا - پرچم - هر کدام از ما چپ و راست آن را داریم ۷- ایالتی در جنوب غربی ایرلند - شور و شعف ۸- می گویند سفره نیست که آدم پیش هر کسی باز کند - رودی در ایتالیا که از رم می گذرد - انجیر ۹- گویند چو با بد نشیند بد شود - ناراست - نویسنده ۱۰- نامی که مغولان به شهر نخشب دادند - خندان - نوعی کاغذ در کار طراحی و نقشه کشی ۱۱- همسر حوا - در مسیر زندگی باید خوبش را پیدا کرد - وقتی به بازار آمد، کهنه دل آزاری می کند ۱۲- درام نویس فرانسوی قرن ۱۷ و ۱۸ - از فروع دین - این نام را به قرن بیستم داده اند.
۱۶- مرکز مازندران - نژاد مردم ژاپن - نوعی از حروف ۱۷- سیاستمدار نامدار هند و صاحب کتاب به سوی آزادی - وسایل زندگی - از ضربه های فوتبالی ۱۸- از فروع دین - این نام را به دو غذای ساده ۱۳- از شهرهای آذری - عده معدودی در عرصه هنر صاحب آن هستند - دختر ژوپیتر ۱۴- محصول آدم پرحرف - خائن جز این نمی کند - مروارید ۱۵- مرکز عمان - کتاب مقدس هندوان - مادرزن یا مادر شوهر

حل جدول شماره (۲۲)

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸
۱	ت	ا	م	ی	ن	ع	د	ا	ل	ت	ق	ض	ا	ی	ی	ش	ن	
۲	ا	■	ا	ک	ا	ر	■	چ	ا	ک	ا	ر	ت	ا	■	ن	و	م
۳	و	ی	م	ا	ر	■	ا	ر	ک	■	م	ی	ش	■	س	ن	ا	ر
۴	ر	و	ا	ن	■	ب	س	ت	■	خ	و	ب	■	پ	ر	و	ا	ز
۵	ن	ا	ن	■	ص	ا	د	■	ب	ا	س	■	ا	ل	ا	■	ه	ی
۶	ی	ن	■	س	ف	ر	■	س	ا	ن	■	س	ن	■	و	ل	ا	■
۷	ه	■	و	ف	ا	د	ا	ر	ب	ه	ن	ق	ل	ا	■	ب	■	ر
۸	■	م	ل	ا	■	ا	م	■	و	ه	ب	■	ل	چ	ن	■	ح	ی
۹	ر	ل	■	ل	ی	ر	■	ا	ن	ا	■	ک	ا	ه	■	ن	و	ش
۱۰	چ	ا	ج	ی	م	■	ک	ی	ه	■	س	ر	ب	■	س	ا	ر	ق
۱۱	ا	ع	ی	ن	■	ع	ا	ر	■	ش	ا	د	■	ب	ی	ک	ا	ر
۱۲	ی	م	ن	■	گ	ل	ف	ن	ی	و	ز	■	م	ی	ا	ن	■	م
۱۳	ی	ر	■	ج	ر	م	ه	ا	ی	خ	ش	و	ن	ت	ا	م	ی	ز

جذبه نظام‌های توتالیتر

در نظام‌متمرکز مردم‌زود سیاست‌زده‌می‌شوند

مانس اشپربر
ترجمه : روشنک داریوش

بیست و چهار سال پیش در برلن بود، یعنی در سال ۱۹۳۲. مجبور شدم درس روانشناسی را قطع کنم. تاریخ مداخله کرده بود و تاریخ روز گواه آن است. جوانان زیادی در دوره های من شرکت می کردند. اما آن روز به محض این که سخنرانی را آغاز کردم، دفترها و کتاب های خود را بستند و دست به سینه نشستند. موضوع یک تظاهرات بود. بعضی سعی در توجیه عمل خود داشتند و توضیح می دادند که این رفتار ناپسند به دستور نئونازی ها انجام پذیرفته است.

وقتی به چهره این جوانان خیره شدم، شعفی در آن مشهود بود که به یک آرمان بزرگ مربوط می شد. با اضطرابی دردناک از خود پرسیدم که چگونه می توانم آنان را از آینده‌ای مرگبار برهانم. این بار همه چیز قابل پیش بینی بود. به نظرم قطعی می رسید که پرتگاهی خونین در انتظار آنان باشد. این تجربه برایم اهمیت عمیقی پیدا کرد. آن زمان این سؤال تعیین کننده برایم طرح شد: آیا انسان با نظر او همسان است.

قبلاً در درس خود، مثلاً درباره روانشناسی مجرم این حکم ظاهراً ساده را توضیح داده بودم: «کنش، تمامیت انسان نیست. ممکن است انسان زیر سطح مهم ترین کنش خود باقی بماند. به هر حال انسان چیزی بیش از تمامی کنش های خود بر روی هم است». این اصل اساسی انسان گرایی حقیقی است.

بنابراین این سؤال را طرح کردم: «آیا این جوانانی که در مقابل من دست به تظاهراتی زده بودند که ظاهراً را آنان را خجل می کرد، اینان تنها از طریق نظر سیاسی خود قابل تعیین بودند»؟ به فوریت و تأکید پاسخ دادم: «انسان فقط نظر نیست، بیش از آن است. این مشخصه تفکر توتالیتر است که هر انسانی را به نظر او، کنش او، به یک اشتباه یا حتی یک جنایت تنزل می دهد. انسان یک مجموعه کامل است و قابل تقسیم نیست».

از دورانی سخن می گویم که هنوز خیلی جوان بودم و ثروت عظیمی از یقین ها داشتم. اکنون پس از بیست و چهار سال تبدیل به ثروتی از تردید شده است. اما تردیدهایی که شاید فقط منفی نباشند و حتی بتوانند پرثمر باشند.

بدین ترتیب بر خلاف گذشته مثلاً می پرسم که در واقع اصطلاح «افکار عمومی» دقیقاً چه معنایی دارد. فکر خشونت آمیز توده مشخصه آن است. این روانشناسی اصرار بر آن داشت که توده چیزی در خود بسته است و فرد در توده حل می شود. از هیستری توده سخن گفته می شد. واقعاً هم وقتی جایی آتش می گیرد و ناگهان یک نفر فریاد بر می آورد «آتش! آتش!» ممکن است حرکت غیر قابل کنترلی ایجاد شود که هر کس بدون فکر درباره دیگران سعی بر نجات خود داشته باشد. این امکان هست. اما این یک وضعیت افراطی است.

از سوی دیگر صحت دارد که این عصر انسان های بی شماری را در وضع های افراطی قرار داده است. آنانی که مجبور به زندگی از قبل تعریف شده را متحقق سازند. دوره درس، استاد سخنران و شنوندگان. آنان می توانند در زمان درس یک «اشتراک توده» تشکیل دهند. تصور کنیم که سه مرد از دری به سالن هجوم آوردند و سه مرد از دری دیگر. همه آنان مسلح هستند. این مردان حاضران را زندانی اعلام می کنند و آنان را وادار می کنند کارهای ناشایستی انجام دهند که به اعتقادات تهدیدشدگان لطمه می زند. عکس العمل آنان چگونه خواهد بود؟

قبل از هر واکنشی، در درون آنان اتفاق هایی رخ می دهد. اما اگر یک نفر در این جمع مهاجمان را ندیده باشد، واکنش او کاملا معمولی خواهد بود: به آن چه در کلاس درس می گذرد، گوش فرا می دهد. از خود سؤال خواهد کرد که چرا سخنران به حرف خود ادامه نمی دهد. اما دیگران همه پس از یک واکنش بلافاصله درونی، در نهایت رفتار یکسانی خواهند داشت. وحشت هر یک متفاوت با دیگری خواهد بود، چون آمادگی او در مقابل چنین وضعی متفاوت است. از آنجا که بعضی از ما چنین وضعی را قبلاً هم از سرگذرانده ایم و برای دیگران این وضع تجربه جدیدی است، شدت حس رویداد متفاوت خواهد بود.

آیا کوچک ترین چشم اندازی وجود دارد که حاضران بدون آن که مسلح باشند یا ابزار دیگری برای دفع حمله در اختیار داشته باشند، در مقابل مهاجمان سر کشی کنند؟

اگر حتی تنها یک نفر به اندازه کافی دیوانه باشد و چنین کند، همان هم حیرت آور خواهد بود. در سالن درس یک صد تا یک صدوپنجاه نفر هستند. شش مرد مسلح، تا زمانی که مسلح هستند، کافی هستند تا آنان را مقهور کنند. در این مورد یگانگی رفتار در تهدیدشدگان وجود دارد.

من این مثال را انتخاب کردم تا نشان دهم رخدادهای خاص منجر به «توده شدن» گروهی از افراد مستقل می شود. اما این توده شدن که از بیرون کامل به نظر می رسد، همان گونه که بیان شد، به علت تجربه های قبلی تک تک افراد مشروط خواهد بود. برای تعدادی از دقایق همسان خواهد بود، اما فرایند درونی به سرعت رو به فردیت گرایش پیدا می کند. آن کسی که با احتیاط سعی دارد به در، یا پنجره‌ای نزدیک شود به امید این که اعلام خطر کند تا کمک برسد، چنان رفتار خواهد کرد که انگار هیچ تفاوتی با توده ندارد، تا توجه مهاجمان به او جلب نشود.

می خواهم نشان بدهم که قادریم به طور مطلق تبدیل به توده‌ای مطیع شویم - تنها به شرایط بستگی دارد. همان گونه که بیان شد، این امر بدون محدودیت معتبر است، مگر برای دیوانگان. روان پریشان تقریباً قادر نیستند که به شکل جمع درآیند.

اما از سوی دیگر مدعی هستیم که گرچه هر کسی خود را خود به خود یا استالینیستی بسیار اندک است و این که تغییر شرایط این امر را به اثبات خواهد رساند. خود من بر این عقیده بودم که در آلمان نازی، شوروی و کشورهای اقماری، رفتاری ایجاد شده که خود را با تبلیغات هماهنگ می کند و مثل یک لایه حفاظتی ذات واقعی انسان ها را پوشانده، به گونه‌ای که «خود» از دست ندادنی آنان نفوذناپذیر مانده است.

بیشتر مشاهده گران، به خصوص آنان که از «روانشناسی توده» سخن می گفتند، حاضر بودند سوگند یاد کنند، تلاش برای از میان برداشتن اسطوره، استالین،

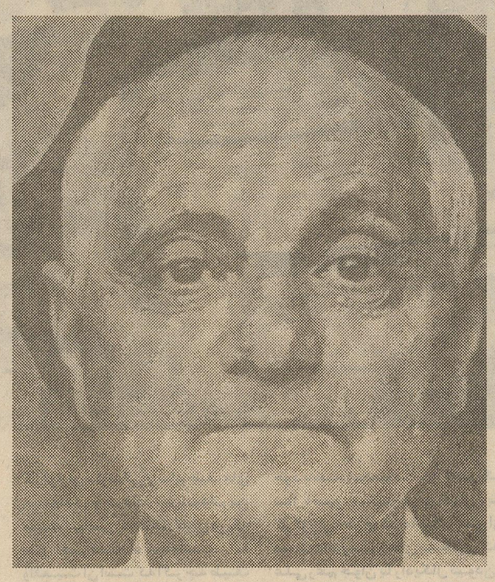

سال های ۱۹۳۳ تا ۱۹۴۵؛ آنان هم در ریشه وجود خود یک ذخیره ذهنی احتیاطی حفظ کرده بودند که به اصطلاح «پناهگاه روح آنان» بود. به همین دلیل جرأت می کنم ادعا کنم که اگر روزی کمونیست های روسیه و لهستان مدعی شوند «در آغاز بله، ... شاید، اما بعداً «دیگر کمونیست نبوده ایم»، این حرف دروغ مطلقی نخواهد بود. اکثر انسان ها در زندگی خصوصی خود در پی چیزی فوق العاده هستند، از مراحل خاصی می گذرند که از روزمرگی بسی فراتر می رود. افراد این شور اشتیاق آمیز را البته در عشق می یابند، اما در ورزش، تئاتر، سینما - در جنبش دانشجویی نیز به همین ترتیب. تمام این ها فراری است از یکنواختی زندگی روزمره.

اما هر آن چه مربوط به شدتی می شود که از بیرون می آید، مثل تاریخ جهانی، سخنرانی های انقلابی، راه حل های وطن پرستانه، ماجراهای عاشقانه ستاره های سینما و شاهزاده ها - این ها زیاد دوام نمی آورد. مردم از ماجرای عاشقانه گریس کلی و شاهزاده موناکو

ما اسطوره ای جهت ارائه کردن نداریم، تنها وظیفه ما هستی بخشیدن به چند گانگی اندیشه فکر و عواطف زیباشناختی است

باخبر شدند. می شد به این برداشت رسید که مثلاً مسیودوپو از شدت اضطرابی که در مورد پایان این داستان عاشقانه داشت، دچار بی خوابی بشود. اما اگر از مسیودوپو سؤال می شد کدام یک را ترجیح می دهد: از دست دادن پنج روز تعطیل با بیخبر ماندن از گریس کلی و معشوق او؟ آن وقت پاسخ به طور اصولی چنین می بود: «پنج روز که هیچ، دو روز هم نه، حتی نصف روز هم نه!» بله، حتی ترجیح می داد که اتوبوس خود را هم از دست ندهد. هنگام تماشای یک فیلم بد احساساتی گریه می کنیم، اما با خروج از سینما آخرین بقایای همدردی با آن بچه یتیم از بین می رود.

صحبت از شور عمومی سیاسی، از شور یک ایدئولوژی سیاسی، یکی از اشتباهات ویژه بخش‌های سیاسی است که از چندی پیش متداول شده است.

بی اعتنایی اجتماعی ممکن است دارای شدت متفاوتی باشد و به همین دلیل نمی توان آن را عمومیت بخشید. واقعاً ممکن است که در بعضی از مراحل بی اعتنایی جای خود را به یک شور واقعی بدهد.

زندگی دوگانه‌ای عادت کرده بودند. همین که مطمئن شدند که دیگر نیازی به لایه حفاظتی ندارند، آن را چون پالتو گرمی به کناری انداختند تا دیگر وارد اتاق گرم شوند.

اصرار می ورزم که نباید بر مبنای رفتار انسان ها در وضع های افراطی درباره آنان قضاوت کرد. هر قدر هم خطرها واقعی و تهدیدها بزرگ و زیاد باشند، هر قدر هم که انقیاد پیش رفته باشد، باز هم تکرار می کنم که در درون انسان ها چیزی وجود دارد که در مقابل انقیاد مطلق مقاومت می کند. می توان آن را گرایش به آزادی نامید. باز به آن برمی گردیم.

می خواهم نکته دیگری اضافه کنم. در رفت وآمد با آلمان ها پس از جنگ جهانی دوم مثل هر کسی دیگری تجربه کردم که تقریباً هیچ کس حاضر نبود اعلام کند که نازی بوده است. هر کس مدعی می شد که یک نازی واقعی نبوده است. پس از تعداد قابل ذکری از این دیدارها به این نتیجه رسیدم که این مردان و زنان دروغگوی واقعی نبودند، تنها بخشی از ناراستی را بازگو می کردند. حتی نازی های واقعی همه آنان که بین سال های ۱۹۳۰ و ۱۹۳۸ در آلمان بحران عمیق و شکفتی انگیزی را از سرگذارندند که مردان و زنان اصلاً امکان یافتن کار یا تغذیه کودکان خود را نداشتند، متوجه می شوند که از چه چیز سخن می گویم.

در عصر ما وضع های افراطی پیش آمده که غیرقابل تحمل بود. اما قرن ها انسان ها با این امر کنار آمده بودند که وضع والدین آنان از ازل چنین بوده و بنابراین وضع تا ابد چنین خواهد بود. هیچ چشم انداز تاریخی وجود نداشت - مگر چند استثنا که اکنون در اینجا موضوع صحبت ما نیست.

تازه یکصد و پنجاه سال است یا دقیق تر بگوییم ۶۰ سال است که انسان های دنیای غرب و بعد کل سیاره این تفکر را شروع کرده اند که این حق یا حتی وظیفه آنان است که شرایط را تغییر دهند و وضع بهشتی نویی را پدید آورند. انسان از این باور که عروسکی است و موجودی والا او را به حرکت در می آورد، دست برداشت. تاریخ دیگر تئاتری نبود که او بازیگر آن باشد و دیگری ماجراهای او را اختراع کند. بنابراین نازیسم فرآورده یک شیوه تفکر مدرن بود، انسان وجود دارد تا تاریخ را بسازد و نه آن که از آن رنج ببرد. از یک لحاظ حتی می شود ادعا کرد که هیتلر پشت سنت ژوست قرار می گیرد که ادعا کرد: «اندیشه جدیدی در اروپا متولد شده است -اندیشه خوشبختی!» از آن لحظه به بعد مردم آلمان درک کردند که نظام آنان نباید وابسته به «کله گنده ها» باشد، چون به خود آنان مربوط می شد. به نظر می رسید که به حکومت بستگی داشته باشند. که آنها از گرسنگی بمیرند و یا یک زندگی معمولی و آبرومند داشته باشند. پس می بایست حکومت را تغییر داد. به همین ترتیب تجمعات بزرگی که هیتلر یا گوبلز برگزار می کردند، برای آنان تبدیل به بازی های بزرگ سیرک شد.

این یک رفتار ویژه بشری است، زیرا ماهشت جوان بودیم. هر یک می توانست ادعا کند که از طریق ایدئولوژی مارکسیسم به طرف آن جذب شده است. اما بدون استثنا هر یک دلایل دیگری را نام برد. مثلاً واقعه‌ای بود که امروز احتمالاً شناخته شده است و در سال های ۱۹۲۳ تا ۱۹۲۷ زنان و مردان بی شماری را تکان داد و آن ماجرای ساکو وانزتی بود. دو مهاجر ایتالیایی، هر دو ضدمارکسیست آتشین، که طی یک دادگاه ناعادلانه به مرگ محکوم شده بودند. آثار شیست های ضدمارکسیست آنان را به جنبشی کشانده بودند که بر مارکسیسم استوار بود. احساس غرق شدن در دریای بی عدالتی موجب شده بود که به آنانی بپیوندند که متعصبانه برضد بی عدالتی بودند و به همین دلیل به نظر می رسید که نماینده عدالت باشند.

یک وضع خاص وجود دارد که انسان از زندگی خصوصی و بی اعتنایی به بیرون پرتاب می شود و به سوی ماجراجویی اجتماعی می شتابد، که ممکن است برای زمانی اندک باشد. در صورت رخداد یک بی عدالتی نمادین چنین اتفاق می افتد. به دلایلی قابل توضیح، هر کس به تنهایی چنین احساس می کند که این بی عدالتی مستقیماً به او مربوط می شود. در هر یک از ما حساسیت فوق العاده‌ای وجود دارد که احتمالاً از دوران بچگی سرچشمه می گیرد و به نظر می رسد که بعضی وقایع بی عدالتی غیرقابل تحملی در خود پنهان دارند.

تقریباً همه انقلاب ها با ماجرایی از اعتراض برضد یک بی عدالتی آغاز شدند که از لحاظ عینی بی اهمیت به نظر می رسید، اما فوق العاده نمادین بود. می دانیم که باستیل اهمیت چندانی نداشت و انسان هایی که در آن زمان می زیستند، یعنی در سال ۱۷۸۹، این را می دانستند. ولی با وجود این باستیل تبدیل به نماد غیرقابل تحمل بی عدالتی شد و به انسان ها امکان داد که خود را با قربانیان همسان بپندارند. و یک نکته مهم دیگر که به نظر می رسد، بحث منطقی را با شیوه تفکر توتالیتر غیرممکن سازد:

در بحثی که داشتیم، کسی مدعی شد که به‌بختی در این نهفته است که توتالیترها اسطوره‌ای در اختیار دارند و غرب چیز مشابهی ندارد که در مقابل آن قرار دهد. واقعاً هم اگر مسأله ایدئولوژی متقابل مطرح باشد، شکست خورده ایم. چین توتالیترها به خاطر اسطوره خود در تمام جهان تبلیغات مناسب آن را نیز در اختیار دارند. اما من مبارزه‌ای را که تنها بر مبنای مشابهت با دشمن مقدور است، رد می کنم. اگر قرار است آن چه ما برای آن مبارزه می کنیم بقا داشته باشد، نباید تحت هیچ شرایطی شیوه‌ای را بپذیریم که خود رد می کنیم.

دمکراسی که چیز تکامل یافته‌ای نیست، در حال پیدایش، وجود دارد. هنوز نمی دانیم که وقتی تکامل یافت، واقعاً چگونه خواهد بود. بردگی را نباید آموخت، اما برای انسان شدن واقعی، دوران فراگیری دراز است.

دمکراسی موجود را تحسین نمی کنم. فعلاً یک نقطهٔ آغاز است - و نه بیشتر. اما ارزش هایی را که نماینده گی می کند و بعضی از آنها تنها به صورت سلبی تعریف می شود، ارزش آغاز مبارزه را دارد. اما تنها می توان با چشم های باز مبارزه کرد و گرنه مبارزه بیهوده است.

دمکراسی فاقد اسطوره است، زیرا اگر تبلور چندگانگی نباشد، وجود ندارد. رژیم توتالیتر هرچه قدر هم آن ایدئولوژی که بر آن بنا شده است، مهمل باشد، در آغاز مبارزه قوی تر است. ابلهی که دچار هیچ تردیدی نیست، می تواند در بعضی از بحث ها از من قوی تر باشد و من ابله نیستم. امتیاز او این است که هر چه را من مطرح کنم، حتی متوجه هم نشود.

ما اسطوره‌ای برای ارائه نداریم. تنها وظیفهٔ ما هستی بخشیدن به چندگانگی اندیشه، فکر و عواطف زیباشناختی است. پس سعی کنیم رقیب توتالیتاریسم نشویم، آنرا در هم بشکنیم!

اهل قلم / اهل کتاب

گفت‌وگو با خانم شیرین دخت دقیقیان

نقد و حقیقت

رولان بارت
ترجمهٔ شیرین دخت دقیقیان
نشر مرکز

خانم دقیقیان؛ اولین سؤال ما دربارهٔ نویسندهٔ کتاب است. رولان بارت کیست؟

- رولان بارت یک متفکر فرانسوی است که در نیمهٔ دوم قرن بیستم خیلی مطرح بوده است. شهرت بارت بیشتر در این است که علاوه بر اینکه تحصیلات دانشگاهی داشته و با دانش ها از جنبهٔ آکادمیک آنان آشنا بوده است، توانسته بین عرصه های مختلف دانش های انسانی ارتباط خلاقی برقرار کند. بارت متفکری نوآور است و می شود گفت متفکری است که ویژگی های خلاقیت را دارد. از طرفی قادر است با استفاده از داده های علوم به نتایج جدیدتری برسد و از طرف دیگر هم می تواند داده های مسلم علوم را زیر سؤال ببرد.

او با مفاهیمی مخالفت کرده بود که اصول مسلم دانش انسانی به شمار می آمدند. کارهای بارت برای مخالفانش قابل قبول نبود و به همین دلیل او متهم به گفتن حرف های بی معنی و داشتن زبان فضل فروشانه بود. البته هدف بارت این بوده که دریچه و نگاه جدیدی را به سوی برخی مسائل باز کند. مثلاً اسطوره همیشه به عنوان پدیده ای نیمه مقدس و معصوم به شمار می آمده است؛ درحالی که بارت، برعکس، اسطوره را زیر سؤال می برد و هم تقدس و هم معصومیت را از آن می ستاند. او اشاره می کند که اسطوره ها نشانه هایی جهت دار و قصددار هستند که به سوی مخاطب می آیند و آزادی او را می گیرند و برداشتی را به او تحمیل می کنند.

«نقد و حقیقت» دربارهٔ چیست و به چه می پردازد؟

- کتاب «نقد و حقیقت» پاسخی است که بارت به نقادی به نام ریمون پیکار داده است. پیکار کتاب «درباره راسین» بارت را نقد کرده و بارت را متهم به داشتن زبان زرگری و فضل فروشانه و گفتن سخنان پوچ و بی معنی کرده بود. بارت در پاسخ به پیکار کتاب «نقد و حقیقت» را می نویسد. در کتاب «نقد و حقیقت» اصول آنچه که بارت نقد کهنه، کهنه گرا یا نقد فرهنگستانی می نامد نقل و نقد می شود؛ اصولی مثل ابژکتیویته، نقد حقیقت نما و غیره. خود بارت شیوهٔ خود را نقد نو می نامد و از ویژگی هایی که برایش برمی شمرد این است که بر نمادها تأکید دارد و نقدی نمادین است و به فعالیت نمادپردازی ذهن انسان خیلی اهمیت می دهد. این موضوع هم در دههٔ چهل توسط رلنست کاسیرر تبیین شده است. کاسیرر در «رساله ای در باب انسان» می گوید که انسان حیوان نمادپرداز است. بارت در نقد، اهمیت نمادها را در ساختار تفکر بررسی می کند. فوکو نیز اشاره دیگری به این مسأله دارد. او در مقاله «فیلسوف نقابدار» می گوید: «من به نقدی فکر می کنم که در پی داوری نباشد، بلکه به یک اثر، به یک اندیشه، به یک کتاب وجود بدهد. نقدی که آتش برافروزد. رشد سبزه ها را بنگرد و به وزش باد گوش فرا دهد». در واقع فوکو معتقد است نقدی که حکم صادر می کند انسان را به خواب می برد. نقدی که خودش خیال پردازی ها را دامن می زند نقدی است که قادر است انسان را به مراحل بهتری از شناخت برساند. بارت هم همین را می گوید. او می گوید ما می توانیم با متون ادبی برخورد نمادین داشته باشیم.

– صدور حکم را یکی از تفاوت های نقد قدیم و نقد جدید دانستید. چه ویژگی های دیگری این دو نقد را از هم متمایز می کند؟

- نقد جدید بر آن است که ما در نقد یک اثر ناقد را یک همه چیزدان نمی دانیم که دارای برتری های بارزی نسبت به بقیهٔ خوانندگان است و قادر است به کمک ابزارهای نقد خودش که شبیه رمل و اسطرلاب یا ابزار جن گیری است معنای قطعی متن را بیرون بکشد و آن را مثل یک جن احضار کند. بارت به همراه خیلی از متفکران دیگر این دیدگاه را نمی پذیرد و معتقد است ما در خواندن متن باید تأکید داشته باشیم که هر خواندنی دریچه جدیدی به سوی آن متن است. بی شمار خواندن می تواند وجود داشته باشد. بنابراین، از یک متن، بی شمار تأویل می تواند وجود داشته باشد. متن یک موجودیت مستقل دارد و این نکتهٔ بسیار مهمی است. پل ریکور مقاله ای دارد به نام «متن چیست؟»، در این مقاله می گوید: «مناسبت نوشتن و خواندن نوع خاصی از مناسبت گفت وشنود نیست. لحظه ای از یک مکالمه هم نیست. کافی نیست که بگوییم خواندن، مکالمه ای با نویسنده از راه اثرش است.» چون نویسنده نیست تا به خواننده پاسخ دهد. کتاب و اثر داریم و کنش خواندن و کنش نوشتن. در اینجا اثر کنش نوشتن و کنش خواندن را در دو سو قرار می دهد و خودش بین آنها قرار می گیرد. همان طور که خواننده در کنش نوشتن شرکت ندارد نویسنده هم در کنش خواندن شرکت ندارد. ارتباطی بین این دو نیست. متن یک جور غیاب دوگانه خواننده و نویسنده را دربر دارد. معمولاً وقتی ایده ها و اندیشه ها از رهگذر روزنامه ها و مجله ها می گذرند تبدیل به یک شعار یک جمله ای می شوند که این موضوع ضررهای زیادی دارد. این مشکل گریبان تئوری «مرگ مؤلف» را هم گرفته است. آنچه ریکور و بارت در مورد این تئوری می گویند تقریباً همان گفته ریکور است که من ترجیح می دهم اثری را بخوانم که نویسنده اش مرده است. چرا؟ برای اینکه مناسبت اصلی من، مناسبتم با متن است و برای من نویسنده غایب است. این به این معنا نیست که ما برای نویسنده نقشی قائل نشویم یا چیزهای دیگری که شامل کلمهٔ مرگ نویسنده می شود را در نظر نگیریم. ما فقط می گوییم نویسنده در کنش خواندن غایب است. اینها همه نوع خواندن ما را مشخص می کند. نوع خواندن ما هم نقد ما را مشخص می کند. ما اگر فرض کنیم می خواهیم از رهگذر یک اثر با نویسنده آن مکالمه کنیم همان مشکلی پیش می آید که شلایرماخر مطرح می کند که ما افلاطون و ارسطو را نمی شناسیم و در موردشان خیلی کم می دانیم ولی متنشان را می خوانیم. پس لازمهٔ خواندن یک متن دانستن درباره مؤلف آن نیست. خود فوکو چندین بار تقاضا کرد که مقاله ها و کتاب هایش بدون نام مؤلف چاپ شود. برای اینکه خوانندگان ندانند گوینده این سخنان کیست و به خود اندیشه توجه کنند. او در مصاحبه ای که با آن به نام «فیلسوف نقابدار» مشهور شد هدفش این بود که حرف او شنیده شود و کسی کاری نداشته باشد که چه کسی این حرف ها را می گوید.

– از نقش کتاب «نقد و حقیقت» در میان آثار مهمی که در عرصهٔ نقد پدید آمده است و همچنین از جایگاهش در آثار بارت بگویید.

- نقش مهم «نقد و حقیقت» این است که بارت در این کتاب به صورت تئوریک صحبت می کند. اگرچه این کتاب کوچک است، ولی بارت در آن دیدگاه خودش را با فشردگی بیان می کند. اهمیت این کتاب در میان آثاری که از نوع آن هستند هم خیلی زیاد است و این به خاطر جدل هایی است که بارت در آن با طرفداران نقد فرهنگستانی دارد. از طرف دیگر می توان تاحدی چرخش بارت از ساختگرایی به سمت پساساختگرایی را در آن دید که من این نکته را تا حدی در مقدمهٔ کتاب شرح داده ام.

– نام آثار بارت هم نمادین و معماگون است. به نظر او ارتباط میان «نقد» و «حقیقت» چیست؟

- سؤال جالبی است. ببینید، به هر حال اندیشه به شکل کلی خود یعنی اندیشیدن به حقیقت، غیر از این نمی شود فکر کرد. حقیقت هم این گونه نیست که ما بتوانیم بگوییم یک حقیقت واحد وجود دارد. انواع برداشت ها، انواع برخوردها، انواع زوایا از حقایق وجود دارد و در واقع ما می توانیم قائل شویم که دیگران هم به نوعی حقیقت را به گونه ای دیگر می بینند و یا اینکه آن را جور دیگری تفسیر می کنند. بنابراین اندیشه همیشه مناسبت مستقیم با مقولهٔ حقیقت دارد و تقریباً تقدم می تواند عین همین مناسبت را با حقیقت داشته باشد.

در آینده باید منتظر چه اثری از شما باشیم ؟

- کار دیگری از بارت است به نام «درجه صفر نوشتار» که اولین و مهمترین کار اوست این کتاب در واقع یکی از دو کتاب بزرگ درباره تئوری ادبیات است که تمام اندیشه قرن بیستم را به خودش متوجه کرده است. کتاب دیگر هم «ادبیات چیست؟» سارتر است بعد از این دو کتاب هر که در این مورد صحبت کرده است به نوعی با این دو کتاب سر و کار داشته است. این دو کتاب مناسبات خیلی خیلی نهانی با هم دارند که تا حدودی هم جدلی است. می توانیم بگوییم همان سالی که سارتر «ادبیات چیست» را نگاشت بارت هم «درجه صفر نوشتار» را نوشت و در آن در برابر نظر سارتر که معتقد به تعهد اجتماعی ادبیات نبود مبحثی را پیش کشید و گفت که ادبیات تنها تعهدی که دارد تعهد به خودش است که البته این مبحث باید توضیح داده شود. متن اصلی کتاب به زبان فرانسه بوده و من هم این کتاب را از فرانسه برگردانده ام و با متن انگلیسی مطابقت داده ام. البته ترجمه انگلیسی آثار فرانسوی خیلی ساده شده است. چون برای خودشان خیلی آزادی قائل اند. منتها وفاداری من به اصل فرانسه بوده است. البته اختلاف های بین ترجمه انگلیسی و فرانسه را در زیرنویس آورده ام و خود این موضوع مقایسه جالبی برای کسی است که به ترجمه این گونه آثار علاقه داشته باشد.

برما ببخشایید

گفته اند اشتباه چاپی و غلط، ناموس مطبوعات است؛ یا در قاموس مطبوعات است، یا به هر حال چیزی در این حد. گو این که گاه دیدن این لغزش ها مایه انبساط خاطر می شود و این انبساط فاصله ای را دربر می گیرد از لبخند تا قهقهه. از این قبیل است نوشتن «صحو» (در مقابل سُکر) به جای «سهو»! - آن هم در متنی که قرار بوده خود پوزشی باشد از خطا و خطیئه ای سابق. این سهو را نیز (که ظاهراً محصول دقایق ذهول و ناهشیاری کاتب عارف ما بوده است!) بر ما ببخشایید.

معرفی گاهنامه پژوهشی

Behavioral & Brain Sciences

علوم رفتاری و مغزی

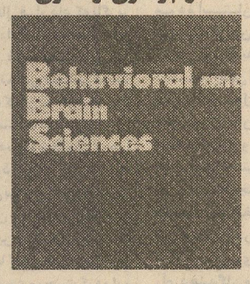

علوم رفتاری و مغزی (S.B.B) عنوان نشریه‌ای بین المللی است که مرکز انتشارات دانشگاه کمبریج با همکاری مؤسسه فرهنگی-ویراستاری خود که واقع در ساوت همپتون (South†hampton) بریتانیا است، منتشر می کند. این نشریه، مقالات ومباحث، نسبتاً جنجالی در رشته های روانشناسی، عصب شناسی، زیست شناسی رفتاری، علوم معرفت شناختی، هوش مصنوعی، زبانشناسی وفلسفه را «هدف اصلی» کار خود قرار داده است. مقالات مورد نظر نشریه، در صورت مناسب بودن، در اختیار صاحب نظران همه نقاط جهان گزارده می شود و دقیقاً و عمیقاً مورد بررسی متخصصان فنی قرار می گیرد. همراه با هر مقاله پذیرفته شده، تفسیری نیز منتشر می شود و در عین حال پاسخ نویسنده به آن نیز از قلم نمی افتد. تفاسیر و یادداشت های تخصصی که در مورد مقالات نوشته می شوند، در حقیقت عبارتند از: تحلیل مطلب، ساختن وپرداختن ظریف و استادانه مطالب، ذکر منابع ومآخذ و همزمان با آن، مقدمات و مؤخرات یا ضمائم مربوط به مقاله و سرانجام انتقادات وارد بر تئوری اصلی مقاله که کل مطلب مبتنی برآن است.

گزاشی از یک کتاب

داستان روانشناسی
The Story of Psycholog
نوشته مورتون هانت
(Morton Hunt)
ناشر: آمازون (Amazon)

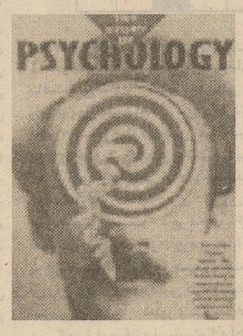

«داستان روانشناسی»، به عام ترین بیان ممکن ماجرای تلاش ها و کوشش های متفکران بزرگ و دانشمندان نامدار پانصد سال اخیر است که در راه کشف رازهای ذهن انسان و رفتارهای بشری تحقیق و پژوهش کرده اند. فصول و ابواب کتاب چنان تدوین شده است که پیش از پانصد سال گذشته را نیز شامل می شود؛ چنانکه برای بیان نخستین گام ها در راه کشف ذهن و رفتارهای پیچیده بشر، به ناگزیر، از سقراط و افلاطون آغاز می کند و تا دکارت و اسپینوزا - به منزله و در حد مقدمات، پیش می رود. کتاب با بازنمایی تحقیقات و پژوهش های جدی پاولف، مزمر (Mesmer)، فروید، جیمز، پیاژه، اریکسون، واسکینر آغاز جدیدی پیدا می کند و طبق روال ادامه می یابد؛ و در این بخش که بخش اصلی و جان مطلب کتاب است، نویسنده به تکنیک ها و اعتبار پژوهش های روانشناختی این محققان و دانشمندان می پردازد.

یکی از منتقدان، پس از انتشار «داستان روانشناسی»، آن را کتابی خواندنی، جذاب و آموزنده می نامد؛ و در عین حال می نویسد که کتاب «داستان روانشناسی» از جمله بهترین تحقیقات تاریخی در نوع خود به شمار می رود؛ و بدینسان خواندن این کتاب را هم به دانشجویان توصیه می کند - البته دانشجویان دوره های مقدماتی که رشته تحصیلی دیگری غیر از روانشناسی را دنبال می کنند - و هم به خوانندگان معمولی، اما اهل مطالعه.

نشاط
صاحب امتیاز و مدیر مسئول
لطیف صفری
سر دبیر
ماشا الله شمس الواعظین
رئیس شورای سیاستگذاری
حمیدرضا جلائی پور
مدیر پروژه
باقر ولی بیک
نشانی : تهران ، خیابان شریعتی ، نرسیده به حسینیه ارشاد ، خیابان شهید محمودرضا کوشا ، میدان جوانان ، شماره ۲۹ کد پستی ۱۵۴۶۵
صندوق پستی ۱۳۴۳ - ۱۶۳۱۵
تلفن : ۲۲۵۲۴۲۳ (با ظرفیت ۱۰ خط) نمابر : ۲۲۲۸۸۸۰
سازمان آگهی ها - دفتر فنی
تهران ، بزرگراه شهید حقانی ، جنب دیدار شمالی ، پلاک ۲۰
تلفن : ۸۷۷۷۲۷۷ - ۸۷۷۷۶۷۹ - ۸۷۷۷۲۶۲
توزیع : شرکت نشرگستر
بلوار کشاورز ، خیابان شهید عبدالله زاده ، کوچه ابرار
تلفن : ۸۸۵۵۲۵۰ - ۸۸۶۵۲۷۳ - ۸۸۵۱۸۸۲
چاپ : نشر و چاپ تهران - شرکت نازرنگ

پیشینه نهضت ملی ایران

در آخر اسفندماه هر سال خاطره حادثه‌ای زنده می شود که در حیات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی ملت ایران نقشی بس عمیق و عظیم داشته و دارد. در ۲۹ اسفند سال ۱۳۲۹، اصل ملی شدن صنعت نفت در سراسر کشور از تصویب قوه مقننه و توشیح شاه گذشت. این که این اصل چه بود و چه پیام و مضمونی را با خود داشت و چه مراحلی در کشور طی شد تا این اصل تاریخی ابداعی رهبران ملی آن روزگار با سرعتی یکی دو روزه از مراحل قانونی گذشت، محتاج به نگاهی گذرا و اجمالی به اوضاع سیاسی - اجتماعی آن عصر است.

در پایان جنگ جهانی دوم و تخلیه کشور از بخشی از نیروهای اشغالگر متفقین چند مسأله برای ملت ایران، به طور هیجان انگیز و داغ مطرح بود:

اول: تخلیه «کامل» کشور از کلیه نیروهای متفقین با این توضیح که به محض پایان جنگ در اردیبهشت ماه ۱۳۴۵، نیروهای انگلیسی و آمریکایی و تابعین آنها، طبق قرارداد سال ۱۳۲۰ کشور ما را تخلیه کردند. ولی نیروهای نظامی اتحاد شوروی خطه شمال و شمال غرب ایران از شرق خراسان و کردستان را تخلیه نکردند. بهانه آنها این بود که دولت شوروی، نسبت به امنیت مرزهای خود با ایران و آنچه در پشت مرزهای آن می گذرد نگران است. مسأله از این قرار بود که در همان سال ۱۳۲۴، یک حزب محلی به نام فرقه دمکرات در سرزمین های آذربایجان شرقی و غربی و زنجان را اشغال و اعلام دولت خودمختار کرد و مدعی جدایی «ملت» آذربایجان به لحاظ زبان و فرهنگ و هویت ملی از سایر بخش های کشور و ملت ایران گردید و خودمختاری در حقیقت تجزیه این منطقه را از ایران و پیوستن به جمهوری های اتحاد شوروی بود. تشکیل و تکوین حزب و مشروعیت قانونی آن و نیز اقدامات جمعی و تأسیس دولت خودمختار آذربایجان و کردستان مورد قبول احزاب و اصناف و کلیه نیروهای ملی و وطن دوست ایران و نیز دولت ایران نبود. بدین جهت، با تصمیم و تصویب دولت یک ستون نظامی از ارتش ایران برای استخلاص آذربایجان از حاکمیت تجزیه طلبان حرکت کرد، این نیروهای نظامی در نزدیکی قزوین با مخالفت و ممانعت ارتش سرخ شوروی روبه رو گردید و از رفتن آن به سوی آذربایجان ممانعت بعمل آمد.

بحران از آن زمان آغاز شد و مدتی حدود یک سال طول کشید تا به نحوی حل و فصل گردید و نیروهای ارتش سرخ، ایران را ترک و استانهای آذربایجان، زنجان و کردستان به حلقه تمامیت ایران و اطاعت از دولت مرکزی ایران درآمدند. بدین ترتیب مسأله تمامیت ارضی ایران و امنیت ملت و کشور از دخالت های بیگانگان و پیشگیری و مخالفت جریانهای تجزیه طلبانه یک مسأله ملی و برانگیزاننده هیجانات ملی گردید.

دوم: با پایان جنگ جهانی، تمام کشورهایی که به نحوی از جنگ آسیب دیده بودند به منظور بازسازی و توسعه سرزمین و کشور خود مصمم به اجرای برنامه های شتاب مند، بازسازی و نوسازی و توسعه شده و از امتیازات و سرمایه گذاری های نهادهای جهانی جدید آن عصر بخصوص دولت ایالات متحده آمریکا برخوردار شدند. ملت و دولت ایران هم که براثر اشغال ۵ ساله کشور آسیب بار، خسارات مادی بسیار دیده و به علاوه برنامه های اصلاح وبازسازی و توسعه اقتصادی اجتماعی آن به حال تعلیق و تعطیل درآمده بود به قصد طراحی و اجرای یک برنامه ترمیم و توسعه، به فکر تأمین منابع مالی و اعتباری افتاد. ولی تا سال ۱۳۲۸ از طرف بانکها، صندوق های بین المللی و نه دولت های مهم، کمکی صورت نگرفت و لذا ملت و دولت به فکر تأمین منابع مالی توسعه و ترمیم کشور از محل درآمد نفت خود افتادند و این طبیعی ترین ابتکاری بود که ملت می توانست نسبت به استفاده از منابع و ذخایر داخلی داشته باشد.

در آن دوره کل عملیات اکتشاف، استخراج و تصفیه و فروش نفت و ذخایر آن در جنوب و جنوب غربی طبق امتیازی به شرکت نفت انگلیس (پریتیش پترولیوم) «P.B» واگذار شده بود. این امتیاز با شرایطی استعماری بدون اطلاع ملت ایران، در سال ۱۹۰۷ به دارسی ناجی از اتباع دولت انگلیسی واگذار شده بود و در سال ۱۹۳۳ میلادی مورد تجدیدنظر و تحکیم و تثبیت تا شصت سال دیگر قرار گرفته بود. این بار طرف قرارداد شرکت نفت انگلیسی بود که دولت انگلستان در آن سهمی قابل توجه داشت.

توجه ملی به موضوع نفت

شرایط و تعهدات صاحب امتیاز در آن قرارداد تجدیدنظر آن بسیار یک طرفه و به ضرر دولت و ملت ایران بود و به هر حال، با وجود منافع سرشاری که

شعار ملی شدن صنعت نفت چکیدهٔ هفتاد سال بیداری و حرکت و مبارزه ملت ایران برای بازیافت جایگاه تاریخی خود در جهان بود که تحت نام نهضت ملی در تاریخ این ملت ثبت شد و تا امروز نیز ادامه یافته است

طرف انگلیسی از این قرارداد می برد، سهمی که به دولت و ملت ایران می رسید بسیار ناچیز بود، بعلاوه شرکت نفت انگلیس، مدتها در مناطق تحت امتیاز خود، بلکه در سراسر کشور منجمله در تهران در امور داخلی کشور دخالت و اعمال نفوذ و قدرت بر دولت ها و مقامهای دولتی می کرد و فعالیت های بسیار فراتر از فعالیت فنی و تجاری مربوط به نفت، یعنی دخالت های سیاسی می کرد وبا مردم منطقه کاملاً رفتاری به سبک قدرت های استعماری و اشغالگر داشت. مجموعه این رفتارها در ملت ایران یک احساس اراده به رهایی و استیفای حقوق خود فراتر از ذخایر نفتی خود، یعنی استخلاص از دخالت های سیاسی و استعماری شرکت نفت مزبور را ایجاد و در حال رشد و بالندگی قرار گرفته بود. در طی سال های ۲۵ تا ۲۸ اکثر مطبوعات کشور به مسأله نفت وامتیاز نفت جنوب و اختیارات شرکت نفت انگلیس پرداخته و افشاگری های بسیاری می شد و منجمله سلسله مقالات روشنگرانه از تاریخچه نفت و قراردادهای نفتی در ایران و سایر نقاط جهان و عملیات شرکت های بزرگ نفتی، منتشر می شد.

که در نتیجه سطح آگاهی مردم نسبت به قرارداد فوق را بسیار بالاتر برده، اراده و فضایی بیشتر و پرحرارت در بین مردم تبلور می یافت.

سوم پس از تخلیه کامل کشور از قوای نظامی خارجی و حل مسأله آذربایجان، به سرکردگی فرماندهان بالای ارتش و محافل سیاسی وابسته و انگلیس و برخی دولتمردان یک فرایند بازگشت به دوران خفقان پلیسی و استبداد رضاشاهی آغاز شده، روزبه روز خطر حاکمیت مجدد استبداد شاه بیشتر می داد لذا یک بخش مهم از فعالیت تجدید حیات و هیجانات مردم و نیروهای آزادخواه و استقلال طلب متوجه همین بازگشت استبداد بود.

با این زمینه تاریخی، نهضت ملی که جریانی مردمی و برخاسته از درون ملت و آگاهی های سیاسی - اجتماعی زاید ملت و وجدان و خود آگاهی های مردم بود برای تحقق چند آرمان زیر تکوین یافت:

۱- مقابله با بازگشت استبداد سیاه و تأکید و حراست از میراث مردم سالاری و قانون اساسی مشروطیت.

۲- استیفای حقوق از قرارداد نفت جنوب و قطع ید شرکت نفت انگلیسی از دخالت های سیاسی و اعمال اثرهای استعماری و اعمال نفوذ بر قدرت استعماری خارجی.

۳- مقابله با هرگونه گرایش یا توطئه تجزیه طلبانه و ناقض تمامیت ارضی کشور.

۴- هموار کردن راه های توسعه و ترقی و اعتلای مادی و معنوی کشور از طریق بازیافت و اتکا به منافع و ذخایر طبیعی و بسیج نیروهای انسانی و سایر منابع مادی و معنوی کشور، پس از دو عمل استبدادگرایانه دولت حاکم یعنی تشکیل مجلس مؤسسان برای بالابردن اختیارات شاه و اعطای حق انحلال مجلس به شاه و نیز تشکیل مجلس سنا به عنوان یکی از مراکز جمع قدرت ضد ملی برخی نیروها و

ملی شدن صنعت نفت که با پیشگامی و رهبری دکتر مصدق و مشارکت نیروهای ملی و مذهبی مطرح شد، با مخالفت جناح های راست و چپ مواجه گردید

فئودالها.

تشکیل جبهه ملی و طرح ملی شدن صنعت نفت

در سال ۱۳۲۸ در آخرین ایام عمر مجلس پانزدهم، لایحه معروف به قرارداد گس - گلشائیان به مجلس آمده بود که پس از مذاکراتی طولانی و پیچیده به حداقلی از توافقات برای بالا بردن سهم ایران رسیده بودند و مختصری بر درآمد ایران اضافه می شد، بدون آنکه نسبت به سایر رفتارهای اقتصادی و سیاسی شرکت نفت انگلیس اشاره ای شده باشد.

نمایندگان اقلیت مجلس پانزدهم که پنج نفر بیشتر نبودند برای رد آلترناتیو را ارایه نمایند. نهایتاً جبهه ملی پس از بحث و بررسی فراوان به طرح تز ملی شدن کل صنعت نفت در سراسر کشور رسید و معنای «ممنوعیت امتیاز دهی» به هر کشور و یا شرکت نفتی بیگانه در رابطه با اکتشاف، استخراج، حمل و نقل، صدور

قرارداد گس - گلشائیان در تماس و ارتباط کامل با بیرون مجلس، بخصوص شخص دکتر مصدق و کارشناسان مبارزی چون مرحوم مهندس کاظم حسیبی، تریبون مخالفت با قرارداد گس - گلشائیان را با شجاعت و کفایت کامل اداره کردند و همین مواضع موجب رشد و توسعه کامل نهضت در جامعه و بیداری و آگاهی وسیع مردم ستمدیده گردید. تا اینکه در همان پاییز سال ۱۳۲۸ جبهه ملی ایران، با پیشگامی و رهبری دکتر مصدق و حضور مشارکت فعال نیروهای مذهبی، نیروهای ملی و طرفدار و وفادار به استقلال و آزادی و ترقی کشور تشکیل گردید و موفق شد که تا اول سال ۲۹ حدود ۱۶ نفر را در انتخابات پیروز گردانده، به مجلس شانزدهم بفرستد. این عده که تحت رهبری مرحوم دکتر مصدق اقلیت مجلس شانزدهم را تشکیل می دادند، نقش بسیار مؤثر و فعالی در آن دوره بازی کردند و عملاً رهبری حرکت سیاسی و مبارزاتی کل جامعه را به اجرا درآوردند. آنها موفق شدند در که مجلس شانزدهم صریحاً لایحه گس - گلشائیان را رد نمایند. پس از آن، همه نیروهای مردمی و دولت و حتی مخالفان جبهه ملی منتظر رهبری آن جبهه بودند تا تز جانشین یا مکمل آن را ارایه دهد.

مخالفان ملی شدن نفت

طرح ملی شدن نفت از چند جناح مورد حمله قرار گرفت: ۱- جناح راست، با این ادعای توهین آمیز که «ایرانیانی که قدرت ساختن ساده ترین کالا را (لوله تفنگ) را ندارد چگونه می تواند صنعت عظیم نفت را اداره کند!». به نقد این طرح پرداختند. ۲- جناح چپ وابسته آن روز که تحت رهبری حزب توده قرار داشت در ظاهر به این امید که جایگاهی برای امتیاز نفت شمال برای شوروی باقی بماند با تز ملی شدن نفت در سراسر کشور مخالفت می کرد و تنها لغو قرارداد نفت جنوب و ملی کردن همان را می خواست ولی در عمل در برخورد افراد و اعضای آن حزب، همان موضع جناح راست یعنی تحقیر ملی شدن صنعت نفت را پیگیری می کردند و برای کاهش اعتبار آن، نسبت آمریکایی بودن را به این تز می داند.

پیوستن آیت الله کاشانی به نهضت ملی

در تابستان ۱۳۲۹ مرحوم آیت الله کاشانی از تبعید به تهران بازگشت و با تمام قوا به نهضت ملی پیوست و نقشی مهم در نهضت ایفا نمود. بدین ترتیب نهضت مورد تأیید همه شخصیت های ملی، مذهبی قرار گرفت و از جمله چهار تن از مراجع و فقهای معروف آن زمان با پیشگامی مرحوم آیت الله سیدمحمد تقی خوانساری قرار گرفت و همین موجب گسترش و وسعت نهضت در میان توده های مردم گردید. شعار ملی شدن صنعت نفت در سراسر کشور در واقع عنوان جنبشی بود که محتوا و داعیه اصلی آن همان چهار اصل یاد شده و چکیده هفتاد سال بیداری و حرکت و مبارزه ملت ایران برای بازیافت جایگاه حقه و تاریخی خود در جهان بود که تحت نام نهضت ملی در تاریخ این ملت ثبت شد و تا امروز نیز ادامه یافته است.

خلع ید از شرکت نفت انگلیس

پس از ترور سپهبد رزم آرا که در آن روزگار پیشتاز مخالفت با تز ملی شدن و بازگشت به استبداد رضاشاهی بود، در اندک مدتی تز فوق در مجلس مطرح شد و مورد تصویب هر دو مجلس قرار گرفت و صورت قانونی یافت.

حوادث بعدی که با نخست وزیری دکتر محمد مصدق آغاز و خلع ید از شرکت نفت انگلیس و قطع جریان نفت به خارج از کشور آغاز گردید مفصل است و در این مقاله فرصت شرح و تفصیل آن نیست؛ علاقمندان می توانند به کتابهای تاریخی که در این زمینه منتشر شده است از جمله به کتاب با ارزش تاریخ جنبش ملی شدن صنعت نفت اثر مرحوم سرهنگ غلامرضا نجاتی مراجعه نمایند، اما چند نکته در مورد این قانون قابل به تذکر است: ۱- در فاصله کمتر از یکسال و نیم پس از تصویب قانون مزبور در داخل کشور در چند مرجع بین المللی از جمله سازمان ملل و دادگاه لاهه رأی به حقانیت ملت ایران در ارایه و تصویب اصل ملی شدن نفت داده شد و معلوم گردید که این تز تنها از احساسات ناپخته سرچشمه نگرفته است بلکه

مسأله زمان ما این است که چگونه می توان در جهان امروز، هم حضور داشت و به مبادله پرداخت و هم منافع و مصالح و هویت ملی را حراست نمود

واجد بنیاد حقوقی بین المللی نیز بوده است. گرچه ملت ایران در اثر کودتای ۲۸ مرداد نتوانست از تمام محتوا و اهداف این تز برخوردار گردد ولی اولاً به مزایای مالی - اقتصادی فراوانی دست یافت، ثانیاً پی ریزی صنعت و تکنولوژی نفتی در غالب شرکت ملی نفت در ایران صورت گرفت و کشور ما

عزت الله سحابی

۲۹ اسفند سالروز ملی شدن صنعت نفت

مصدق معمار حرکت های رهایی بخش ملی

در حالی که طی هفته های اخیر حمله به محمدمصدق و برنامه های سیاسی - اقتصادی او افزایش یافته است، هواداران و یا مدافعان نهضت ملی و رهبری دکتر مصدق، این گونه تهاجمان را ناشی از غرض ورزی و یا سوء برداشت از تاریخ معاصر می دانند

عزت الله سحابی در مقاله ای که پیش رو دارید با ارائه پیشینه ای از شکل گیری جریان ملی شدن صنعت نفت، اهمیت تاریخی، نقش محمد مصدق را در رهبری این نهضت یادآور شده است

از این نظر به مراحل بسیار پیشرفته ای رسید، ثالثاً اصل ملی شدن نفت در جهان برای تمام کشورهای نفتی جا افتاد و صورت قانونی یافت و رابعاً بعدها معلوم شد که نسبت آمریکایی دادن به این تز ابتدا در انگلستان و در میان مطبوعات ارتجاعی و راست گرای انگلیس مطرح شده و جناح چپ ما از آنها الگو گرفته بود (رجوع شود به کتاب سه گزارش اثر و ترجمه سرهنگ غلامرضا نجاتی).

۲- دکتر مصدق پس از سفر به آمریکا و دفاع از حقوق ملت ایران در شورای امنیت سازمان ملل، متوجه شد که برخی محاسبات کارشناسان داخلی در باره نیاز جهان غرب به نفت ایران خوشبینانه بوده و با واقعیت تطبیق

اقتصاد بدون نفت مصدق یعنی تلاش برای ایجاد یک ساختار مقاومتی در برابر آن عوامل اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی که ما را از جامعه مولد به جامعه مصرفی بدل کرده است

نداشته است؛ به همین دلیل بود که در مدت کمی، انگلستان توانست کمبود نفت ایران در بازار جهانی را از منافع نفت عراق و سایر کشورهای نفتی (حدود ۳۰ میلیون تن در سال) تأمین نماید. با وجود این مصدق در بازگشت به ایران، در وفاداری به نهضتی که برپا کرده بود ضعف و تزلزلی به خرج نداد بلکه با استفاده از کفایت اندیشه و تبحر کارشناسی خود موفق به ابداع تز اقتصاد بدون نفت گردید.

۳- اقتصاد بدون نفت فصل حرکتی بود که الگو و سرمشق کشورها و ملت های جهان سوم قرار گرفت که وابسته به یک محصول صادراتی - که دام اسارت آنهاست - بودند و در همین حال تمام حیات اقتصادی شان به آن وابسته و از این رهگذر مجبور به تابعیت سیاسی بودند. در انقلاب کوبا این تز حقانیت و عینیت خود را کاملاً اثبات نمود.

۴- منظور از اقتصاد بدون نفت، چشم پوشی از یک منبع طبیعی و در دسترس و به مبادله پرداخت و هم منافع و مصالح و هویت ملی را حراست نمود. این است مسأله زمان ما. سیاست های مصدقی تنها می تواند راهنما و چراغ هدایتی برای امروز ما باشد و الا تلاش فکری و مدنی، اتکا به عقلانیت جمعی و تجارب بشری هیچگاه ضرورت حیاتی خود را از دست نمی دهد.

دور دوم زمامداری خود با ابتکاراتی نظیر اخذ حق تدوین و تصویب اجرای موقت قوانین از مجلس موفق به گذراندن قوانینی شد که، همگی عناصر اقتصادی و اجتماعی و حقوقی یک مجموعه منسجم هستند که بعدها به نفع ساختار مقاومت برای عبور از مرحله محرومیت از درآمدهای نفت و در جهت بسیج و احیا و تحرک سایر منابع کشور به کار می رفت.

اقتصاد بدون نفت مصدق

اگر اصل ملی شدن نفت در سراسر کشور را به طور مجرد و منتزع از مجموعه سیاست های اقتصاد بدون نفت لحاظ کنیم محتوای واقعی و احیاگر آن را در یک کشور تحت سلطه و وابسته به لحاظ اقتصادی و سیاسی چون ایران آن روز را نادیده گرفته ایم. به این جهت شایسته است که همه علاقمندان و پژوهشگران جوان کشور به اهمیت و کیفیت آن قوانین و سیاستهای پشتیبان اصلی ملی شدن نفت توجه و رسیدگی نمایند تا از درون همانهابتوان برای امروز کشور به اکتشاف و استخراج سیاستهای شایسته و رهایی بخش دست یافت. امروز کشور ما از جهات اقتصادی و اجتماعی، فرهنگی از شرایط سالهای ۳۱ و ۳۲ بسیار دور شده است. مهمترین تفاوت در این است که با وجود ضرورت استقلال از وابستگی به نفت و رویکرد به کاهش مصرف و افزایش تولید، در دوره ۴۵ ساله پس از سقوط دکتر مصدق متأسفانه در قبل و بعد از انقلاب، کشور ما را به یک جامعه کاملاً مصرفی و پرمصرف و کم تولید و کم تلاش و پرریخت و پاش تبدیل کرده اند، لذا اجرای سیاست های مصدقی امروز بسیار پیچیده و مشکل است اما عمده مطلب در بینش های حاکم بر برنامه اقتصاد بدون نفت مصدق است؛ اقتصاد بدون نفت مصدق یعنی تلاش در ایجاد یک ساختار مقاومتی، در برابر آن عوامل اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی که ما را از جامعه مولد به جامعه مصرفی بدل کرده است. امروز جریانهای داخلی و جهانی در سمت سویی برنامه ریزی شده حرکت می کند که استقلال و هویت فرهنگی ملت ها و کشورها را در یک بافت جهانی تحت هدایت فراملیتی ها متحول می نماید. چگونه می توان در جهان امروز، هم حضور داشت و به مبادله پرداخت و هم منافع و مصالح و هویت ملی را حراست نمود. این است مسأله زمان ما. سیاست های مصدقی تنها می تواند راهنما و چراغ هدایتی برای امروز ما باشد و الا تلاش فکری و مدنی، اتکا به عقلانیت جمعی و تجارب بشری هیچگاه ضرورت حیاتی خود را از دست نمی دهد.

بالاخره ابراز اقتصادی در روز ۲۳ اسفند از زبان اکبر غمخوار مدیرعامل سازمان سیاحتی و مراکز تفریحی بنیاد مستضعفان به مشکلات این سازمان اشاره کرد که جایگاه مهم صنعت گردشگری در کشور نداشتن تبلیغات مناسب و دنیاپسند، وجود ابهام در مجریان، قانونگذاران و عموم مردم که به جهانگردان به عنوان جاسوس می نگرند، تمایل نداشتن به سرمایه گذاران داخلی به سرمایه گذاری در این صنعت به علت دیر بازده بودن آن، توجیه نبودن نیروهای انتظامی در فرودگاه و ... از مشکلات اساسی این صنعت است.

نفت

در کیهان روز ۱۸ اسفند به نقل از خبرگزاری فرانسه می خوانیم که براساس قوانین وزرای نفت ایران و عربستان سعودی، روز گذشته قیمت نفت برنت دریای شمال تحویلی در ماه آوریل به ۱۲/۱۰ دلار در هر بشکه رسید.

رادیو لندن اضافه کرد: بهای نفت که به علت تداوم در تولید اضافی و کاهش تقاضا در وضعیت اقتصادی نامطلوب جهان باکاهش شدیدی روبه رو شده است، در هفته قبل از اجلاس کشورهای صادرکننده نفت اوپک در ۲۳ ماه مارس در وین روبه افزایش گذاشت.

در همین زمینه صبح امروز ۱۹ اسفند به نقل از روزنامه فاینشنال تایمز می نویسد: موضوع سهمیه ایران تنها عاملی است که احتمالاً مانع از رسیدن به توافق میان اعضای اوپک در اجلاس سوم فروردین ۷۸ پیرامون کاهش نصف تولید سازمان خواهد شد. آنان پیش بینی می کنند چنانچه ایران و عربستان در این مورد به توافق برسند اعضای اوپک به کاهش سقف تولید نفت رأی مثبت خواهد داد که به افزایش قیمت کمک خواهد کرد.

خرداد نیز در ۱۹ اسفند در همین رابطه به نقل از روزنامه فاینشنال تایمز خبرهای منفی منتشرشده از سوی ونزوئلا را می دهد که براساس آن، قیمت ها، بخشی از ترقی اولیه خود را از دست دادند. بر مبنای این خبر، وزیر نفت ونزوئلا با کاهش سهمیه تولید نفت خود مخالفت کرد. دلیل این مخالف بحران اقتصادی در ونزوئلا است که از کاهش شدید درآمدهای ارزی نفتی سرچشمه می گیرد.

نشاط در ۲۰ اسفند از حمایت کشورهای حوزه خلیج فارس از ایران و عربستان برای تثبیت بازار نفت خبر می دهد. در این روزنامه به گزارش از رویتر آمده است که وزیر نفت کویت دیروز گفت: اعضای اوپک باید به توافق ها برای کاهش تولید نفت به طور کامل احترام بگذارند.

در این خبر به نقل از یک مقام بلندپایه قطری آمده: کشور او از توافق عربستان سعودی و ایران در زمینه تولید نفت ایران پشتیبانی می کند.

بالاخره در روزنامه زن در ۲۲ اسفند خبر افزایش مجدد قیمت نفت را داریم.

در این روزنامه آمده: به گزارش خبرگزاری ها با توافقی که بین وزیر نفت الجزایر، ایران و عربستان سعودی و ونزوئلا در روز گذشته در هاگ حاصل شد مقرر شد که از اول آوریل برای جلوگیری از کاهش بیشتر قیمت نفت کشورهای تولیدکننده نفت عضواوپک روزانه بیش از ۲ میلیون بشکه نفت از تولید خود را کاهش دهند. در پی این توافق قیمت هر بشکه نفت به بیش از ۱۳ دلار افزایش یافت.

سفر رئیس جمهوری به ایتالیا

مهم ترین خبر تأثیرگذار بر وضعیت اقتصادی کشور، سفر رئیس جمهوری به ایتالیا بود. این سفر سه روزه که از ۱۸ تا ۲۰ اسفند طول کشید، اولین سفر از نوع خود در بیست سال اخیر بود.

به نوشته صبح امروز ۱۷ اسفند، ناظران بین المللی با پراهمیت خواندن این سفر عقیده دارند، ایتالیا راه نفوذ گسترده تر و تحکیم مناسبات ایران با اتحادیه اروپایی است. همچنان که ایران پل ارتباط ایتالیا با دنیای اقتصادی آسیای مرکزی و ماورای قفقاز است.

خرداد ۲۰ اسفند از قول داود هرمیداس باوند استاد دانشگاه در این ارتباط نوشت: توسعه روابط اقتصادی و تفاهم سیاسی بین ایران و اروپا موجب می شود تا ما مشکلات خود را با سایر کشورها حل کنیم و آنها حقوق و منافع اساسی ما را در منطقه به رسمیت شناسند.

در مقاله دیگری در فردای همین تاریخ از قول دکتر حسین عظیمی آمده که سفر خاتمی به ایتالیا می تواند به شدت به تصحیح تصویر ایران در جوامع صنعتی کمک کند.

احمد عزیزی رئیس بانک صنعت و معدن نیز در این باره می گوید: مشکل عمده ای که سیاست های راهبردی کشور ما داشته این است که در حوزه فعالیت های سیاسی نتوانسته ایم به تعاریف مشخص اقتصادی دست یابیم و نتوانسته ایم به طور اصولی از حوزه و قلمرو سیاسی برای منافع اقتصادی بهره گیری کنیم. لذا نخستین سفر اروپایی رئیس جمهوری ایران می تواند پیامدهای متفاوتی را در پی داشته باشد.

بالاخره ابراز اقتصادی در ۲۲ اسفند خبر سرمایه گذاری دو میلیارد دلاری ایتالیا در طرح های اقتصادی ایران را نوشت. در خبر دیگری در همین روزنامه از قول رئیس جمهوری در دیدار با صاحبان صنایع ایتالیا آمده که تأمین امنیت اقتصادی از مهم ترین اهداف دولت ایران است.

منابع طبیعی تخریب یا توسعه

از ۱۷ تا ۲۳ اسفند هفته منابع طبیعی بود. در هفته اول اسفند رسالت از قول معاون دفتر فنی بیابان زدایی نوشت که هر سال یک درصد از اراضی منابع طبیعی به سوی بیابانی شدن پیش می رود. خبر دیگری در ارتباط با تخریب منابع طبیعی را در ایران ۱۶ اسفند داریم که بر طبق آن مدیر کل منابع طبیعی خوزستان در جمع خبرنگاران گفت: سالانه ۲۰۰ هکتار جنگل در خوزستان تخریب می شود.

در خبری از همایش حفاظت و توسعه پایدار طبیعت در زاهدان نوشته ابرار اقتصادی در ۱۷ اسفند از قول دکتر مهدی مهدوی استاد دانشکده منابع طبیعی آمده است که منابع طبیعی کشور در اثر بی توجهی به یک پیکره مجروح تبدیل شده است. این در حالی است که ایران در میان ۱۹۰ کشور جهان از نظر زمین های کشاورزی در رتبه هفتم قرار دارد.

جهان اقتصاد نیز در روز ۱۸ اسفند از قول استاندار گلستان نوشت که متأسفانه برخی از مناطق روستایی شرق استان، با درخت و فضای سبز بیگانه هستند. وی با اعلام این که در آینده همه این روستاها درختکاری خواهد شد، مجموعه فعالیت های دست اندرکاران منابع طبیعی استان در عرض سال

رویدادهای اقتصادی هفته

هاله باستانی

اشاره:

سفر رئیس جمهوری به ایتالیا از مهم ترین اخباری بود که توانست بر اخبار اقتصادی کشور تأثیر بگذارد.

تحرکات دیپلماتیک ایران و عربستان برای تثبیت بازار نفت و توافق برای کاهش ۲ میلیون بشکه نفت از تولید روزانه اوپک از دیگر اخبار مهم اقتصادی بود که روزنامه های کشور به آن پرداختند.

گروه اقتصادی

گذشته را ثمربخش خواند.

در همین زمینه ابرار اقتصادی نیز در ۱۸ اسفند از قول حجت الاسلام فلاحتی مدیرکل دادگستری استان مازندران نوشته است: تخریب جنگل ها در مازندران در یک سال اخیر به دنبال برخورد قاطع قوه قضاییه با متجاوزان به منابع طبیعی، کاهش یافته است.

وی افزوده است که براساس آمار موجود از ۳۵ میلیون هکتار جنگل و مرتع تخریب شده در کشور در طول ۷۰ سال گذشته ۱۵ میلیون هکتار آن از طریق سهل انگاری و ناآگاهی نسبت به اهمیت این منابع از بین رفته و این میزان فاجعه بار است.

ابرار اقتصادی خبر دیگری در این رابطه از قول مدیر جهاد سازندگی ارومیه نقل می کند که می گوید: به منظور احیای حفاظت از عرصه منابع طبیعی شهرستان ارومیه امسال تاکنون ۱۲ هزار مترمکعب عملیات آب خیزداری انجام شده است.

بالاخره ابرار در روز ۱۶ اسفند از قول وزیر جهادسازندگی نوشت حفظ و توسعه جنگل ها نیازمند عزم ملی است.

وی به طرح مشترک وزارتخانه های کشاورزی و جهاد سازندگی به عنوان «طرح طوبی» اشاره کرده و افزوده: بر اساس این طرح احیای جنگل ها و بهره وری بیشتر از آن با سپردن کار به مردم امکان پذیر می شود.

در تأیید این خبر، نشاط در روز ۱۹ اسفند از قول حمید کلانتری رئیس سازمان جنگل ها و مراتع کشور در همایش نقش رسانه ها و تشکل های غیر دولتی در توسعه فرهنگ منابع طبیعی نوشت امکانات دولتی پاسخگوی حفاظت از منابع طبیعی نیست.

وی گفت: باید با اطلاع رسانی وآشنا کردن مردم با منابع طبیعی، زمینه تشویق عمومی را در حفاظت از طبیعت به وجود آورد.

صنعت گردشگری

در ابرار اقتصادی روز ۱۶ اسفند به نقل از هفته نامه اکونومیست آمده است: ایران باید جذابیت هایی را برای این صنعت ایجاد کند. این هفته نامه نوشت: با کاهش درآمدهای نفتی ایران، رونق صادرات غیرنفتی از جمله صنعت گردشگری به یکی از مواردی که از بعد ملی ارجحیت دارد تبدیل شده است.

این نشریه یکی از ضعف های زیربنایی را که مانع رونق صنعت گردشگری در ایران خواهد شد، کمبود هتل و بویژه نبود فعالیت بخش خصوصی در این بخش ذکر کرده است.

به نوشته اکونومیست در ایران فقط دو گروه هتل زنجیره ای وجود دارد که یکی به هواپیمایی جمهوری اسلامی و دیگری به بنیاد مستضعفان و جانبازان تعلق دارد. و هیچ کدام از آن ها خواهان رقابت با بخش خصوصی و از دست دادن نفوذ خود در بازار نیستند. اکونومیست سرعت تغییر وضعیت فعلی و بهبود زیربنایی صنعت گردشگری در ایران را بسیار آهسته ذکر کرده است.

در همین ارتباط ابرار اقتصادی در روز ۱۷ اسفند از قول محمد صفرالدین رئیس سازمان ایرانگردی و جهانگردی نوشت: ایران جزو ۱۰ کشور اول جهان از لحاظ دارا بودن جاذبه های جهانگردی است. اما از نظر پذیرش جهانگردان در ردیف هفتادم و از نظر میزان درآمد در ردیف هشتادونهم قرار دارد.

وی افزود: هزینه روزانه یک جهانگرد در ایران برابر ۱۰۰ دلار یعنی برابر با صدور ۱۰ بشکه نفت است.

در ابرار اقتصادی ۱۸ اسفند چیزی بر مبنای دعوت از جهانگردان برای دیدن آخرین کسوف قرن بیستم در ۲۰ مرداد سال ۷۸ چاپ شده است. دکتر سیدحسن امامی، معاون سازمان ایرانگردی و جهانگردی با اعلام این مطلب به این که اصفهان بیشترین امکان رویت را نسبت به شهرهای دیگری دارد اشاره کرد و گفت که سازمان ایرانگردی و جهانگردی به عنوان متولی امر

روزنامه ها از قول رئیس جمهوری در دیدار با صاحبان صنایع ایتالیا نوشتند که تأمین امنیت اقتصادی از مهم ترین اهداف دولت ایران است

گردشگری نقش هماهنگ کننده را برای جذب و هدایت گردشگران به عهده دارد.

نشاط در ۱۹ اسفند در خبر دیگری در این زمینه از قول کوروش پرویزیان معاون اداری و مالی در برنامه ریزی می نویسد: که از کل ۴۵ میلیارد دلار درآمد سالانه از محل گردشگری طبیعی در جهان درآمد کشور ما از این ناحیه کمتر از ۵۰ میلیون دلار است.

وی می افزاید: رونق گرفتن این بخش با اشتغال رو به بالایی که دارد همچنین ما را برای مقابله با معضل رو به گسترش بیکاری در جامعه یاری خواهد کرد.

خبر و نظر

کارل مارکس حقوق معوقه خود را می خواهد

سعید اصغرزاده

مقدمه:

الف - پروفسور لسترتارو معتقد است از آنجا که کارگرانی که پایین ترین دستمزدها را می گیرند هیچگاه زیر چتر نظام بازنشستگی یا خدمات درمانی بخش خصوصی قرار نداشته اند، چیزی ندارند که از دست بدهند. از آنجایی که نه ترفیعی می گرفتند و نه انتظار آن را داشتند و می دانستند که مزد واقعی شان تا پایان عمر افزایش نخواهد یافت، کاخ انتظاری ندارند که فرو بریزد. توده کارگری بینوا از نظر سیاسی اهمیتی ندارد. اینها موجب انقلاب نمی شوند، اینها دست بسته و بی اثرند.

ب - دکترحسین عظیمی در کتاب مدارهای توسعه نیافتگی در ایران می نویسد: در صورت آزادسازی کامل بازار کار در ایران، عرضه نیروی کار در شرایط حاضر به بیش از حدود ۲۰ میلیون نفر بالغ می گردد، در حالی که در شرایط مزبور تقاضای بازار کار کشور در سطح دستمزدهای فعلی از حدود ۷ میلیون نفر بالاتر نخواهد بود. آزادسازی بازار کار در این شرایط طبیعتاً به سقوط قابل توجه دستمزد خواهد انجامید و به احتمال قریب به یقین، دستمزد روزانه اکثریت مردم را به زیر خط حداقل معیشت کاهش شدید خواهد داد. نتیجه چنین امری افزایش شدید مرگ و میر در میان اکثریت اقشار جامعه خواهد بود.

ج - آلتوسر معتقد است ساختار روابط تولیدی، جایگاهها و کارکردهایی را که عاملان تولید اشغال می کنند و می پذیرند، تعیین می کند، این تولیدکنندگان چیزی نیستند جز اشغال کنندگان این جایگاهها و تا زمانی که از عهده کارکردهای تولیدی شان برآیند این جایگاهها را در اختیار دارند، پس، «عاملان» راستین (به معنای عاملان سازنده فراگرد تولیدی)، نه این اشغال کنندگان جایگاههای تولیدی یا مجریان کارکردها... بلکه روابط تولیدی (و روابط اجتماعی سیاسی یا ایدئولوژیک) می باشند.

د - مارکس در قرن نوزدهم خاطر نشان ساخت که حقوق مشارکت سیاسی که شهروندان از آن برخوردارند در آستانه درهای کارخانه متوقف می شود. او عقیده داشت دموکراسی سیاسی می باید با برقرار کردن حقوق دموکراتیک در درون صنعت تکمیل شود. به باور وی کاربرای کارگر امری خارجی است، یعنی این که جزیی از طبیعت او نیست، و نتیجتاً او در کار خویش ارضا نمی شود بلکه احساس محرومیت می کند، احساس بدبختی می کند و نه خوشبختی، نیروهای روحی و جسمی خود را آزادانه توسعه نمی دهد بلکه توان جسمی خود را از دست داده و از نظر روحی به پستی می گراید. بنابراین کارگر تنها در زمان فراغت خود را آسوده حس می کند، در صورتی که سرکار خود را بی خانمان و آواره احساس می کند. کارش به اختیار او نیست، بلکه کار اجباری تحمیلی است. به این ترتیب کار ارضای یک نیاز نیست، بلکه تنها وسیله ای برای ارضای نیازهای دیگر است.

هص - ماده ۲۳ حقوق بشر:

۱ - هر شخصی حق دارد کار کند، کار خود را آزادانه برگزیند، شرایط منصفانه و رضایت بخشی برای کار خواستار باشد و در برابر بیکاری حمایت شود.

۲ - همه حق دارند که بی هیچ تبعیضی، در مقابل کار مساوی، مزد مساوی بگیرند.

۳ - هر کسی که کار می کند حق دارد مزد منصفانه و رضایت بخشی دریافت دارد که زندگی او و خانواده اش را موافق حیثیت و کرامت انسانی تأمین کند و در صورت لزوم با دیگر وسایل حمایت اجتماعی کامل شود.

۴ - هر شخصی حق دارد که برای دفاع از منافع خود با دیگران اتحادیه تشکیل دهد و یا به اتحادیه های موجود بپیوندد.

ماده ۲۴ حقوق بشر: هر شخصی حق استراحت، فراغت و تفریح دارد و به ویژه باید از محدودیت معقول ساعات کار و مرخصی ها و تعطیلات اداری با دریافت حقوق بهره مند شود.

ماده ۲۵ حقوق بشر:

هر شخصی حق دارد که از سطح زندگی مناسب برای تأمین سلامت و رفاه خود و خانواده اش به ویژه از حیث خوراک، پوشاک، مسکن، مراقبت های پزشکی و خدمات اجتماعی ضروری برخوردار شود، همچنین حق دارد که در مواقع بیکاری، بیماری، نقص عضو، بیوگی، پیری یا در تمام موارد دیگر که به عللی مستقل از اراده خویش وسایل امرار معاشش را از دست داده باشد، از تأمین اجتماعی بهره مند گردد.

و - وظایف سازمان بین المللی کار عبارتند از رسیدگی به آزادی تشکیل مجامع و جمعیت ها، الغای کار اجباری، رفع تبعیض در زمینه کار و اشتغال، کار کودکان و تضمین شرایط کار، سلامت و بهداشت شغلی، تأمین اجتماعی، مناسبات اتحادیه ها و کارفرماها، سیاست اشتغال و برنامه ریزی شغلی.

خبر اول:

در نه ماه اول سال جاری بیش از ۱۲۰ هزار کارگر در کارگاهها و مراکز صنعتی کشور دچار سانحه شده اند.

نکته:

ایمنی کارگاه ها یکی از مباحث اصلی ایجاد مراکز صنعتی است، اما در ایران حدود ۲۰ درصد از مراکز صنعتی این نکات ایمنی را رعایت می کنند! نبود تجهیزات ایمنی و بهداشتی در مراکز صنعتی، زمینه ساز سوانحی از قبیل قطع عضو، فوت و سایر خسارتهای جسمانی است.

نتیجه:

محیط کار صنعتی برای اکثریت کارگران ایرانی نامناسب است.

خبر دوم:

از زمان اجرای قانون بیمه بیکاری در ایران یعنی طی هشت سال تنها حدود ۵۰۰ هزار نفر از مزایای این قانون بهره مند شده اند که از این تعداد حدود ۳۰۰ هزار نفر مجدداً جذب بازار کار شده اند.

مقرری بگیران بیمه بیکاری در شش ماهه نخست سال جاری در کشور حدود ۱۴ هزار نفر بوده اند.

نکته:

خیل عظیم بیکاران کشور بر طبق قانون خواهند توانست با حداقل شش ماه سابقه کار از مزایای قانون بیمه بیکاری بهره مند شوند، اما نمی شوند!

خبر سوم:

هر روزه شاهد اعتراض کارگری در خصوص عدم پرداخت های مالی کارفرمایان در کشور هستیم که به عنوان نمونه به آخرین آنها یعنی اعتراض کارگران کارخانه «ایران جیکا» در مقابل استانداری گیلان به واسطه عدم پرداخت حقوق ماهیانه چهار ماهه آخر سال خود اشاره می کنیم.

نتیجه:

گویا نهادهای کارگری در کشور مشارکت سیاسی در بیرون کارخانه ها را به مشارکت اجتماعی در داخل مراکز کارگری ترجیح داده اند!

برای نخستین بار بعد از پنجاه سال

سعدیه مرمت می شود

شرکت کنندگان در نخستین همایش نوروز در تخت جمشید در بیانیه اختتامیه این همایش از رئیس جمهوری خواستند تا موافقت سازمان یونسکو را برای نامگذاری نخستین روز بهار در نیمکره شمالی به عنوان روز پیوند فرهنگ و طبیعت در جهان جلب کند.

به گزارش ریحانه قاسم رشیدی خبرنگار اعزامی نشاط به تخت جمشید، استادان و پژوهشگران شرکت کننده در همایش در این بیانیه همچنین از شوراهای شهر، شهرداری ها و سازمان های ترابری و مسؤولان فرهنگی، آموزشی، گردشگری و زیست محیطی درخواست کردند تا همه امکانات خود را برای برگزاری سالانه این جشن بزرگ ملی در هفته سوم اسفندماه به کار برند.

دکتر میرشکرایی رئیس پژوهشکده مردم شناسی که این بیانیه را قرائت می کند با اشاره به وجود تنها ۲ رساله دانشگاهی در موضوعات مرتبط با نوروز در دانشگاه های کشور به منظور ایجاد فضای لازم برای پژوهش بیشتر درباره جنبه های گوناگون نوروز و تشویق پژوهندگان و اختصاص امکانات به دانشجویان درخواست کمک کرد.

وی افزود: «از وزارت آموزش و پرورش و وزارت فرهنگ و آموزش عالی تقاضا داریم تا همه دانشجویان و دانش آموزان را با برگزاری برنامه های آموزشی در آستانه زایش دوباره طبیعت به پیشواز نوروز فراخوانند».

خبرنگار ما از شیراز همچنین خبر از مرمت بناهای دیدنی و تاریخی حافظیه، سعدیه و بناهای زندیه داده است که جزئیات آن در شماره آینده منعکس خواهد شد.

شایان ذکر است که بنای مقبره سعدی که پنجاه سال از ساخت آن می گذرد برای نخستین بار مرمت می شود.

طالبان: برگزاری مراسم نوروز ممنوع

طالبان برپایی مراسم باستانی نوروز و جشن سال نو را به عنوان یک عمل ضد اسلامی و ممنوع اعلام کرد.

به گزارش ایرنا رادیو صدای طالبان دیروز با اعلام ممنوعیت مراسم نوروز در افغانستان گفت: «روحانیون طالبان در جلسه روز دوشنبه خود از مردم خواسته اند چنین سنت هایی را ناديده انگارند.»

به گفته ساکنان محلی شهر شمالی مزار شریف که برپا کننده بزرگترین مراسم نوروز در افغانستان است، امسال مراسم آغاز سال نو در پی تصرف مزار شریف از سوی شبه نظامیان طالبان برگزار نمی شود. گفتنی است طالبان سال گذشته تقویم عربی را که براساس سال هجری قمری است جایگزین تقویم ایرانی کرد.

آیین نامه امتحانات مدارس ابتدایی و راهنمایی اعلام شد

آیین نامه دوره های ابتدایی و راهنمایی، ویژه مناطق مجری طرح آزمایشی امتحانات دونوبتی به تصویب رسید.

به گزارش روابط عمومی وزارت آموزش و پرورش طبق این آیین نامه، نوبت اول امتحانات دوره های ابتدایی و راهنمایی تا دهم بهمن ماه و نوبت دوم امتحانات تا پایان خردادماه هر سال برگزار می شود و تاریخ شروع امتحانات برعهده مدارس می باشد.

طبق این گزارش نمره امتحان هر درس در هر نوبت میانگین نمره ارزشیابی مستمر همان نوبت خواهد بود.

این گزارش می افزاید: نمره ارزشیابی مستمر با توجه به میزان مشارکت دانش آموزان در فعالیتهای یادگیری از طریق بررسی تکالیف درسی، انجام پرسشهای تدریجی، بررسی فعالیتهای مرتبط با درس خارج از کلاس توسط معلم تعیین می گردد و در امتحان نهایی پایه سوم راهنمایی تحصیلی به شرطی، نمره ارزشیابی مستمر نوبت دوم مؤثر خواهد بود که نمره امتحان نهایی کمتر از ۷ نباشد.

طبق این آیین نامه، امتحانات پایه های اول تا چهارم ابتدایی و اول و دوم راهنمایی تحصیلی به صورت داخلی توسط معلم مربوط و امتحانات نوبت دوم و تجدیدی پایه پنجم ابتدایی به صورت هماهنگ و امتحانات نوبت دوم و تجدیدی پایه سوم راهنمایی تحصیلی به صورت نهایی برگزار می شود.

گفتنی است در این آیین نامه معاونت آموزشی وزارت آموزش و پرورش موظف شده است در هر یک از پایه های تحصیلی دوره راهنمایی تحصیلی سؤالات امتحانی یک یا دو ماده درسی را بصورت هماهنگ طرح کرده و با اطلاع قبلی به استانها ارسال دارد.

گلدانهای شمارا در ایام نوروز نگهداری می کنند

شهرداری منطقه ۶ به منظور رفاه حال شهروندان ساکن این منطقه که قصد مسافرت در ایام نوروز را دارند تسهیلات خاصی را در زمینه نگهداری از گلدانهای گل ایجاد کرده است.

روابط عمومی شهرداری منطقه ۶ ضمن آرزوی مسافرتی خوش به آگاهی می رساند «شهروندان محترم می توانند از تاریخ ۲۸ اسفندماه ۱۳۷۷ لغایت ۱۵ فروردین ماه ۱۳۷۸ گلدانهای خود رابه صورت امانت به پارک ساعی تحویل نموده و پس از بازگشت از سفر آنها را دریافت نمایند.

لازم به ذکر است ارایه این خدمت به صورت رایگان است و گلدانهای تحویلی با نظارت کارشناسان فضای سبز و در شرایط ایده ال نگهداری شده و در صورت نیاز نسبت به تعویض خاک و کوددهی آنها نیز اقدام می شود.

کشف ماده ضدایدز در زنان باردار

ماده ضدایدز در ادرار زنان باردار کشف شد. به گزارش ایرنا، یک ماده در ادرار زنان باردار شناسایی شده که پیشرفت بیماری ایدز را متوقف می کند.

به گزارش خبرگزاری فرانسه از واشنگتن، در تحقیقی که در نشریه «آکادمی ملی علوم» به چاپ رسید، محققان اعلام کردند: این ماده پروتئینی موسوم به «لیزوزیم» در اشک و بزاق دهان نیز وجود دارد.

محققان اعلام کردند: چگونگی عمل این آنزیم در متوقف ساختن پیشرفت بیماری ایدز هنوز مشخص نیست.

۳/۰۰۰/۰۰۰ نفر قربانیان آب های آلوده در جهان

آب آشامیدنی ناسالم و سیستم فاضلاب نامناسب سالانه بین سه تا ۵ میلیون نفر از جمعیت جهان را از بین می برد و به عنوان مهلکترین پدیده در دنیا به حساب می آید.

به گزارش ایرنا، روزانه دست کم ده هزار نفر از مردم جهان بر اثر بیماریهای ناشی از آب آلوده جان می سپارند وعامل آن فقدان کنترل محلی منابع آب و فاضلاب است.

برایان گزرور یک مهندس کانادایی و مسئول یک برنامه مشترک روزیکشنبه در دهلی نو گفت: این یک مصیبت جهانی ناشناخته است که کشتار آن به مراتب از بیماری ایدز و تمام جنگهایی که در حال حاضر در جهان جریان دارد، بیشتر است.

بیش از یک میلیارد نفر از مردم دنیا همه روزه آب آلوده مصرف و یا ساعتها وقت صرف جمع آوری آب سالم می کنند.

در عین حال نزدیک به سه میلیارد نفر از مردم جهان هنوز فاضلابشان را در فضای باز و یا تسهیلات غیربهداشتی تخلیه می کنند.

در همایش بین المللی آب که در سال ۱۹۷۷ میلادی در آرژانتین برگزار شد، دولتها بر تلاشهای بین المللی گسترده برای حصول اطمینان از دسترسی تمام مردم جهان به آب و فاضلاب سالم تا پایان دهه ۱۹۸۰ تاکید کرده بودند.

این معضل مستقیماً جوامع محلی و شهرداریها را گرفتار ساخته و از همین رو آنهابایستی اجازه یابند که راه حل خاص خود را دنبال کنند، حال آنکه در حال حاضر چنین نیست.

از جهان سبز

این برای بعضی ها درآمد است!

همایون خیری

در آستانه روز طبیعت (سیزده به درسابق) ازعموم هم میهنان عزیز تقاضا می کنیم تا اطلاع ثانوی نپرسند چند قلاده یوزپلنگ درایران داریم، تالاب انزلی هنوز تالاب است یا زباله دانی، از آلودگی هوا چه خبر و آن هوبره هایی که قرار بود توسط پرندگان شکاری مرحوم شوند بالاخره مرحوم شدند یا خیر؟

به جای این سؤال ها اگر طی چند سال گذشته گره زدن سبزه ها هیچ مشکلی را حل نکرده لطفاً امسال سبزه ها را لگد نفرمایید. اگر مشکل حل شدنی بود با همان سبزه های پارسال هم حل می شد. امسال پیدا کنید پرتقال فروش را!

گفت وگویم را بخوانید با دکتر محمود کرمی استاد دانشگاه تهران و یکی از معروفترین زیست شناسان ایران که به بعضی مشکلات اشاره می کنند.

■ چرا به نظر می رسد تشکیلات رسمی حفظ محیط زیست در ایران حساسیت کمتری درباره محیطزیست دارد؟

این موضوع کمی پیچیده است اما به طور خلاصه دو اشکال مهم در این باره وجود دارد: یکی اینکه ساختار قبلی این تشکیلات، شکار و شکارباني بوده و هنوز حفظ محیطزیست در آن نهادینه نشده و دوم این است که حتی با وجود یک سازمان خوب هم تاوقتی خود مردم موضوع حفظ محیطزیست را جدی نگیرند کاری از پیش نمی رود.

■ آیا این سازمان با تغییر موضوع کار توانسته نشانه هایی از فعالیت مثبت را از خودش نشان دهد؟

بله، اگرچه ضعف نیروی تخصصی در سازمان به وضوح دیده می شود ولی وقتی شرایط اجتماعی و اقتصادی جامعه را هم می بینیم متوجه می شویم همه چیز هم در دست سازمان محیط زیست نیست. همه دستگاه های دولتی و خصوصی می خواهند از امکانات طبیعی برای جوابگویی به نیازهای اجتماعی و اقتصادی استفاده کنند. واضح است که در چنین شرایطی به راحتی نمی توان طبیعت را از تخریب نجات داد.

■ آیا از نظر ارائه الگوهای مختلف و استانداردهای مناسب برای توسعه پایدار موفقیتی داشته ایم؟

نه، البته من در عین حال که ناتوانی سازمان در ارائه استانداردها را نفی نمی کنم می خواهم این را هم اضافه کنم که نباید توقع داشت تمام انتظارها را یک سازمان برآورده کند. وقتی نرخ بیکاری در یک استان ۲۰ درصد است چطور می شود انتظار داشت استاندارد مثلاً شکار پرندگان حتی اگر ارائه شود قابل اجرا باشد. این شکار برای بعضی ها مخل درآمد است و اتفاقاً از این دست مشکلات در کشور ما کم نیست.

■ حتی اگر این استانداردها قابل اجرا نباشد ولی آیا وجود دارند؟

من فکر نمی کنم هنوز کار دقیقی در زمینه استانداردهای زیست محیطی انجام شده باشد. یکی از پیشنهادهایی که پیش از این ارائه داده بودم استاندارد کردن نوع مطالعات است. از این طریق می توان حداقل بعضی آمارها را به دست آورد. مثلاً ما هنوز نمی دانیم چند قلاده یوزپلنگ در ایران وجود دارد. برای این کار باید نوعی هماهنگی و الگوی مطالعاتی داشت.

■ به نظر شما یک سازمان کوچک با کادر کارشناسی قوی می تواند مشکل را حل کند یا یک تشکیلات وسیع با حوزه عملکردی گسترده؟

مشکل این است که ما هنوز نتوانسته ایم منافع درازمدت جمعی را جایگزین منافع کوتاه مدت فردی کنیم سازمان هرچه باشد با این مشکل کاری از پیش نمی برد. ما باید کار آموزشی را جدی بگیریم.

■ آیا برنامه های دانشگاه ها را دراین زمینه مناسب می دانید؟

تقریباً نه. چون ما سال هاست به جذب نیروهای کارآمد برای کار در دانشگاه بی توجه بوده ایم. وقتی نیروی آموزش دهنده مجرب نداریم و از آن طرف تعداد مراکز آموزشی را هم زیاد می کنیم نتیجه کار قابل قبول نخواهد بود. من می گویم نه در دانشگاه ها، ما حتی برای آموزش در مدارس هم برنامه مناسبی نداریم چون در آنجا هم نتوانسته ایم به معلم مان امکانات بدهیم.

بخشودگی مجازات کیفری سربازان فراری

مجازات کیفری سربازانی که قبل از تاریخ ۷۵/۱۱/۲۹ اقدام به فرار کرده اند، بخشیده شد.

به گزارش ایرنا، مدیرکل عفو و پیشگیری سازمان قضایی نیروهای مسلح کشور با اعلام این مطلب افزود: «این افراد می توانند از معافیت خرید خدمت سربازی استفاده کنند».

محمود صفری دیروز در یکصدودومین جلسه کشوری پیشگیری از وقوع جرم در نیروهای مسلح در قزوین اظهار داشت: «این سربازان در صورت نداشتن توان مالی برای خرید خدمت سربازی می توانند مدت باقیمانده سربازی را در پادگان ها بگذرانند».

وی افزود: «مدت مراجعه این افراد محدود به سال جاری نیست و در سال آینده نیز می توانند اقدام کنند».

به گفته صفری نحوه خرید و قسطبندی این نوع معافیت به مراجع ذیربط ابلاغ شده است.

۲۰۰۰ = ۴۵۰

شهرام شکیبا

از فروردین ماه ۷۸ قیمت بنزین تغییر می کند و هر لیتر آن را باید ۱۵ تومان گرانتر از سال ۷۷ خرید. در طول سال قیمت خیلی چیزها بالا و پائین می شود و طبیعتاً قیمت سایر اجناس نیز بر اثر این تغییر، دگرگون می شود. ولی بعضی چیزها بی خود و بی جهت گران می شود. فرض کنید که یک راننده تاکسی در روز ۳۰ لیتر بنزین بسوزاند، یعنی هر روز ۴۵۰ تومان بیشتر هزینه می کند تا اتومبیلش در خیابان بگردد و نانی به سفره خانواده اش بیاورد. از بهمن ۷۷ و شاید پیشتر از آن همه راننده تاکسی ها زمزمه افزایش نرخ کرایه را در سال ۷۸ آغاز کردند. کار به جایی کشید که روزنامه ها هم نوشته اند و حالا همه پذیرفته اند که نرخ کرایه تاکسی در سال ۷۸ در حدود ۳۰ درصد افزایش یابد. به این ترتیب راننده ای که در طول روز حدود شش تا هفت هزار تومان درآمد داشته حالا حدود هفت هزار و هشتصد تا نه هزار و صد تومان درآمد خواهد داشت. مقایسه این افزایش ۲۰۰۰ تومانی با اضافه هزینه ۴۵۰ تومانی خیلی چیزها را روشن می کند.

وقتی در مورد این اختلاف قیمت و افزایش بی رویه و بی منطق کرایه از رانندگان می پرسی، پاسخی عجیب تر از اصل قضیه می شنوی: «آقا فقط بنزین نیس که، ماشین هزار و یه جور خرج داره. بنزین که بره بالا همه چی گرون می شه. می دونی چقد می ره روقیمت یه پنچرگیری خشک وخالی؟!» پاسخ راننده قانع کننده می نماید. با فروشنده لوازم یدکی که حرف می زنی می گوید: «هزینه حمل ونقل بالا رفته، این جنسا که الکی نمی یادتو این مغازه. تازه اصلاً رسم همینه که هر وقت بنزین گرون بشه، همه چی گروه می شه، مگه چقد رفته رو قیمت جنس؟ این جوریام نیس، برو دنبال اصل قضیه بگرد!».

به هر حال دنبال اصل قضیه گشتن هم مستلزم پرداخت گرایه های گران شده است و بهتر است برای مطلبی به این کوتاهی کمتر هزینه کرد! مهم این است که همه به گونه ای می خواهند با این افزایش قیمت، نرخ خدماتشان را بالا ببرند و به تبع آن سود بیشتری به دست آورند و کلاهی از این تمد برگیرند. رانندگان مسافرکشی که به طور آزاد کار می کنند به کنار، اما برای جلوگیری از افزایش بی رویه نرخ کرایه تاکسی، سازمان تاکسیرانی باید فکری بکند و هیچ کاری بهتر از آن نیست که این سازمان خدماتش را گسترش بدهد و رانندگان تاکسی را با نرخ خدمات گران شده آزاد وانگذارد. آژانس ها و حتی اتومبیل های مسافرکش هم نباید مستثنی باشند. باور کنید اگر کرایه تاکسی گران نشود، قیمت خیلی چیزهای دیگر هم بالا نمی رود.

قضیه چیز دیگری است

پروفسور مافی:

ورود تجهیزات نوین پرتونگاری ضروری است

ضروری است وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی برای یاری رساندن به بخش تشخیص بیماری ها، با تمام توان لوازم و تجهیزات جدید را وارد کشور کند.

پروفسور محمود مافی که به دعوت انجمن رادیولوژی ایران به ایران سفر کرده ضمن تأکید برمطلب فوق گفت: «واردات لوازم و تجهیزات نوین پرتونگاری موجب می شود بیماران هزینه های کمتری برای تشخیص بیماری بپردازند و در این راه سالانه میلیاردها تومان صرفه جویی ارزی و ریالی عاید کشور خواهد شد».

پروفسور مافی تأکید کرد: «با هزینه بیشتری که پزشکان و متولیان رشته پرتونگاری متحمل می شوند، امکان نجات جان بیماران تا ۴۰ درصد افزایش می یابد و این در حالی است که ایران هنوز به آخرین تکنولوژی نوین پرتونگاری دست نیافته و این سیستم ها در کشور رایج نشده است».

رئیس جامعه رادیولوژی سروگردن آمریکا با اشاره به کمبودهای موجود درخصوص تهیه نشریات تخصصی در کشور تأکید کرد: «با وجود این کمبودها متخصصان ایرانی هنوز در رتبه نخست متخصصان پزشکی و مهندسی در دنیا قرار دارند و دنیا بدون این متخصصان نمی تواند به حیات علمی خود ادامه دهد».

رئیس پرتونگاری دانشگاه ایلی نویز آمریکا اضافه کرد: «باید امکانات مناسب ارزی و ریالی در اختیار متخصصان رادیولوژی کشور قرار گیرد تا از فرار مغزها جلوگیری شده و این متخصصان بتوانند در تشخیص بیماری ها، جان بیماران را نجات دهند».

گفتنی است پروفسور محمود مافی متولد شهر قم، سال هاست در رتبه نخست رشته رادیولوژی جهان قرار دارد. همچنین وی فوق تخصص رشته نور و رادیولوژی بوده و از سال ۱۳۵۶ در کسوت استادی و رئیس بخش رادیولوژی دانشگاه ایلی نویز آمریکاست.

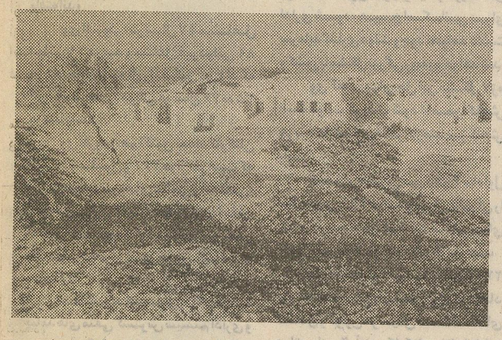

مسجد دوره ایلخانی در کیش شناسایی شد

یک مسجد دوره ایلخانی در شهر باستانی جریره واقع در جزیره کیش شناسایی شد.

به گزارش روابط عمومی سازمان میراث فرهنگی کشور به دنبال عملیات کاوش گروه باستان شناسی به سرپرستی خانم فاطمه کریمی که با هدف بررسی شهر تاریخی کیش «حریره»، تحدید عرصه و حریم ثبت شده محوطه، کاوش باستان شناختی و مطالعات مردم شناسی جهت هماهنگی با پژوهش های باستان شناختی با عنوان «آب و انسان» آغاز شد مسجدی با نقشه شبستانی و دو مناره سنگ تراش و دو محراب مزین شناسایی شد.

این گزارش می افزاید: عملیات کاوش این شهر پس از یک وقفه ۶ ساله و به دنبال امضای تفاهم نامه اخیر بین دو سازمان میراث فرهنگی و منطقه آزاد کیش از چند روز پیش مجدداً آغاز شد.

گفتنی است حریره که «دولت خانه کیش» نامیده می شده مربوط به دوره سلجوقی است که با شماره ۱۸۸۶ در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسیده است.

این شهر در قرن پنجم تا اواخر قرن هشتم یکی از مراکز عمده واردات و صادرات خلیج فارس بود که به دلیل زلزله سال ۳۵۶ هجری با کاستی مواجه و جزیره هرمز جایگزین آن می شود.

ماهیگیران گیلانی، تورها را جمع کنند

مدیر کل محیط زیست گیلان از مردم خواست تا اطلاع ثانوی از صید ماهی در تالاب ها، رودخانه ها و آبگیرهای استان خودداری کنند.

دکتر شعبانعلی نظامی روز سه شنبه گفت: «صید در این فصل به ماهیان که برای تخم گذاری به آب های شیرین بویژه رودخانه سفیدرود مهاجرت کردند، خسارت وارد می کند».

وی اضافه کرد: «خودداری از صید در این فصل در حفظ حیات آبزیان که به دلیل تغییرات اقلیمی در معرض خطر قرار دارند، تاثیر بسزایی دارد».

وی گفت: «هم اکنون این استان، دچار مشکل کمبود آب در آبگیرها است که این کم آبی برای آبزیان خطرناک است».

دکتر نظامی از همه دوستداران طبیعت، مهمانان نوروزی، مردم و صیادان استان خواست تا نسبت به استفاده از هرگونه وسیله صید از قبیل قایق موتوری، دام، تور، شیل در مسیر آبزیان خودداری کنند.

وی گفت: «در صورت مشاهده تخلف، مأموران حفاظت محیط زیست به شدت با متخلفان برخورد می کنند».

نوروز جشن باد
ماه فروردین
ویژه نوروز منتشر شد.
تعطیلات را بی کتاب نگذرانید!
تلفن: ۳۹۲۰۳۰۸

برادر گرامی جناب آقای مهندس علیرضا شریف
با کمال تاسف و تاثر درگشت دایی گرامیتان را تسلیت عرض نموده
از درگاه ایزد منان برای آن مرحوم علو درجات و برای جنابعالی
و خانواده محترم سلامتی و صبر جمیل آرزومندیم
هیئت مدیره و کارکنان شرکت بتن نامکان

شرکت شیما
نماینده انحصاری HANNA ایتالیا در ایران
HANNA instruments
عرضه کننده لوازم و تجهیزات آزمایشگاهی، ساخت و نصب میزهای آزمایشگاهی، PH متر، هدایت سنج، ترمومتر، اکسیژن متر، رطوبت سنج، انواع الکترود، همزن مغناطیسی، شوری سنج، انواع کیت شیمیایی، انواع پمپ، انواع کنترلر
دفتر مرکزی: ولیعصر. نبش میرداماد. ساختمان اسکان. واحد اداری ش ۳۰
تلفن: ۸۷۸۳۱۷۹-۸۷۸۹۱۴۲ فاکس: ۸۷۸۷۳۹۰
نمایندگی شماره ۱: مشهد. شرکت طب افزار. تلفن: ۸۰۶۸۸۰ فاکس: ۸۰۸۲۲۹
نمایندگی شماره ۲: اصفهان. شرکت طب الصادق. تلفن: ۲۵۲۲۹۷ فاکس: ۲۸۳۱۹۵
نمایندگی شماره ۳: شیراز. شرکت تحقیق شیراز. تلفکس: ۳۳۳۴۵۹
نمایندگی شماره ۴: کرکان. شرکت شیما طب تلفکس: ۳۶۱۶۶
نمایندگی شماره ۵: کرج. شرکت حیان تلفن: ۲۳۹۳۰۴ فاکس: ۲۳۵۹۳۸
کارخانه: شهریار، خادم آباد، نصیر آباد

ماجرای انتخاب کتاب سال و باقی قضایا ...

کدام اثر را چه کسانی برگزیدند؟

محمدجواد جزینی

انتخاب ومعرفی برترین های «داستان» و رمان، اگرچه دیر اتفاق افتاد، اما کاری پسندیده و قابل اعتنا به حساب می آید. حوزه معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ وارشاد اسلامی در یک گام بلند، تصمیم گرفت آثار برگزیده داستان و رمان بیست سال گذشته را معرفی کند.

از همان ابتدا، خبر این انتخاب، واکنش ها و اظهارنظرهای متفاوتی را سبب شد.

گروهی با ذوق زدگی تمام از این اقدام، به عنوان یک رویداد بزرگ در عرصه ادبیات داستانی نام بردند و آن را مقدمه حرکتی مطلوب برای توسعه و تعمیق یک جریان پویا در محدوده ادبیات داستانی به حساب آوردند.

برخی دیگر با شک و تردید به حاصل چنین گزینش ها نگاه کردند. چرا که آزمون های ناصواب مشابه در طول این سال ها، سابقه درخشانی برجا نگذاشته بود.

گروهی نیز پا را از تردید فراتر نهادند واین اقدام را یکسره ناصحیح ونائواب دانستند. چرا که معتقد بودند، یک نهاد دولتی مثل وزارت فرهنگ وارشاد اسلامی به لحاظ تشکیلاتی و دولتی بودن، نمی تواند بدون ملاحظات سیاسی به قضاوتی دقیق و روشن دست یابد.

اصلی ترین چالش در این عرصه، عموماً موضوع معیار انتخاب «داوران» بوده است. در اغلب انتخاب ها و گزینش ها، آنچه باعث اختلاف نظر می شود، موضوع روشن نبودن ملاک ها و بیان نکردن صریح معیارهاست. هر چه این ملاک ها روشن تر و دقیق تر باشد، اختلافهای غیرسلیقه ای کمرنگ تر خواهد شد.

در طول این بیست سال گذشته علی رغم آن که وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی آثار داستان و رمان را در ردیف «کتاب سال» خود قرار نداده بود، اما مراکز و محافل فرهنگی دولتی و غیردولتی بارها آثاری را به عنوان برترین های داستان و رمان معرفی کردند. انعکاس اخبار این گزینش ها نظرهای متفاوتی را در جامعه ایجاد کرد و چون اغلب این مراکز و نهادها وظیفه رسمی این انتخاب ها را برعهده نداشتند، ملاک های آنان نیز مشخص نبود و حاصل کار، جز معرفی آثار خودی ها و رد آثار «غیرخودی ها» نتیجه ای دربرنداشت.

برخوردهای سلیقه ای و دور از ملاک های تخصصی، ارزش این نوع انتخاب ها را روز به روز کمرنگ تر کرد. نکته جالب توجه این است که در بیشترین گزینش ها، کم ترین شباهت را می توان پیدا کرد.

موضوع بعدی انتخاب داوران این گزینش هاست. روشن ترین خصیصه یک داور، داشتن تخصص کافی در زمینه مورد قضاوت است که گاهی دیده شده است، در پاره ای از این انتخاب ها این شرط کاملاً واضح و بدیهی نادیده گرفته شده است.

با این اوصاف از زمان انتشار خبر این رویداد تا قبل از اعلام رسمی، اخبار متفاوتی در محافل فرهنگی و هنری منتشر شد که التهاب ها را بیشتر و کم تر می کرد. اما این امید وجود داشت که در روز برگزاری مراسم، با اعلام رسمی اسامی برگزیدگان و معرفی آثار برتر، پیش داوری ها و حقایق هر چه بیشتر به هم نزدیک شود.

از قرار معلوم در اولین دوره انتخاب کتاب در حدود دو هزار اثر (داستان و رمان) را که در طول این بیست سال پس از انقلاب منتشر شده است بررسی کردند. بی آنکه دست اندرکاران این مراسم شاید از یاد برده باشند که چندین اثر داستانی هم در خارج از کشور منتشر شده که علی الظاهر به حساب نیامده است.

به هر حال هر انتخابی هر چند هم با معیارهای روشن و دقیق همراه باشد، باز نمی تواند همه سلیقه ها را راضی کند. اما اگر به فرض ممکن، در یک نظرخواهی عمومی از نویسندگان و منتقدان ادبیات داستانی بخواهیم بیست اثر برگزیده در دهه اخیر را معرفی کنند، بی شک در ده برگزیده اول اگر به انصاف قضاوت شود - اختلاف چندانی وجود نخواهد داشت.

اما بیانیه هیأت داوران با معرفی بیست و دو اثر، تعجب همگان را دو چندان کرد. نبود نام تنی چند از چهره های سرشناس داستان و رمان و به جای آن معرفی چهره های جوان که تجربه های اولیه خود را پشت سر نهاده اند، علامت سؤال بزرگی در ذهن ایجاد کرد.

در بیانیه هیأت داوران تصریح شده بود که ملاک قضاوت ها، تنها اثر داستانی بوده است. اما ادعای آن هیأت و فهرست اسامی منتخبان چندان همسو نیست. عموماً در انتخاب های مشابه در همه جای جهان با ذکر نام داوران بر اعتبار آن می افزایند. اما پنهان سازی نام داوران این انتخاب، پرسش بزرگ بی جواب است. اخباری که از محافل غیررسمی شنیده می شود گویای آن است که در مراحل نهایی این انتخاب کسانی حضور داشته اند که تخصص کافی در زمینه ادبیات داستانی نداشته اند.

حضور جمعی از دست اندرکاران یکی از شبکه های سیما در آخرین مراحل انتخاب کتاب این ابهام را ایجاد می کند که آیا امکان این وجود نداشت که ارشاد از سلیقه های دیگر در نهادی مختلف فرهنگی و هنری هم سود می جست. در کنار نام آشنایانی که در مراحل نهایی این داوری حضور داشته اند نام کسانی چون «ارگانی»، «آقابابا»، «رضاداد»، «قاضی نظام»، «نعیمی ذاکر»، «دربندی» و... تعجب همگان را برانگیخته است.

از ترکیب ناصحیح یک شورای داوری جز معرفی پاورقی های سطحی تا اولین تجربه های ناشیانه نویسندگان در صف برگزیدگان، انتظار بیشتری نیست.

علی رغم آن که معتقدم گام بلند ارشاد در بنیان نهادن یک حرکت فرهنگی کاری سترگ به حساب می آید، اما تلخی نتیجه این پدیده را نمی توانیم کتمان کنیم. البته صادق ترین و صالح ترین داوران «گذشت زمان» است. هنگامی که طوفان گذشت زمان از راه برسد، تنها تنه های تنومند برجای خواهد ماند و پیچک های کم مایه در خزان فراموشی به صف مردگان خواهند پیوست.

در زیر لوح های زرین برگزیدگان ۲۰ سال ادبیات داستانی

لیلی فرهادپور

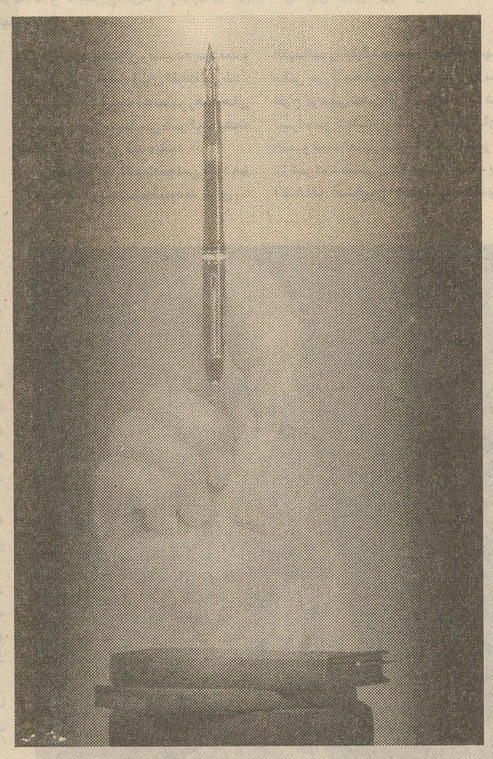

در میان همه اظهارنظرهای ریزودرشت در مورد جوایز برگزیدگان ۲۰ سال ادبیات داستانی که پنج شنبه گذشته طی مراسمی اهدا شد، یکی از روزنامه ها نوشت: «این نکته درست است که در دو دهه گذشته به دلایل مختلفی (که ذکر آن از حوصله این مقال خارج است) ادبیات داستانی رشد نیافته است. ولی این نباید بهانه ای باشد تا برخی نویسندگان که بر بستر آرام، حاصل از مجاهدت و غیرتمندی تلاشگران عرصه انقلاب، توانسته اند دست به قلم ببرند. حالا به لطف مسئولان فرهنگی کشور، آن ها را روی سربگذاریم و حلواحلوا بکنیم. اشتباه نشود هیچ بحثی درباره کیفیت برتر آثار برخی برگزیدگان نیست و ...».

در واقع تا کنون همه تحلیل ها و خبرها اگر چه نه به این صداقت، ولی به هر حال دور همین محور دور می زند، یعنی «کاری به کار ادبیات داستانی این مرز و بوم نداشتن.» حتی آن اظهارنظرهایی که می گفتند به هر حال قدم خوبی است یا شروع مناسبی است یا هر چه از این دست...

اما ما می خواهیم بگوییم که اتفاقاً بحث باید برسر همین ها باشد و کنکاش ها هم باید به این سو برگردد و نه تنها ما بلکه بقیه رسانه ها و مطبوعات در عرصه ادب و هنر باید حوصله به خرج دهند و شفاف و گویا این مبحث را باز کنند که واقعاً چرا وچرا ادبیات داستانی کشوری که تجربیاتی مانند انقلاب، جنگ و تلاش برای رسیدن به جامعه ای مدنی دارد در این دو دهه چنین فقیر شده است.

باید اتفاقاً به کیفیت آثار پرداخت و به دلایل مختلف باید به مسئولان فرهنگی کشور خطاب کرد که به ریشه یابی این دلایل بپردازند.

اتفاقاً همین گزینش ها سؤال برانگیز هستند و باید دست اندرکاران و اهداکنندگان این جوایز تشریح کنند که مثلاً چگونه می شود نوشته ای در سال گذشته عنوان بهترین خاطره نویسی دفاع مقدس را یدک بکشد و اکنون عنوان بهترین رمان را به همان خاطره بدهند. تکلیف خاطره و رمان سال هاست روشن شده است.

اتفاقاً وزیرارشاد که به دست خود لوح ها و سکه های زرین را اهدا کرد باید جوابگو باشد که آیا جلد دوم رمان «جزیره سرگردانی»، سیمین دانشور، «کارنامه سه پنج» دولت آبادی، «کولی کنار آتش» روانی پور و بسیاری نوشته های دیگر در دهلیزهای وزارت ارشاد با این دیپلم های افتخار و لوح های زرین از زیرخاک سالیان به در می آیند؟

سیاست یک بام و دو هوا تا به کی ادامه خواهد داشت. این سیاست آیا راهگشای ادبیات این خطه است یا در امتداد دوران گذشته قدم برمی دارد. اهدای این جوایز اگر راهگشای این بحث ها باشد، خیر است حتماً...

***

داستان انتخاب برگزیده های ۲۰ سال ادبیات داستانی پس از انقلاب از دفتری در خیابان ولی عصر آغاز می شود. در یکی از کوچه های نزدیک میدان ونک دفتری است به نام دفتر مطالعات ادبیات داستانی که اگر این داستان آغاز نمی شد شاید کسی از وجود این دفتر اطلاعی نمی داشت. در میان این دفتر نویسنده ای به عنوان مدیر وجود دارد که نام او را بر روی بعضی از کتاب های این سال ها خوانده اید.

پنج ماه پیش معلوم نیست که چه کسی اول پیشنهاد آغاز این داستان را داد، وزارت ارشاد یا دفتری که فراست در آن می نشست. هر چه بود، تفاهم اولیه برقرار شد. تا در میان همه جشن هایی که برای سینما، تئاتر و موسیقی کشور در بهمن سال ۷۷ برگزار می شود. جشنی نیز برای ادبیات داشته باشیم.

این کار از دفتر ادبیات داستانی آغاز شد. نزدیک به دو هزار اثر داستانی به زبان فارسی در ژانر رمان و داستان به بیش از ۱۰۰ نفر داده شد که بخوانند و به آثاری که می خوانند، امتیاز بدهند. در میان این ۱۰۰ نفر همه جور آدمی بود. از روزنامه نگار مترجم و منتقد تا داستان نویس و مشاور امور ادبی برنامه های هنری ادبی صداوسیما. آنان خواندند و کار را انجام دادند. توضیح این بود که که به مناسبت بیستمین سالگرد پیروزی انقلاب قرار است به بهترین های ادبیات داستانی سال های پس از انقلاب جایزه ای تعلق بگیرد. زمان برگزاری مراسم نهایی در بهمن ماه اعلام شد و...

آنانی که بودند و نبودند و لوحی که جا ماند

احمد محمود

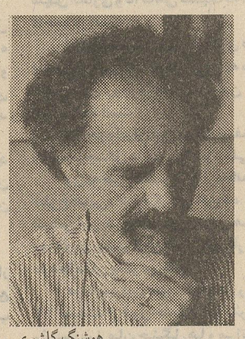

هوشنگ گلشیری

شهلا لاهیجی

شهریار مندنی پور (برگزیدهٔ بخش قصهٔ کوتاه):

فکر می کنم ارزش برگزاری برنامه

شهریار مندلی پور

خیلی بیشتر از انتخاب ها بود. مسلماً کسانی دیگر هم بودند که شایسته بود از آنان قدردانی شود.

احمد محمود (به رغم شایعات نام او اعلام نشد):

خبرنگار یکی از روزنامه ها: اسم شما به ظاهر نبود. لوحی که باقی ماند به نوعی به شما تعلق داشت؟

احمد محمود: من خبر ندارم. نمی دانم.

شهلا لاهیجی (ناشر، نویسنده):

می گوییم برای شروع خوب است. اما راضی کننده نیست. جای خیلی ها خالی بود. این که تا این حد هم پیش آمدند، نمی گوییم بد است، می گوییم پیش تر بروید.

من فکر می کردم اسم امیرحسن چهل تن باید حتماً در این فهرست باشد، بخصوص برای رمان. بالطبع اسامی پیران قصه نویسی ما مثل گلشیری، لااقل برای تجلیل و قدردانی از کسانی که نقش آموزشی دارند [باید می بود]، ترس ما این بود که از دولت آبادی یاد نشود که شد. شنیده بودیم که احمد محمود هم جایزه خواهد برد. شاید آن لوحی که آنجا ماند مال او بود یا کس دیگر ... غم انگیز این است که ادبیات ضربه خور جریانات سیاسی یا از آن بدتر، بازی های جناحی بشود...

محمد محمدعلی (برگزیدهٔ بخش قصهٔ کوتاه):

کاری بسیار دشوار، ولی شروع خوبی بود. شرایطی فراهم شد که به هر حال ما هم دیده بشویم (پس از بیست سال)، ادبیات معاصر و داستان امروز در واقع دیده بشود. حالا این به یمن وقایع خرداد ۷۶ هست یا توسعهٔ سیاسی و به تبع فرهنگی یا هر چیز دیگر.

من این را شروع خیلی خوبی می بینم. تعدادی از اسامی که باید باشند بودند، تعدادی هم نبودند حالا چرا و چگونه بماند. فکر می کنم که مثلاً باید به چهل تن جایزه می دادند. یا مثلاً فرض کنید که به فرشته ساری ... نمی خواهم بگوییم آنان که گرفتند استحقاق نداشتند... در مورد «بازنشستگی» هم من جایزه خود را در طول این سال ها گرفته بودم، از مردم و استقبالی که اینجا و آنجا از آن شد و مباحثی که به دنبال داشت.

این جا در این جشن در واقع مهر تأییدی زده شد بر آن نوع نگاه و تفکر به داستان امروز ... من فکر می کنم در بخش رمان باید نام احمد محمود می بود، حالا من فکر می کنم به پاره ای ملاحظات این را حذف کردند ... از طرف دیگر تعدادی هم بودند که در یکی دو سال گذشته خیلی خوب شروع کردند. مثل بیژن بیجاری ... اینجا باید کتاب ملاک قرار بگیرد و نه ملاحظات سیاسی.

به نظر من در این اولین دوره مقداری ملاحظات سیاسی وجود داشت که شاید اجتناب ناپذیر بود. نمی دانم واقعاً، شاید سال های آینده این نقیصه را هم برطرف کنیم، ولی در مجموع من جریان را خیلی پسندیدم...

هوشنگ گلشیری (برخلاف انتظار نام او اعلام نشد):

- بابا، ترا به خدا دردسر برای من درست نکن ... [با لطف آمیخته با قهر] (وقفه نسبتاً طولانی برای انجام مذاکره)

سؤال: آقای گلشیری تعداد زیادی از آدم هایی که این جا هستند می گویند که جای اسم شما خالی است. نظر خود شما چیست؟

- ... یک عروسی یا شیرینی خوران دوستان بود، آمدیم شرکت کنیم، تمام شد... [با خنده]

سؤال: خوب حالا خاطره خوبی از این ... [با خنده]

- : آره. آره من خوشحالم...

سؤال: راضی هستید...

- : آره ... واقعاً خوشحالم...

سؤال: با اشرافی که به این بیست سال دارید، نام های دیگری ...

- : نه مهم نیست. مهم نیست...

سؤال: اسامی دیگری بالاخره...

دولت آبادی. اسم آقای دولت آبادی توی این فهرست بود، ای کاش از آقای گلشیری هم به نحوی قدردانی می شد ... مشکلی که در این جور انتخابها هست، این است که همیشه یک عده ای حذف می شوند، تنها چیزی که به خاطرم آمد همین موضوع گلشیری بود.

جلال خسروشاهی (مترجم، یکی از داوران):

... مهم این بود که این کار شروع بشود. ممکن است با عقیده من بعضی از این انتخاب ها جور نباشد... یا دوستان دیگری که من اعتقادم نسبت به آنها بیشتر بود ... بهتر است که اسم نبرم. ولی کار انجام شد. ... این جاده سنگلاخ بالاخره به یک جاده راهبر رسید ... از این بابت من خوشحالم ... به عقیده من یکی دو نفر دیگر هم باید به این فهرست اضافه می شد ... انشاءالله بعداً اگر شد این ها را می نویسیم و معرفی می کنیم.

سؤال: این شایعه که یکی دو نفر در آخرین لحظات از فهرست بیرون آمدند (مثل آقای احمد محمود) تا چه حد درست است؟

... عرض کردم جزو داوران اولیه بودم. جزو آن پنجاه و خرده ای نفر که داستان های کوتاه را برای من می فرستادند. مثلاً من نظری داده بودم به کار آقای مندنی پور که خوشبختانه ایشان هم جزو آنان [برندگان] بودند، ... من در این مورد که شما می گویید هیچ اطلاعی ندارم و نمی دانم همچو چیزی اتفاق افتاده یا نه البته آقای احمد محمود یکی از بزرگترین نویسندگان کشور ما هستند، حالا نمی دانم چه شده.

نادر ابراهیمی (برگزیدهٔ بخش رمان):

... دستشان درد نکند، به جز کار خودم، دستشان درد نکند. بعضی ها را که می شناختم و کارهای آنان را دیده بودم، بسیار کارهای خوب و شایسته ای بود. در حیرت بودم که احمد محمود چرا نیست.

ضمناً دل آدم در این جور مواقع می خواهد که یک یادی هم از شادروان غلامحسین ساعدی و یک یادی از بهرام صادقی شود. از این بزرگان و پیشگامان واقعی ادبیات داستانی، ولی کار، خیراندیشانه بود. مرا که بگذارید کنار، این کار خیراندیشانه بوده ... من خیلی امیدوار بودم خانم انسیه شاه حسینی یعنی نویسنده شور نوشتن را همچنان حفظ کرده است. این را به این خاطر می گویم که کنیزو و سنگ های شیطان قبلاً مورد توجه منتقدان و خوانندگان قرار گرفته بود ...

... به هر حال هیأت داوران به سیریا سیریا جایزه دادند و این انتخاب آنان است...

... وقتی شوریده ای و بی پناه سوار اتوبوس لکنته ای بشوی و از شیراز بکوبی تا به تهران برسی و تمام داروندارت را بفروشی و بیایی تهران و بعد هم بروی به کانادا و آنجا هم بشوی نویسنده، و قتی قصه هایی باشد که می نویسی، وقتی هیچ کس تو را آدم حساب نکند و همه خیال کنند که دیوانه ای هستی که در کتابسوزان به دنبال کتاب و قصه می روی، آن وقت توی تهران خانه ای هست که در آن به روی تو باز می شود.

هوشنگ گلشیری میان اسباب اثاثیه پیچیده شده روی دوکنده پا نشسته، از دندان درد مثل میگو در خود جمع شده، دستی روی گونه. با دست دیگر اشاره می کند، بخوان.

این صحنه را هرگز فراموش نمی کنم صاحب خانه، استاد را جواب کرده بود. وضع مالی خوبی نداشتند و دربه در به دنبال خانه بودند... اما به قصه های من گوش دادند. استاد چند تا قصه برای شما خواندم آن روز ...؟

... این بود که دیدم این بی غیرتی به من یکی نیامده که حداقل با اشاره ای به این جمع نگویم که این جایزه و بهتر از این ها مال چه کسی باید باشد.

اما دست همه درد نکند. آغاز راه بود. اختلاف سلیقه و عقیده همیشه بود و هست ... با این برنامه ها ترس جوان ها می ریزد. دیگر به این جمله که این کارها «عاقبت خوشی ندارد»، اعتنایی نمی کنند و پی می برند که هر چند تا به حال سرانجام نویسندگان اغلب، تبعید و زندان و گرسنگی و مرگ بوده است، اما راه دیگری هم هست، راهی زیباتر، راه زندگی، راه دوستی، راه گفت وگو ...

محمود دولت آبادی (برگزیدهٔ بخش پاسداشت مجموعه آثار، پیام او قرائت نشد):

هیأت داوران محترم، خانم ها و آقایان

قبل از هر سخنی باید از حسن نیت شما نسبت به نویسندگان و ادبیات معاصر ایران تشکر کنم. در مرتبه بعدی باید خرسندی خودم را نسبت به فراهم آمدن زمینه برای تشکیل و رسمیت یافتن کانون نویسندگان ایران ابراز دارم، با این امید که در آینده ای نه چندان دور، کانون نویسندگان ایران بتواند از برکت حضور نویسندگان جدی مملکت، بدور از هرگونه تعصب و جزم اندیشی، از حالت یک محفل بسته به یک جمع فراگیر ارتقا یابد.

دیگر اینکه چنانچه همگان می دانند؛ دولت آبادی هرگز به جایزه و

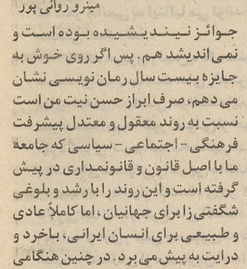

مینو روانی پور

جوائز نیندیشیده بوده است و نمی اندیشد هم. پس اگر روی خوش به جایزه بیست سال رمان نویسی نشان می دهم، صرف ابراز حسن نیت من است نسبت به روند معقول و معتدل پیشرفت فرهنگی - اجتماعی - سیاسی که جامعهٔ ما با اصل قانون و قانونمداری در پیش گرفته است و این روند را با رشد و بلوغی شگفتی زا برای جهانیان، اما کاملاً عادی و طبیعی برای انسان ایرانی، باخرد و درایت به پیش می برد. در چنین هنگامی است که با احساس مسئولیت عمیق نسبت به روند منطقی آزادی، حقوق فردی و اجتماعی، نفی و دفع خشونت، جایزه را دریافت می کنم و سپاسگزارم؛ اما از آنجا که ما نویسندگان ایران و فرهنگ دوستان این سرزمین در همه حال نباید فرزندان فرهیخته زبان و ادب ایران را از یاد ببریم، وجوه یا هدیه این جایزه را بانهایت احترام به خانواده های محترم محمد مختاری - محمد جعفر پوینده - قربانیان اندیشه، قلم و آزادی بیان - تقدیم می دارم و شخصاً به افتخار آن بسنده می کنم.

با تشکر - محمود دولت آبادی
۱۶ اسفند ۷۷، هامبورگ

عرصه شطرنج رندان

هوشیار انصاری فر

• روز واقعه و سخن ها

«عصر جدید ادبیات ایران با آشتی نویسندگان و دولت آغاز شد.»

تیتر اول روزنامهٔ زن، در روز ۲۲ اسفند، به مدیر مسؤولی فائزه هاشمی عضو مؤسس حزب کارگزاران سازندگی

«ای عوام! ذوق زدگی این روزنامه به خاطر آن است که در این مراسم، چند تن از نویسندگانی که با مردم و انقلاب همخوانی نداشته اند جایزه گرفته اند.»

روزنامه کیهان، صفحه دوم، عصر همان روز.

«دلشان می خواهد بیایند پهلوی ما بایستند. بعد از اینکه بیست سال به ما فحش دادند... طوری نیست می شود بیایند و بایستند»

«هوشنگ گلشیری، در گفت وگو با خبرنگار نشاط»

«هنرمندان عزیزی که اکنون آنسوی میز هستند اگر با همه ملاحظات به جای من در آن سوی میز نشسته بودند، طبیعی است که ممکن بود در برخی از موارد به ما حق بدهند.

«وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، خبرگزاری»

• قربانیان به حق؟

شک نیست که «آشتی نویسندگان و دولت» در هیچ کشوری ممکن نیست آغازگر عصری جدید در ادبیات آن سرزمین باشد. هرچند در این مورد بخصوص اعلام برگزیدگان ادبیات داستانی بیست سال انقلاب اسلامی را شاید بتوان آغاز حیاتی دوباره برای وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تلقی کرد. در یک چیز دیگر هم تردیدی نیست: ترکیب هیأت داوران، که بنا برگزارش های غیر رسمی عبارت بوده اند از «رضا سید حسینی، عبدالعلی دستغیب، احمد غلامی، قاسمعلی فراست، مهدی ارگانی، رضاداد و آقابابا»، نشان می دهد که وزارت ارشاد پیش از هر چیز به دنبال تحقق شعار «ایران متعلق به همهٔ ایرانیان» است، و ترکیب برگزیدگان هم البته همین را نشان می دهد. پس دیگر چون و چرا کردن بر سر این که فلانی باید می بود و نیست، یا بهمانی در این میان چه می کند محلی از اعراب ندارد. غایبان بناحق، قربانی شدند تا این روندجاری - درست یا غلط - تداومی داشته باشد.

• خبر از تغییر فصل ...

- این روزها نویسندگان همه ایستاده اند در این انتظار شیرین که تشکیل اولین نشست رسمی مجمع عمومی کانون نویسندگان اعلام شود. عذرخواهی هوشنگ گلشیری از اسماعیل جمشیدی و فحوای پیام دولت آبادی (که در حذف نام جمشیدی از پای بیانیهٔ ۱۳۴ نفر نقش عمده ای ایفا کرده بود) به نویسندگان و هیأت داوران، زمزمه های پراکنده در مورد بسط کمی و شمول کیفی کانون به نحوی که بتواند نویسندگان جوان را هم پوشش بدهد. نخستین بیانیه کانون در محکومیت بازداشت محسن کدیور (که نویسنده ای مذهبی است) از سویی، و محکومیت قتل محمد مختاری و محمد جعفر پوینده از جانب چندین نهاد دولتی، توضیحات مهاجرانی در مراسم اعطای جوایز و موافقت ضمنی او با تشکیل کانون از سوی دیگر، خبر از تغییر فصل می دهد. اما هنوز برای جشن گرفتن آن چیزی که روزنامهٔ زن از آن یاد کرد، خیلی زود است. دیپلم افتخار و لوح زرینی که آن بالا روی صحنه تالار وحدت جاماند، واحتمالاً متعلق به احمد محمود بوده است، شایعه چاپ کتابی بر علیه او، مشابه آنچه سال ها پیش درباره رضا براهنی چاپ شده بود، اعتراضات نقل شده نویسنده کتاب مذکور و دو سه تن دیگر به هیأت داوران، حضورنیافتن چند تن از نویسندگان در مراسم و نارضایی چند تن دیگر و خودداری از قرائت پیام دولت آبادی نشان آن هستند که راه آغاز شده چندان هم هموار نیست. ولی آنچه مسلم است این است که سرانجام در عرصهٔ ادبیات هم معادلات پیشین به هم خورده است، و آن که در برابر تغییرات بایستد محکوم اگر نه به فنا، به ناکامی است.

• جایزه و تبرا

می توان گفت جوایزی که پنجشنبه شب گذشته در تالار وحدت اعطا شد، در تحلیل نهایی جوایزی بودند سیاسی. این فی نفسه عیبی نیست. اما انکار کردنی هم نیست. وزارت ارشاد از طریق این جوایز در صدد برآمده است تا از بیست سال و اجحاف رسمی، بیست سال نادیده انگاری بخش مهمی از ادبیات زندهٔ فارسی، بیست سال نویسنده تراشی و شاعرسازی که میراث سیاستگزاری های مغرضانه و فرهنگ ستیزانه پیشین بوده است به نوعی تبرّابجوید. خردجمعی نویسندگان هم لابد پاسخی در خور شرایط موجود در آستین خواهد داشت، و البته جوایز دیگری هم لابد در آینده دور و نزدیک اعطا خواهد شد، از جانب ناشران، منتقدان و خود نویسندگان، که ادبیّت ادبیات در آن جایگاه شایسته تری داشته باشد. این، به رغم همهٔ حرف و حدیث ها، شروعی بود، اما سخن خود مهاجرانی را باید آویزه گوش کنیم که گفت: «هنرمندان میزبان اند و سیاستمداران میهمان»، و مباد که جز این برلوح خاطر ما نقش بندد روزی، به طمعی خام.

■■■

تا چه بازی رخ نماید بیدقی خواهیم راند
عرصهٔ شطرنج رندان را مجال شاه نیست

گفت‌وگوی اقتصادی

گفت‌وگو با حسین کاظم‌پور اردبیلی، مشاور وزیر خارجه و عضو ایرانی هیأت عامل اوپک

افزایش قیمت نفت به رعایت کاهش‌ها بستگی دارد

فعالیت های دیپلماتیک ایران برای افزایش قیمت نفت و مذاکرات وزرای خارجه ونفت ایران با همتای عربستانی خود منجر به برپایی اجلاسی در هلند شد که اعضا با کاهش تولید ۲ میلیون بشکه در روز از سهم خود موافقت کردند و این توافق از ۱۲ فروردین به اجرا گذاشته می شود.

در گفت وگویی با حسین کاظم پور اردبیلی مشاور وزیر خارجه و نفت و عضو ایرانی هیات عامل اوپک، موضوع کاهش تولید اوپک ودیگر کشورهای غیراوپک را بررسی کرده ایم.

ایران ازچه زمانی تلاش های دیپلماتیک خود را در جهت تثبیت قیمت نفت در بازار جهانی آغاز کرد؟

از آغاز سقوط نفت که در اوایل سال گذشته میلادی شروع شد، متوسط قیمت نفت از حدود ۱۷ دلار به زیر ۹دلار رسید و در تمامی این روند جمهوری اسلامی ایران در تمام سطوح مختلف سیاسی در تماس با تولیدکنندگان اوپک، مساعی خود را در جهت ترغیب آنها به کاهش تولید به کارگرفت و سفرهای متعدد، مکاتبات زیاد و تماس های تلفنی بی شماری با اعضای تولید کننده نفت صورت گرفت. دیپلماسی نفتی ایران با تحرک توأمان وزارت خارجه و نفت در محورهای مختلفی جریان داشت و از حمایت های شخص رئیس جمهوری نیز برخوردار است.

فعالیت های دیپلماتیک وزارت خارجه چه نقشی در توافق های اخیر داشت و دارد؟

در سطوح وزارت خارجه، سفر دکتر خرازی به لیبی و دوبی و سفر وی به عربستان قابل ذکر است که بار اول به کاهش اولیه اعضا ۱/۲ میلیون بشکه بر ۲/۶ میلیون انجامید و سفر دوم وی با انگیزه ترغیب عربستان و سایر کشورها به کاهش تولید مؤثر بود.

سفر آتی دکتر خرازی به ونزوئلا روز چهارشنبه آغاز می شود و در این سفر همین موضوع ها را پی گیری خواهند کرد.

وزرای نفت ایران و عربستان در هفته های گذشته با یکدیگر ملاقات کردند این دیدار چه دستاوردهایی درپی داشت؟

وزیر نفت نیز در هفته گذشته سفری به عربستان کرد و متعاقب آن توافق کاهش تولید برای اعضای اوپک و برخی کشورهای غیراوپکی به حجم بیش از دو میلیون بشکه، از دستاوردهای این سفربود که متعاقب آن اعضای شورای همکاری خلیج فارس «شیوا»،عربستان آن را، تأیید کردند و بعد از این توافق ۵ کشور نهایی شد که اعضای غیرحاضر در مشوَرت دائم رئیس کنفرانس اوپک، وزیر نفت الجزایر بودند این کاهش از اول آوریل (۱۲ فروردین) علاوه بر کاهش های قبلی به اجرا دربیاید.

آیا کشورهای عضو اوپک با کشورهای غیر اوپکی نیز برای همکاری و توافق در کاهش تولید مذاکره کردند؟

در این فاصله جمهوری اسلامی ایران با روسیه به عنوان تولیدکننده غیراوپکی و عربستان با عمان، ونزوئلا بامکزیک، الجزایر با نروژ در تماس بوده اند و سعی داشتند تا تولیدکنندگان بیشتری را به این توافق ملحق کنند که توفیق هم داشته اند. به نظر می رسد این توافق ها با توجه به این که همه کشورها از جهت درآمد، به سبب سقوط بهای نفت دچار مشکلات مادی هستند، پایبندی کامل در کاهش تولید را درپی داشته باشد.

آیا این کاهش تولید می تواند موجب بازگشت و ثبات به بازار نفت شود؟

به طور اصولی چنین حجمی از کاهش تولید می بایستی موجب بازگشت ثبات به بازار نفت و افزایش تدریجی قیمت آن بشود. آینده این توفیق یعنی افزایش قیمت ها بستگی کاملی، به مراعات اعضا در انجام تعهدات آنها دارد. جمهوری اسلامی ایران با تأکید به پایبندی کامل خود، اطمینان های کافی در مورد مراعات آن را،از سایر اعضای تولید کننده اوپکی و غیراوپکی دریافت کرده است.

اعضای اوپک ۷/۳ درصد از تولید روزانه خود را کاهش می‌دهند

گروه اقتصادی - در پی توافق کشورهای تولیدکننده نفت مبنی بر کاهش ۷/۳ درصدی تولید خود، با احتساب این میزان کاهش که سومین مرحله کاهش تولید نفت است، جمعاً بیش از پنج میلیون بشکه در روز از تولید نفت توسط اوپک و برخی از تولیدکنندگان غیراوپک کاسته خواهد شد.

با توجه به این موضوع سهم ایران که تا پایان مرحله دوم کاهش ۳۰۵ هزار بشکه در روز بود، در مرحله سوم کاهش ۲۶۴ هزار بشکه دیگر نیز کاهش خواهد یافت و تولید ایران به سه میلیون و ۳۵۹ هزار بشکه در روز خواهد رسید که این میزان کاهش از ۱۲ فروردین سال ۷۸ قابل اجرا خواهد بود.

به گفته یک منبع آگاه، این میزان کاهش نشان می دهد که مرحله سوم کاهش نفت ایران از پایه تولید سه میلیون و ۶۲۳ هزار بشکه درنظرگرفته شده است و بیانگر آن است که پایه تولید ایران در فوریه ۱۹۹۸ که به میزان سه میلیون و ۹۲۸ هزار بشکه در روز بود در پی مذاکرات، پذیرفته شده است.

عربستان سعودی با کاهش ۵۸۵ هزار بشکه از تولید نفت روزانه خود بزرگترین سهم را در کاهش تولید نفت در بین ۱۰ عضو اوپک و سه کشور غیرعضو برعهده گرفته است.

بنابه گزارش رویتر، عربستان با این کاهش ۷ میلیون و ۴۳۸ هزار بشکه از ۱۲ فروردین تولید خواهد کرد.

اکثر اعضای اوپک پذیرفتند تا ۷/۳ درصد از تولید خود را کاهش دهند.

مکزیک وونزوئلا نیز هر یک ۱۲۵ هزار بشکه از تولید نفت کم می کنند وبه ترتیب ۴ درصد و ۴/۴ درصد کاهش تولید خواهند داشت.

هم چنین به گزارش روزنامه فاینشنال تایمز، دولت نروژ به منظور کمک به تقویت قیمت ها در بازار نفت، ۲۰۰ هزار بشکه از تولید روزانه خود خواهد کاست. نروژ با تولید ۳/۲ میلیون بشکه نفت پنجمین کشور بزرگ تولیدکننده نفت در جهان است.

از سوی دیگر به گزارش رویتر نیجریه ۱۴۸ هزار بشکه، امارات متحد عربی ۱۵۷ هزار بشکه، لیبی ۹۶ هزار بشکه و اندونزی ۹۳ هزار بشکه از تولید روزانه خود خواهند کاست.

ماخذ آمار از رویتر

میلیون بشکه در روز	فوریه ۹۸ تولید	ژولای ۹۸ سهم تولید	آوریل ۹۹ سهم تولید	کاهش اخیر درصد	جمع کل کاهش یک ساله درصد
الجزایر	۰/۸۶۸	۰/۷۸۸	۰/۷۳۰	۷/۳	۱۵/۹
اندونزی	۱/۳۸۰	۱/۲۸۰	۱/۱۸۷	۷/۳	۱۴/۰
ایران	۳/۹۲۵	۳/۶۲۰	۳/۳۵۶	۷/۳	۱۴/۵
کویت	۲/۲۰۵	۱/۹۸۰	۱/۸۳۶	۷/۳	۱۶/۷
لیبی	۱/۴۵۳	۱/۳۲۳	۱/۲۲۷	۷/۳	۱۵/۶
نیجریه	۲/۲۵۸	۲/۰۳۳	۱/۸۸۵	۷/۳	۱۶/۵
قطر	۰/۷۰۰	۰/۶۴۰	۰/۵۹۳	۷/۳	۱۵/۳
عربستان	۸/۷۴۸	۸/۰۲۳	۷/۴۳۸	۷/۳	۱۵/۰
امارات	۲/۳۸۲	۲/۱۵۷	۲/۰۰۰	۷/۳	۱۶/۰
ونزوئلا	۳/۳۷۰	۲/۸۴۵	۲/۷۲۰	۴/۴	۱۹/۳
اوپک	۲۷/۲۸۹	۲۴/۶۸۹	۲۲/۹۷۱	۷/۰	۱۵/۸

وزیر کشاورزی:

کمبود برنج باید از طریق واردات تأمین شود

گروه اقتصادی - امسال یک میلیون و ۷۸۰ هزار تن برنج سفید (شلتوک) در کشور تولید شد.

عیسی کلانتری وزیر کشاورزی در گفت وگو با ایرنا اعلام کرد: مصرف برنج سالانه کشور حدود دو میلیون و ۴۰۰ هزارتن است که کمبود میزان مصرف برنج باید از طریق واردات تأمین شود.

وی در زمینه افزایش قیمت برنج گفت: برای خرید وواردات برنج باید به موقع اقدام شود تا با قیمت کمتری به دست مصرف کننده برسد.

عیسی کلانتری ابراز امیدواری کرد، در سال آینده بارش نزولات آسمانی در کشور به میزان مورد نیاز ادامه یابد تا تولید برنج در سطح کشور با مشکل روبه رو نشود.

سفیر کانادا:

دو شرکت کانادایی آماده سرمایه‌گذاری در چابهار هستند

دو شرکت کانادایی آماده اند که تا سقف یک میلیون دلار در منطقه آزاد چابهار سرمایه گذاری کنند.

به گزارش روابط عمومی امور بین الملل مناطق آزاد چابهار، میشل دوسالا سفیر کانادا در دیدار از چابهار این مطلب را بیان کرد.

سفرای دو کشور کانادا و اتریش در جمهوری اسلامی ایران با سفر به چابهار، امکانات و زمینه های سرمایه گذاری کشورشان را در منطقه آزاد تجاری و صنعتی این شهرستان را مورد بررسی قرار دادند.

«ورترلیخ» سفیر اتریش هم روند توسعه در منطقه آزاد چابهار را برای ایجاد زمینه های سرمایه گذاری مثبت ارزیابی کرد و افزود: طی سال آینده، توسط یک شرکت اتریشی فعالیت یک کارخانه تولید کلیدهای برق در منطقه آزاد چابهار آغاز می شود.

وی سهولت حمل و نقل و دسترسی به بازارهای کشورهای آسیای میانه، تأمین مسکن و وجود زمینه جلب گردشگر را از جمله مزایای سرمایه گذاری در چابهار ذکر کرد.

از سوی دیگر مدیرعامل منطقه آزاد تجاری و صنعتی چابهار، درآمد سالانه این منطقه را ۶۰ میلیارد ریال ذکر کرد.

علیرضا شیرانی از چابهار به عنوان یک گنجینه پنهان یاد کرد و افزود: بنابه اعتراف هیأت ها و میهمانان خارجی که از این منطقه بازدید کرده اند، چابهار می تواند در اصلی، توسعه و رونق اقتصادی ایران باشد.

صنعت حمل مسافر در ایران فاقد استانداردهای جهانی است

گروه اقتصادی - صنعت حمل مسافر در ایران به عنوان یکی از گسترده ترین شبکه های حمل مسافر در جهان فاقد امکانات و استانداردهای جهانی است. احمدرضا عامری مدیرعامل اتحادیه شرکت های تعاونی حمل مسافر به ایرنا گفت: به رغم پیشرفت های انجام شده در صنعت خودرو کشور و ورود اتوبوس هایی با فن آوری جدید، هنوز کیفیت خودروهای این شبکه در سطح کاملاً مطلوب نیست.

وی ابراز امیدواری کرد که با تشویق کارخانه های سازنده اتوبوس به ساخت اتوبوس های جدید با فن آوری روز و اعطای اعتبارات لازم برای واگذاری آنها به رانندگان، امکان جایگزینی اتوبوس های فرسوده فراهم شود.

وی گفت: با همکاری سازمان حمل ونقل و پایانه های کشور مؤسسات حمل مسافر از ۱۶ اسفندماه کار پیش فروش بلیط برای سفرهای نوروزی را در دفاتر ثابت در هفت ایستگاه موقت به مدت ۱۰روز در تهران انجام دادند که کار ایستگاه های موقت دیروز خاتمه یافت.

عامری افزود: اتوبوس های متعلق به شرکت های تعاونی ۱۷ گانه در روزهای پایانی سال جاری با تمامی ظرفیت کار خواهند کرد.

وی نبود مکان ثابت برای فعالیت ایستگاه های فروش بلیط در سطح شهر و عدم به کارگیری شبکه رایانه ای در این ایستگاه ها را از مشکلات عمده در فروش بلیط اتوبوس به شهروندان تهرانی در سال جاری خواند.

روزانه یک میلیارد دلار پول‌های کثیف در جهان جابه‌جا می‌شود

روزانه یک میلیارد دلار از محل معاملات غیرقانونی در جهان جابه جا می شود که چنین درآمدی به پول کثیف شهرت دارد.

براساس آماری که در حاشیه اجلاس شورای کنفدراسیون تجار ایتالیا منتشر شد، در میان معاملات بزرگ تبهکاری بین المللی خریدوفروش اسلحه، مواد اتمی و فن آوری در رده اول قرار دارد و رقم سالانه آن به ۹۰۰ میلیارد دلار می رسد.

فعالیت های مالی غیرقانونی به میزان ۸۰۰ میلیارد در رده دوم و درآمد حاصل از فحشا، قمار و مهاجرت غیرقانونی با ۵۰۰ میلیارد دلار در رده سوم معاملات غیرقانونی جهانی تبهکاران پول های کثیف قرار دارند.

رده چهارم معاملات غیرقانونی تبهکاران را معاملات مربوط به مواد مخدر به میزان سالانه ۴۵۰ میلیون دلار تشکیل می دهد.

هر سال ۵۶ درصد پول های کثیف را در ایتالیا بانک ها و شرکت های مالی از این کشور خارج می کنند. ۲۸ درصد به صورت نقد وارد واحدهای تجاری و مؤسسه های خدماتی می شود و ۱۵ درصد را به صورت غیرقانونی از ایتالیا خارج می کنند.

سکه و طلا

(۲۵ اسفند)

یک سکه تمام بهار آزادی	۵۴۳۰۰۰
یک سکه نیم بهار آزادی	۳۳۰۰۰۰
یک سکه ربع بهار آزادی	۱۵۵۰۰۰
یک گرم طلای ۱۸ عیار	۵۴۵۰۰
یک مثقال طلای ۱۸ عیار	۲۵۹۰۰۰

به گزارش خبرنگار ما دیروز هر دلار آمریکا در بازار غیررسمی برابر ۷۸۰۰ ریال معامله شد.

یک مقام مسئول

دولت باید کوچک شود تا سرمایه‌گذاری افزایش یابد

گروه اقتصادی - تعداد کارکنان دولت در مقایسه با سال ۵۷ حدود ۱۱۳ درصد افزایش یافته است و ادامه روند گسترش سیستم اداری در کشور نگران کننده است.

به گزارش ایرنا، معاون دبیرکل سازمان امور اداری و استخدامی کشور روز سه شنبه در جلسه شورای اداری کرج با اعلام این مطلب گفت: «از ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی جمعیت کشور ۶۴ درصد افزایش یافته و به همین نسبت دستگاه های اجرایی نیز گسترش یافته اند».

وی افزود: «در سال ۵۷ مشاغل دولتی ۱۹ درصد و مشاغل غیردولتی ۸۱ درصد حجم اشتغال را تشکیل می داد که این رقم در بخش دولتی در سال ۷۶ به ۳۵ درصد رسید».

وی افزود: «هم اکنون تعداد کارکنان دولت دو میلیون و ۳۶۰ هزار نفر است که اگر مجموعه نیروهای نظامی و انتظامی، کارکنان وزارت نفت و شهرداری را به آن اضافه کنیم، حدود ۲۰ میلیون نفر یعنی یک سوم جمعیت کشور حقوق بگیر دولت هستند».

جمشید انصاری با اشاره به پیامدهای منفی گسترش سیستم اداری و بودجه آن گفت: «از مجموع ۸۲ هزار میلیارد ریال بودجه سال گذشته ۶۸ درصد یعنی ۵۶ هزار میلیارد ریال آن صرف هزینه های جاری دولت و ۶۰۰ میلیارد ریال آن صرف پرداخت یارانه شد».

وی افزود: «از مجموع بودجه دولت ۶۰ درصد را هزینه های جاری تشکیل می دهد و ۴۰ درصد باقی مانده صرف عمران و آبادانی می شود».

وی تأکید کرد با این ۴۰ درصد دولت نمی تواند فعالیت های عمرانی را انجام دهد و امکان حذف یارانه را ندارد، به همین علت فشار براعتبارات عمرانی ومشاغل غیردولتی و در نتیجه افزایش بیکاری است.

وی افزود: «اگر در ۵ سال آینده کل درآمدهای دولت صرف هزینه های جاری و پرداخت حقوق، مزایا و دیگر هزینه های اداری شود، هیچ امکانی برای سرمایه گذاری دولت وجود نخواهد داشت و کشور با مشکل بزرگی روبه رو خواهد شد.

وی گفت: برای حل این مشکل لازم است دولت کوچک شود تا ضمن کاهش هزینه ها، فشار برقشر کارمند نیز کاهش یابد.

انصاری میزان تورم در ۶ ماه اول سال جاری را ۲۹ درصد و میزان تأثیر آن را ۱۱/۵ درصد ذکر کرد که عاملی برای کاهش قدرت خرید کارکنان دولت است

وی اضافه کرد: براساس تبصره ۲۳ بودجه مصوب شورای اسلامی برای ایجاد تعادل و توازن در میان دستگاه های دولتی، از سال آینده کارکنان مازاد ادارات و سازمان های دولتی بدون موافقت مقام مافوق خود توسط سازمان امور اداری و استخدامی جابه جا می شوند و به دستگاه هایی که نیاز به نیروی انسانی دارند، انتقال می یابند.

یادداشت اقتصادی

اقتصاد ایران در سالی که گذشت

کمال اطهاری

یادداشت پایانی سال ۱۳۷۷ قاعدتاً باید ارزیابی عمل و اندیشه اقتصادی یک ساله کشور باشد. اگر سخن «ارسطو» را در مورد وجوه مختلف عمل و اندیشه انسان قبول داشته باشیم، باید ببینیم در سه حوزه تولید (Poiesis) عمل یا روابط اجتماعی (Praxis) و اندیشه (Theoria) اقتصادی چه پیشرفت و توسعه یا پسرفت و انقباضی داشته ایم:

O حوزه تولید، که آن را می توان مقدار و فن شناسی تولید معنا کرد، به شدت دچار کاستی و ناموفق بوده است. هرچند این عدم موفقیت را نمی توان ناشی از عملکرد دولت آقای خاتمی دانست، اما این برائت نسبی چیزی از آسیب زنندگی آن نمی کاهد و وظیفه هر دولت مترقی حل مسائل اقتصادی جامعه برای آزادسازی نیروی روانی اعضای آن یا فراهم آوردن امکانات مادی توسعه معنوی انسانهاست.

در سال ۱۳۷۷ تولید ناخالص داخلی حدود ۱ تا ۲ درصد نسبت به سال ۱۳۷۶ تنزل داشته است. عوامل اصلی این تنزل عبارتند از: کاهش رشد تولیدات بخش کشاورزی به دلیل خشکسالی ۱۳۷۶؛ تداوم رکود در بخش ساختمان که از سال ۱۳۷۶ آغاز شده بود؛ کاهش جهانی بهای نفت در حدود ۴۰ درصد نسبت به سال ۱۳۷۶؛ و تداوم رکود اقتصادی جهانی.

در میان تمام این عوامل شاید تنها جلوگیری از تداوم رکود بخش ساختمان از عهده دولت آقای خاتمی برمی آمد، اما شدت تنشهای سیاسی به‌ویژه در مورد شهردار تهران (که خود موجب فرار سرمایه ها به ویژه از بخش ساختمان شد) و نیز بی تجربگی دولت ایشان و وزیر مربوطه به علاوه ناهماهنگی های مزمن نهادهای اقتصادی (مانند عدم تحقق اعتبارات تعهدشده برای بخش مسکن) و بالاخره اقدام بیهوده دولت در کاستن از بودجه برای جلوگیری از تورم، جایی عمرانی برای خلاصی گریبان بخش ساختمان از رکود باقی نگذاشت.

با درنظرگرفتن آنچه که گفته شد، ارزیابی فعالیت دولت را در عرصه تولید نمی توان با «مقدار» تولید انجام داد (گه کاهش آن تقریباً اجتناب ناپذیر بوده است) بلکه باید دید که دولت چه اقداماتی را برای افزایش تولید در آینده فراهم کرده است.

یکی از مهمترین اقدامات لازم برای این افزایش، توسعه فن شناسی در ایران برای ارتقای کارآیی، بهره وری و کیفیت تولیدات است که جرقه هایی چون فروش فن شناسی فولاد به ایتالیا، نشانه امکان چنین ارتقایی در ایران است. اما در این زمینه جدیت نمایانی مشاهده نمی شود، یا از دیده ما پنهان بوده است. به علاوه مسائلی چون لاینحل ماندن مساله ورود سرمایه و فن شناسی خارجی نیز نشانه بقای موانع ازدیاد تولید در ایران است. در واقع اقتصاد ایران در جایی قرار دارد که اگر نتواند کیفیت تولید خود را به گونه ای بالا ببرد که توان حضور یا صادرات کالا به خارج را بیابد امکان بیرون آمدن از رکود و افزایش تولید را نخواهد داشت، زیرا اگر در گذشته درآمد نفت ارز لازم برای تولیدات صنعتی را فراهم می آورد، این امکان در آینده فراهم نخواهد بود و به بخش ساختمان نیز برای چنین افزایشی نمی توان امید داشت.

با چنین زمینه ای برای حل مشکلات و از میان برداشتن موانع ساختاری رشد تولید در ایران باید به حل مسائل دو حوزه دیگر یعنی روابط اجتماعی و اندیشه اقتصادی نایل آییم. زیرا بدون حل آنها امکان تجمع تمام نیروهای مادی و معنوی جامعه (که بی چون و چرا تنها با این تجمع می توان بر مشکلات تولید فایق آمد) فراهم نخواهد شد. پس در ادامه به ارزیابی این دو حوزه می پردازیم.

O حوزه روابط اجتماعی؛ در حوزه تولید معرفت بشر معطوف به علم و فن است، یعنی اگر ماشین آلات و نیروی کار ماهر فراهم آمده باشد، مسائل حوزه تولید حل شده است. اما تولید خودبه خود و بدون روابط اجتماعی لازم برای آن انجام نمی گیرد. برای انجام گرفتن موفق تولید و بازتولید گسترده (که معنای توسعه می دهد) باید نهادها، قوانین و قواعدی که رابطه انسانها را در امر تولید و مبادله داخلی و خارجی ممکن می سازند، به طور شایسته سازمان و سامان یافته باشند. یعنی حوزه روابط اجتماعی که شامل نظام سیاسی، روابط محیط کار، «بازار» (Market)، قوانین مالکیت خصوصی و نیز عمومی، برنامه و نحوه نظارت مردم (مجلس، شوراها...) بر آن و... می شود.

موانع ساختاری توسعه اقتصادی در ایران نه در حوزه تولید، بلکه در حوزه عمل اجتماعی (Praxis) قرار دارند. ایران کشوری است با منابع طبیعی غنی که غنی ترین آن یعنی نفت باعث فراهم آمدن امکانات زیربنایی و سرمایه مادی انبوهی در ایران شده است. نیروی انسانی ایران (با احتساب تحصیل کرده ها و مهاجران به خارج کشور) دانش علمی و فنی لازم را (به ویژه در مقایسه با کشورهای توسعه یابنده) برای تولیدات پیچیده امروزی دارد... اما روابط اجتماعی اجازه بهره گیری از آنها را نمی دهد.

حرکت انجام گرفته در این زمینه سالهای ۱۳۷۶ و ۱۳۷۷ در جهت برداشتن موانع ساختاری در روابط اجتماعی مثبت یا نویدبخش است. در پی انتخاب آقای خاتمی به ریاست جمهوری، برگزاری انتخابات شوراهای شهر مثبت ترین حرکت در این زمینه محسوب می شود، هر چند که درأساس، در بخش سیاسی روابط اجتماعی صورت گرفته است.

مشکل کنونی در حوزه عمل اجتماعی این است که از یک سو جناح راست در حاکمیت عمدتاً خواهان هیچ تغییری در حوزه روابط اجتماعی برای انطباق آن با اصول «توسعه پایدار» نیست و از سوی دیگر جناح چپ یا اصلاح طلب حاکمیت، همّ خود را متوجه سیاست کرده است. همان گونه که به جای شعار «توسعه اجتماعی» شعار «توسعه سیاسی» را می دهد. به طور مثال این جناح تاکنون توجه شایسته و بایسته را به «طرح ساماندهی اقتصادی» یا چارچوب تدوین برنامه سوم توسعه نکرده است و از آنجا که در گذشته نیز چنین توجهی را نداشته، دولت آقای خاتمی نه دارای آماج ها و راهبردهای پخته و سنجیده اقتصادی بوده است، و نه به نظر می رسد که به اندازه لازم (نه حتی کافی) به آن مجهز شده باشد.

به عبارت دیگر جناح اصلاح طلب از این نکته غافل است که توسعه سیاسی برای آن در دستور کار است که دیگر نهادهای اجتماعی، توسعه لازم خود را داشته باشند. همچنین بسیاری از نهادها دارای استقلال نسبی از نظام سیاسی هستند، همان گونه که فارغ از اختلاف در نظامات سیاسی بسیاری از کشورها راه توسعه را با ایجاد نظامات لازم برای توسعه اقتصادی پیموده اند و می پیمایند. یعنی توسعه سیاسی هدفی «فی نفسه» نیست و خود در بطن توسعه اجتماعی قرار دارد و بر این چنین توسعه ای باید هم در مورد نظامات و نهادهای اقتصادی و اجتماعی دیدگاه و هدف مشخص داشت و هم تحقق آن را پیگیری کرد. وگرنه همچون حال حاضر، قبل و پس از تشکیل شوراها کسی به درستی نمی داند که چارچوب کارکرد آنها چیست و بیم آن می رود که این «ندانم کاری» شهرها را پیش از استحکام «دولت ملی» و «جامعه مدنی» به سوی «دولت شهری» و گسیختگی فئودالیسم پیش برد و هیچ گشایش اقتصادی نیز ایجاد نکند، یا برنامه سوم توسعه، همچون دو برنامه پیشین، بر آشفتگی بازار و برنامه بیفزاید.

O حوزه اندیشه؛ غایت فعالیت در این حوزه دستیابی به حقیقت است. هرچند دستیابی به حقیقت مطلق برای یک جزء عالم (انسان) و در جهانی تکامل یابنده که شاید انسان در رأس آن قرار دارد، ناممکن است، اما نزدیکی بیشتر به حقیقت هم ممکن است و هم اساس قدرت، اختیار و آزادی انسان، و این خلاف اندیشه کسانی است که حقیقت مطلق را نزد خود دانسته و دیگران را از رسیدن به آن بازمی دارند.

در این حوزه پس از چند سال غفلت از پرداختن به فلسفه اقتصادی و مباحث عام و خاص اقتصاد سیاسی و علم اقتصاد، در سال ۱۳۷۷ جنبشی پدید آمد که تداوم آن می تواند گره گشای موانع دو حوزه پیشین باشد. انتشار کتب و مقالات قابل توجه در این زمینه، برگزاری گردهمایی هایی چون «۵۰ سال برنامه ریزی در ایران» و... و حتی میزگردهای کذا در صداوسیما در مورد اقتصاد، نشان دهنده تمایل به جبران غفلت در این زمینه در سالیان پیش تا نیمه اول سال ۱۳۷۷ هستند. در حالی که اگر این حرکت بلافاصله بعد از جنگ آغاز شده بود، ما اکنون همراه با دانش و بینش در مورد نهادهای سیاسی شایسته جامعه مدنی، معرفت لازم در مورد اقتصاد شایسته جامعه مدنی را نیز داشتیم، تا هم در حوزه تولید و هم روابط اجتماعی، جامعه به آرمانهای خود دست یافته یا راه دستیابی به آن را دریافته باشد.

به هر حال با این حرکت در حال شکل گیری، امید آن می رود که در سال ۱۳۷۸ مبانی اقتصاد شایسته جامعه مدنی بر دولت و مردم آشکار شود و حقیقت دستیابی به تولید بیشتر، به همراه عدالت، آزادی و حفظ محیط زیست یا توسعه پایدار روشن گردد. باشد که سال نو سال تحقق مبانی نظام سیاسی و اقتصادی شایسته جامعه گردد!

سال ۷۷ با سه تریلیون ریال مبادله سهام پایان یافت

گروه اقتصادی - سال آینده سهام ۱۹۰ شرکت دولتی در راستای اجرای تبصره ۳۵ قانون بودجه سال ۷۸، در بورس تهران عرضه می شود.

احمد میرمطهری دبیرکل سازمان بورس اوراق بهادار تهران به ایرنا گفت: «طی دوماه اخیر بخشی از سهام ۱۰ شرکت دولتی به ارزش ۵۰۰ میلیارد ریال در بورس عرضه شد».

وی در باره عملکرد سازمان بورس اوراق بهادار تهران گفت: «ارزش مبادلات سهام در سال جاری به بیش از سه هزار میلیارد ریال رسید که نسبت به سال گذشته از ۵۰ درصد رشد برخوردار است».

وی افزود: «ارزش جاری بازار سهام تهران تا پایان ۲۲ اسفندماه جاری به بیش از ۲۶ هزار و ۳۷۱ میلیارد ریال رسید که به دلیل واقعی شدن قیمت سهام، این میزان نسبت به سال گذشته حدود یک درصد کم تر است».

وی گفت: «شمار سهام عرضه شده در بازار اوراق بهادار تهران امسال به حدود ۸/۶ میلیارد سهم رسید که نسبت به سال گذشته ۱۷/۴ درصد رشد داشت. در همین حال شمار سهام و حق تقدم مبادله شده در بورس طی سال جاری (از آغاز سال تا ۲۲ اسفندماه) به یک میلیارد و ۱۴۸ میلیون سهم رسید که در مقایسه با سال گذشته ۱۰۶ درصد رشد نشان می دهد».

به گفته وی تعداد شرکت های پذیرفته شده در بورس امسال به ۲۸۰ شرکت رسیده و ۲۱۱ شرکت نیز متقاضی پذیرش در بورس هستند که پرونده آن ها در دست بررسی است.

میرمطهری درباره برنامه های آتی سازمان بورس اوراق بهادار تهران گفت: «تدوین برنامه جامع توسعه بازار سرمایه ایران در پنج سال آینده، طراحی سازوکار اجرایی دادوستد دست دوم اوراق مشارکت در بورس و قاعده مند کردن دادوستد واریز نامه های ارز صادراتی از برنامه های آتی بورس تهران است».

وی افزود: «راه اندازی بورس در مناطق آزاد تجاری و صنعتی، نیز بورس های منطقه ای در سطح کشور، فعال کردن شعب کارگزاری بورس در استان ها و راه اندازی بورس های تخصصی کالا برای پوشش دادوستد محصولات کشاورزی و فلزهای اساسی از برنامه های آتی بورس است».

به گفته وی سال آینده بورس پنبه به عنوان نخستین بورس تخصصی کالا در ایران راه اندازی خواهد شد.

وی گفت: «راه اندازی صندوق امانات مرکزی بورس برای نگهداری اوراق بهادار، تکمیل و گسترش سایت بورس بر روی شبکه اینترنت، عضویت فعال در سازمان های بین المللی بازار سرمایه، برقراری دادوستد محدود با بورس های منطقه ای از دیگر برنامه های مهم بورس در سال آینده است».

میرمطهری گفت: «به منظور تقویت بنیانی شرکت ها با هدف افزایش تولید میزان افزایش سرمایه شرکت ها از سال آینده تا ۵۰ میلیارد ریال با موافقت دبیر کل بورس انجام می شود».

سازمان آگهی‌های روزنامه نشاط

تلفن‌ها: ۸۷۷۷۶۷۹ ۸۷۷۹۱۲۵ ۸۷۷۷۲۷۷ ۸۷۷۷۲۶۲

فکس: ۸۷۷۹۱۲۵

از این شکست چماق نسازیم

آخرین بار که فوتبال ایران جواز حضور در بازیهای باشکوه المپیک را به دست آورد به سال ۱۹۸۰ میلادی یعنی ۱۹ سال پیش باز می گردد. در آن سالها حسن حبیبی رهبری تیم ملی امید را برعهده داشت و به خوبی تیم را تا آستانه شرکت در المپیک مسکو هدایت کرد. اما به دلایل سیاسی و در اعتراض به شوروی متجاوز و همدردی با مردم افغانستان، ایران این بازیها را تحریم کرد تا از آن پس تیم ملی امید ایران در حسرت راهیابی به مسابقات معظم المپیک بسوزد و بسازد. اما حالا برای فوتبال ما که بزرگترین آرزویش که همانا راهیابی به جام جهانی بود برآورده شده است دست یابی به این آرزو نیز نزدیک است و همه چیز مهیا است.

صلابت فوتبال ایران در فرانسه به نمایش گذاشته است و برای تداوم آن رقابتهای المپیک ۲۰۰۰ سیدنی فرصت مناسبی است.

همه چیز مهیا است تا چمدانهای سفر به استرالیا را ببندیم و مردان فدراسیون در تدارک این سفر مصمم هستند به طوری که به درستی مانع کار شکنیها شدند و اجازه ندادند سایه سیاه تفرقه ها تیم را متلاشی کند هرچند ما همچنان معتقدیم نباید نقش مربیان وطنی در جمع وجور کردن تیم ملی امید نادیده گرفته شود چرا که نفرات شایسته ای که از سراسر کشور برای تیم ملی امید برگزیده شدند و هم اکنون در اختیار «کوردس» آلمانی قرار گرفته اند حاصل تلاش چندماهه حمید درخشان، اصغر حاجیلو و در رأس آنها علی پروین است.

اما با تمام مخالفت ها و موافقت ها، حالا تیم در اختیار «اگون کوردس» است. تیمی که از نظر نیروی انسانی و داشتن بازیکنان نخبه تکمیل است.

باید به این مربی آلمانی زبان، فرصت داد و از شکستها نهراسید.

شاید برخی از شکست مقابل تیم ملی امید چین، چماقی سازند برای کوبیدن به سر او. ولی باید واقع بین بود و واقعیت را پذیرفت.

چینی ها مدت زیادی است که «بابی هافتون» انگلیسی را در کنار خود دارند و در آماده سازی تیمی که مقابل تیم ملی امید ما به پیروزی یک بر صفر رسید سرمایه گذاری عظیمی کرده اند.

این که تیم کشورمان در چین تن به شکست داد نمی تواند ضعف اصلی تیم ملی امید باشد بلکه این ضعف وقتی نمایان می شود که ما در یک بازی دوستانه، دو بازیکن خود را از زمین اخراج شده می بینیم.

مقوله ناپسندی که مدتی است گریبانگیر تیم ملی امید شده است و چویش را در ویتنام با محرومیت یکساله علی کریمی خوردیم ولی متأسفانه درس عبرتمان نشد. اکنون قبل از آن که از کوردس انتظار معجزه داشته باشیم، باید هر چه زودتر به این گونه قضایای ناگوار خاتمه دهیم و برای همیشه این وصله ناجور را از پیکر فوتبال کشورمان به دور اندازیم.

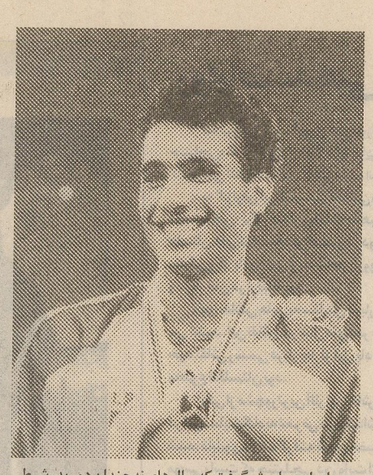

علی جانملکی: برای رسیدن به مکان‌های بالا، در اصفهان هم باید سربلند باشیم

■ این افتخار دو بار نصیبم شد تا به تیم ملی دعوت شوم. تیم ملی همچنان به جوانان مستعد بها داده است و این سیاست بسیار پسندیده‌ای که در تیم ها همواره از جوانان استفاده شود. در تمرین های دو روز گذشته همه چیز به خوبی و خوشی پیش رفت و همه بازیکنان با انگیزه‌ای بالا در تمرین ها حاضر شدند.

■ از تیم پاس چه خبر؟ در مورد پیروزی باارزشی که مقابل پرسپولیس به دست آوردید چه نظری دارید؟

وضعیت پاس هم خوب است. رهبری خوب آقای یاوری و انگیزه بازیکنان برای رسیدن به مقام های باارزش لیگ تیم پاس را قدرتمندتر از پیش کرده است. به طوری که در این هفته با شکست دادن پرسپولیس نشان دادیم که پاس همچنان یکی از قدرت های بزرگ فوتبال ایران است. قبل از بازی با پرسپولیس عزم خود را جزم کرده بودیم تا با پیروزی بیرون آییم و همان طور که دیدید همه زحمت کشیدند تا به این مهم رسیدیم.

■ پاس این هفته به اصفهان می رود تا با پلی اکریل دیدار کند. این بازی را چطور می بینی؟

پلی اکریل برای فرار از سقوط برای پیروزی رودرروی ما قرار می گیرد ولی همان طور که گفتم ما برای رسیدن به مکان های بالای جدول نیاز به پیروزی داریم و می خواهیم برد دور رفت را تکرار کنیم.

او راهی را پیش گرفت که سال های نه چندان دور پدرش طی کرده بود.

علی فرزند شایسته عزت جانملکی، پدر را الگو قرار داد و در میدان در نقش مدافع ظاهر شد تا مدافع نام جانملکی در تاریخ فوتبال ایران باشد و آن را جاودانه کند.

بازیکن جوان و پرتلاش تیم پاس پله های ترقی را یکی یکی پیمود تا در تیم ملی به فکر اوج گرفتن و پرواز به بالا و بالاتر ها باشد.

با او که یکی از نفرات آماده تیم ملی بود گفت و گویی داشتیم که چکیده آن به شرح زیر است:

■ از تیم ملی و دعوت مجدد خودت و تمرین هایت بگو؟

روی خط فوتبال جهان

سوئد به مهره‌های پرتجربه روی آورد

تامی سودربرگ مربی تیم ملی فوتبال سوئد برای دو دیدار بعدی این تیم در برابر لوکزامبورگ و لهستان در روزهای ۷ و ۱۱ فروردین ۷۸ در دور مقدماتی جام ملتهای اروپا ۲۰۰۰، به عناصر باتجربه روی آورده و در جمع ۲۰ مرد منتخب خود ۱۸ مهره مقیم خارج را قرار داده است. با این وجود، اندریاس اندرسون از نیوکاسل انگلستان و پارزیتربرگ مهاجم اندرلشت بلژیک در جمع نفرات او جایی ندارند و به نظر می رسد که سودربرگ اداره خط حمله سوئد را به هنریک لارسن می سپرد که امسال با زدن ۳۷ گل در فوتبال باشگاهی اسکاتلند برای تیم سلتیک گلاسکو توفان به پا کرده است.

رأی «پتی» را خواهند زد!

مارتین کئون مدافع ملی پوش تیم فوتبال آرسنال انگلستان دیروز ابراز اطمینان کرد که اماتوئل پتی هافبک فرانسوی این تیم برخلاف تهدید این هفته خود فوتبال انگلستان را ترک نخواهد کرد. پتی ۲۹ ساله طی پیروزی ۰ - ۲ آرسنال بر اورتون در دیدارهای لیگ برتر انگلستان برای سومین بار در فصل جاری از زمین اخراج شد و با عصبانیت گفت که در این کشور ماندنی نیست و لازیو ایتالیا هم خواهان اوست. اما کئون دیروز گفت: «ما با پتی صحبت می کنیم و رأی او را خواهیم زد».

تقدیم به ماسیمموراتی!

الوارو ریکوبا پدیده گلزنی ۲۳ ساله فوتبال اروگوئه که با پیوستن موقتی اش به ونی زیا ایتالیا این تیم را متحول ساخته و از قعر جدول لیگ این کشور تا اواسط آن بالا آورده است، دیروز گفت برنامه اش جلب نظر سران انترمیلان و بازگشت به این تیم در پایان فصل جاری است. ریکوبا که با آمدنش ونی زیا را قادر به کسب ۲۰ امتیاز و زدن ۲۰ گل در ۱۰ دیدار اخیرش ساخته است، گفت: «بسیار خوشحالم که باعث شادی مردان ونی زیا شده‌ام و باید این روند موفق را ادامه بدهیم. اما من سه گلی را که یکشنبه شب طی پیروزی ۱ - ۴ بر فیورنتینا زدم، به ماسیمموراتی (رئیس انترمیلان) تقدیم می کنم که مرا به ایتالیا آورد!».

غنا و نیجریه میزبان جام ملتهای آفریقا ۲۰۰۰ شدند

کمیته اجرایی کنفدراسیون فوتبال آفریقا دوشنبه شب تصمیم گرفت میزبانی دور نهایی جام ملتهای آفریقا ۲۰۰۰ به طور مشترک با غنا و نیجریه دو کشور غرب این قاره باشد و به این ترتیب امیدهای زیمبابوه که ماه پیش به خاطر کمبود تدارکات از میزبانی خلع شد، برای کسب دوباره این مهم به یأس گرائید.

با برنامه جدید، غنا و نیجریه هر یک ۱۶ بازی دور نهایی را میزبانی می کنند و مسابقه افتتاحیه در غنا و دیدار نهایی در لاگوس مرکز نیجریه خواهد بود. مسابقه ها از ۲۳ ژانویه تا ۱۳ فوریه ۲۰۰۰ برگزار خواهد شد.

ریوالدو تکذیب کرد

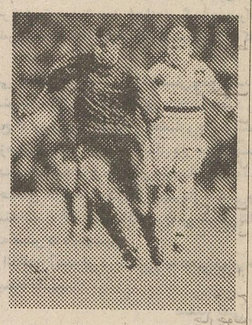

ریوالدو ستاره برزیلی و چپ پای تیم فوتبال بارسلون اسپانیا دیروز این شایعه را که در پایان فصل به تیم آ.ث.رم ایتالیا می پیوندد رد کرد. اما گفت که از پست و محل به بازی گرفته شدنش طی مسابقات بارسلون نیز رضایت ندارد و باید با لوئیس وان گال مربی هلندی این تیم در این باب صحبت کند.

ریوالدو با حمایت از هموطنش جیووانی که مدتی است برخلاف فصل گذشته در بارسلون ذخیره نشین شده است، گفت: «با این که این هفته دو گل به اسپانیول زدم، از منحصرشدن در منطقه چپ زمین رضایتی ندارم و دوست دارم با تعویض جا با فیلیپ کوکو (یکی از ۸ مرد هلندی بارسلون) بیشتر در مرکز زمین ظاهر شوم».

ظهور دوباره «ساوی سویچ» در لیگ یوگسلاوی

دژان ساوی سویچ ستاره سابق یوگسلاو و تیم فوتبال آث. میلان ایتالیا، دیروز اولین بازی اش را برای ستاره سرخ بلگراد پس از بازگشت به این تیم و در پی ۷ سال دوری از یوگسلاوی انجام داد. وی طی پیروزی ۱ - ۳ ستاره سرخ در برابر تیم «راو» در دیدارهای این هفته لیگ یوگسلاوی به این کار همت گماشت و تکه هایی از نمایش های فنی معروف خود را نیز ارائه داد اما آثار مصدومیت طولانی مدت و دوری مستمر از میدان نیز در حرکات او هویدا بود و در دقیقه ۶۷ زمین را ترک گفت. ساوی سویچ ۳۲ ساله که در اواخر بهار ۱۹۹۱ با ستاره سرخ فاتح جام قهرمانی باشگاه های اروپا شد، پس از آن راهی آث. میلان شد و با این تیم بسیار درخشید. اما طی یک سال اخیر در این تیم مصدوم و ذخیره نشین شد.

اسپانیا انریکه مارتینز را ازدست داد

لوئیز انریکه مارتینز ستاره تکنیکی تیم فوتبال بارسلون اسپانیا امکان شرکت در دو دیدار بعدی تیم ملی این کشور را در برابر اتریش و سن مارینو در روزهای ۷ و ۱۱ فروردین ۷۸ در مرحله مقدماتی جام ملتهای اروپا ۲۰۰۰ به دلیل مصدومیت از دست می دهد. انریکه مارتینز طی پیروزی ۰ - ۳ این هفته بارسلون بر اسپانیول در دیدارهای لیگ اسپانیا از ناحیه ساق پای راست مصدوم شد.

دورتموند هم «وورنز» را می خواهد

مایکل مریر مدیر کل باشگاه فوتبال بوروسیا دورتموند آلمان دیروز گفت تیمش قطعاً از خریدن کریستین وورنز مدافع وسط آلمانی پاری سن ژرمن فرانسه که از اقامت در این باشگاه رضایتی ندارد، استقبال خواهد کرد.

به گزارش نشریه کیکر در این باب دو باشگاه به توافق رسیده اند، اما مدیر ضمن اعلام مطلب فوق گفت که هنوز تصمیم نهایی اتخاذ نشده است. وورنز را با بایرن مونیخ نیز در ماههای اخیر مرتبط دانسته اند، اما «اولی هوینس» مدیر ورزشی این باشگاه طی هفته جاری گفت که وورنز ۲۷ ساله پولی بیشتر از حد انصاف برای پیوستن به بایرن می خواهد.

موستووی نمی رسد، تیتوف می آید

الکساندر موستووی کاپیتان تازه و هافبک بازی ساز تیم ملی فوتبال روسیه احتمالاً در دیدار بعدی این تیم در برابر انگلستان در شهر ایروان و در کادر رقابت های قهرمانی جام ملتهای اروپا ۲۰۰۰ غایب خواهد بود. این هافبک برنده سلتاویگو اسپانیا دیروز گفت: «مدتی است که از درد در ناحیه کشاله ران رنج می برم و اگر هرچه زودتر به استراحت و مداوای آن روی نیاورم، مشکلاتم بیشتر خواهد شد».

در صورت غیبت موستووی جای او در ترکیب تیم روسیه به ایگور تیتوف مرد سال (۱۹۹۸) فوتبال این کشور و هافبک طراح اسپارتاک مسکو داده خواهد شد.

امشب در جام قهرمانی باشگاه‌های اروپا

انترمیلان؛ در انتظار معجزه «رونالدو»ی بیمار

رئال مادرید به میاتوویچ و رائول چشم دارد، دیناموکی یف به شوچنکو و ربروف

تیم دایی باید بدون البر جواز صعود بگیرد

امشب (چهارشنبه شب ۲۶ اسفند ۷۷) با انجام ۴ بازی برگشت مرحله یک چهارم نهایی جام فوتبال قهرمانی باشگاه های اروپا، تیم های حاضر در دور نیمه پایانی این پیکارها مشخص می شوند.

بی شک سرآمد دیدارهای امشب تلاقی انترمیلان ایتالیا و منچستر یونایتد انگلستان در ورزشگاه سانسیرو شهر میلان است. انتر که دو هفته پیش در دیدار رفت در منچستر با دو گل از دوایت یورک تری نیدادی ۰ - ۲ به حریف انگلیسی خود باخت، امشب تمام امیدش را به رونالدو برزیلی می بندد که از اواسط هفته پیش با پایان دادن به غیبتی ۵۱ روزه (به سبب ناراحتی مزمن زانو) به صحنه بازگشته است.

رونالدو ۲۲ ساله طی روزهای اخیر طی مصاحبه های پرشمارش خواستار بسیج تمام نیروهای انتر برای جبران شکست دیدار رفت و حذف تیم الکس فرگوسون شده است. اما او به سبب ناراحتی معده و سر درد، روز دوشنبه را دور از تمرینات گذراند.

تنها مهره انتر که به دلیل مصدومیت ممکن است به این بازی نرسد، زی الیاس هافبک برزیلی این تیم است. بنابراین روبرتو باجو معروف و ۳۲ ساله امشب احتمالاً در کنار رونالدو خط حمله تیم میرسیالوچسکو رومانیایی را خواهد ساخت و زامورانو شیلیایی و ونتولا جوان هم شاید مورد استفاده انتر قرار گیرند.

واقعه تاریخی

در اردوی منچستر، پیتر اشمایکل دروازه بان دانمارکی این تیم به گفته فرگوسون از آنفولانزا رهایی یافته است، اما ظاهراً نیکی بات هافبک جوان منچستر دچار ناراحتی ساق پا است. یک نکته جالب این است که منچستر یونایتد طی این همه سال شرکت در رقابت های اروپایی، تا به حال حتی یک بار هم یک حریف ایتالیایی را حذف نکرده است. با این حساب فرگوسون و یارانش نظر به آماده گی والایشان این شانس را دارند که این واقعه تاریخی را پایان بخشند.

«ساویو» برزیلی در اردوی رئال غایب است

رئال مادرید اسپانیا مدافع عنوان قهرمانی امشب در شرایطی در خاک اوکراین در برابر دیناموکی یف تیم والری لوبانوفسکی به میدان می آید که به دلیل تساوی ۱ - ۱ دیدار رفت، با یک تساوی بدون گل هم (به خاطر گل خورده در خانه خودی) حذف خواهد شد. با این وجود بهبود آسیب دیدگی هی یرو و سانچیز دو مدافع وسط ثابت رئال، امیدهایی را به جان توشک مربی جدید ولزی این تیم بخشیده است و میاتوویچ یوگسلاو و دیگر (اوژه نیا ویلیامز از آمریکا و استنلی کریستودولو از آفریقای جنوبی) نتیجه کلی این مسابقه را نیز به تساوی کشاند.

دیروز در مصاحبه ای با روزنامه «ایوی نینگ استاندارد» چاپ لندن اعتراف کرد که در کار خود مرتکب اشتباه شده است. او اگنل که سابقه ۲۳ سال قضاوت رقابت های بوکس را دارد، با تکذیب تبانی بودن مسابقه و مشخص بودن نتیجه از قبل گفت: «من روی صداقتم تصمیم گرفتم و رأی دادم. دراین روزها انتقادات زیادی از من شده، اما بیشتر برای لوئیس متاسفم».

افتضاح

رودولف جولیانی شهردار نیویورک هم دیروز وارد غائله شد و زنده تک گل رئال در بازی رفت همراه با رائول گونزالز و داورسوکر کروات مهره های تیزچنگی هستند که می توانند در ورزشگاه ۱۰۰ هزار نفری کی یف هم برای دینامو درد سرساز باشند و فقط غیبت ساویو برزیلی است که قدری از توان تهاجمی رئال می کاهد.

دیناموکی یف امشب یوری دیمیت رولین مدافع چپ و ویتالی کاسوفسکی هافبک چپ سرعتی خود را به دلیل مصدومیت در خدمت ندارد، اما زوج خط حمله این تیم مرکب از اندره شوچنکو (زننده تک گل دینامو در شهر مادرید) و سرگئی ربروف در صحنه حاضرند تا نگرانی های توشک بیشتر شود.

کایزرس لاترن «رمز»ی مصری را ندارد

بایرن مونیخ آلمان امشب باید در زمین تیم هموطنش کایزرس لاترن از برتری ۰ - ۲ خود در بازی رفت دفاع کند و چون جیووانی البر مهاجم اول برزیلی بایرن شنبه شب طی پیروزی ۰ - ۲ این تیم بر هامبورگ در لیگ آلمان از ناحیه زانو به شدت آسیب دید، فرصت برای حضور و خودنمایی علی دایی مهاجم تیم ملی ایران در این میدان بیشتر شده است و اوتمار هیتزفیلد از بین او، صالح حمیدزیچ بوسنیایی، زیکلر و یانکر آلمانی خط حمله تیمش را گزینش خواهد کرد. در اردوی کایزرس لاترن (با مربیگری اتورهاگل معروف) هانی رمزی، مرد مصری اخراجی بازی رفت و مایکل شیونبرگ مدافع دانمارکی مصدوم تیم امشب غایب اند اما امیدهای اندکی برای بازگشت اولاف مارشال مهاجم نخست مصدوم کایزرس لاترن به میدان وجود دارد.

برنامه مسابقه ها

برنامه بازیها (نام میزبان ها ابتدا می آید و نتایج بازی های رفت در داخل پرانتز ذکر می شود):

انترمیلان ایتالیا با منچستریونایتد انگلستان (۰ - ۳ به سود منچسترییونایتد)، کایزرس لاترن آلمان با بایرن مونیخ آلمان (۰ - ۲ به نفع بایرن مونیخ)، المپیاکوس یونان با یوونتوس ایتالیا (۱ - ۲ به نفع یوونتوس) و دینامو کی یف اوکراین با رئال مادرید اسپانیا (۱ - ۱ مساوی).

جنجال نیویورک ادامه دارد

داور بریتانیایی: من اشتباه کردم

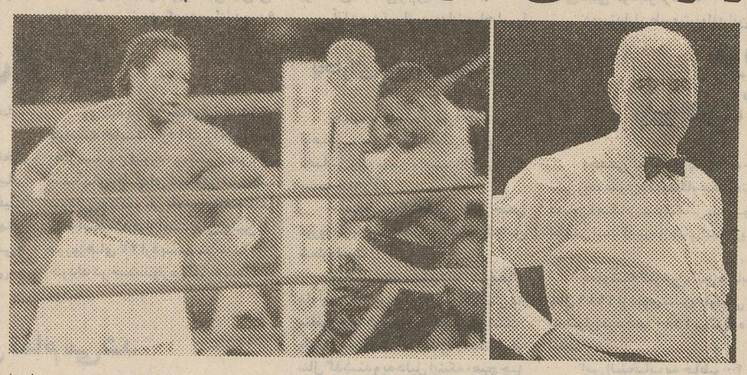

در حالی که فرمان رؤسای سه سازمان بزرگ W.B.A، W.B.C و I.B.F برای تکرار نبرد «مساوی اعلام شده» ایواندر هالی فیلد آمریکایی و لنوکس لوئیس بریتانیایی در دسته سنگین وزن بوکس صادر شده است، فرانک مالونی مدیر برنامه های لوئیس ۳۳ ساله نیز فعالیت های خود را برای لغو این نتیجه واعلام پیروزی این بوکسور شدت بخشیده است.

مالونی نامه ای را به دادستانی نیویورک و همچنین اتحادیه ورزشی این ایالت برای پیگیری ماجرا و ستاندن حق لوئیس که تصور می شود با زدن ضربات بیشتر برنده حقیقی نبرد روز یکشنبه نیویورک بوده فرستاده است. دیروز مطبوعات بریتانیا به اعتراض خود به آرای قضات این مسابقه ادامه دادند و به روزنامه های دیلی میرور و گاردین با انتشار مطالبی تازه داوری این مسابقه را همچون «سرقت» توصیف کردند.

تونی بنکس وزیر ورزش بریتانیا هم دیروز با همین خط فکری گفت: «لوئیس به وضوح این مسابقه را برد و با عدم اعلام این رأی، تقلبی محسوس شکل گرفته است. بنابراین انجام یک مسابقه دوم الزامی است و محل آن هم باید در بریتانیا باشد».

روی صداقت

در همین حال لری اوکانل داور بریتانیایی این پیکار که نتیجه را مساوی اعلام کرد و با احتساب آرای دو داور دیگر (اوژه نیا ویلیامز از آمریکا و استنلی کریستودولو از آفریقای جنوبی) نتیجه کلی این مسابقه را نیز به تساوی کشاند. دیروز در مصاحبه ای با روزنامه «ایوی نینگ استاندارد» چاپ لندن اعتراف کرد که در کار خود مرتکب اشتباه شده است. او اگنل که سابقه ۲۳ سال قضاوت رقابت های بوکس را دارد، با تکذیب تبانی بودن مسابقه و مشخص بودن نتیجه از قبل گفت: «من روی صداقتم تصمیم گرفتم و رأی دادم. دراین روزها انتقادات زیادی از من شده، اما بیشتر برای لوئیس متاسفم».

افتضاح

رودولف جولیانی شهردار نیویورک هم دیروز وارد غائله شد و حامیان مالی لوئیس بهترین حرف را در این ارتباط زده باشد، او دیروز گفت: «این مسابقه یک حسن داشت و آن اینکه ماهیت حقیقی بوکس حرفه ای را نشان داد. ماهیت فاسد آن را».

ادامه ی بلاتکلیفی

قرار بود حاصل نبرد ۱۲ راند ه ی هالی فیلد با لوئیس قهرمان واحد جهان را در دسته سنگین وزن مشخص کند. اما چنین هدفی برآورده نشد و با اعلام نتیجه مساوی، هالی فیلد همچنان از نظر سازمان های W.B.A و I.B.F قهرمان دنیا است و لوئیس را نیز سازمان W.B.C قهرمان جهان می شناسد.

سیستم امتیازدهی در این مسابقه را افتضاح خواند. اما تضمینی بر انجام مسابقه تکراری وجود ندارد، چون باید سازمان های سیاسی و تجاری زیادی را که ذینفع هستند، راضی کرد و معلوم نیست چگونه می خواهند تاریخ و شرایط جدید مسابقه را اعلام دارند و تکلیف پول هنگفت مرتبط با این دیدار را روشن نمایند. در مسابقه اول بیش از ۲۰ میلیون دلار به هالی فیلد ۳۶ ساله تعلق گرفت و ۱۰ میلیون دلار به لوئیس. اما لوئیس با محق شناخته شدن در دیدار اول، مبلغی بسیار بیشتر را در مسابقه دوم طلب خواهد کرد.

بهترین حریف

شاید پانوس الیادیس یکی از

خرداد ۱۳۷۸ : ایران مقابل آمریکا

پس از مذاکرات چند هفته ای مقام های ورزشی ایران و آمریکا بنظر می رسد تیم های ملی فوتبال دو کشور ۱۳ ژوئن (۲۳ خرداد) در استادیوم آر.اف. کی در ایالت کالیفرنیای آمریکا، مقابل یکدیگر قرار گیرند.

نشریه ورزشی فوتبال به نقل از «کوین پین» رئیس منتخب تیم دی سی یونایتد نوشت: ابتدا بحث هایی بود که ایران اواخر ماه می (اواسط خرداد) با باشگاه دی سی یونایتد بازی کند اما چند هفته بعد مشخص شد آنها در جای دیگری از آمریکا بازی خواهند کرد، ایرانی ها نشان داده اند مایل به بازی با یک تیم باشگاهی نیستند.

تیم فوتبال ایران با برنامه فعلی خود قرار است اوایل ماه ژوئن (اواسط خرداد) در یک دوره از مسابقات کانادا شرکت کند و احتمالاً با تیم ملی آمریکا در ایالات متحده بازی کند.

فدراسیون فوتبال آمریکا امید دارد این هفته برنامه های مربوط به مسابقه ایران و آمریکا را تکمیل کند.

فدراسیون فوتبال ایران تاکنون در مورد قطعی شدن دیدار تیم های ملی فوتبال ایران و آمریکا اظهار نظر نکرده است، اما قبل از این، برگزاری چنین دیدارهایی را منوط به پرداخت بخشی از درآمد فروش بلیط و آگهی های بازرگانی آن و همچنین رفتار مناسب با اعضای تیم ایران از ابتدا تا پایان سفر به آمریکا کرده و منتظر پاسخ مثبت فدراسیون فوتبال آمریکا بود.

لیگ بسکتبال باشگاه های آمریکا

پیروزی های تازه برای تیم کارل مالون و پورت‌لند

یوتاجاز و پورت لند تریل بلیزرز موفق ترین تیم های فصل جاری رقابت های لیگ بسکتبال باشگاه های آمریکا (N.B.A) دیروز در ادامه این پیکارها صاحب پیروزی های تازه ای شدند.

یوتاجاز تیم کارل مالون و صدرنشین جدول میدوست برای این که رکورد کلی خود را «به ۱۸ برد و ۴ شکست» برساند، در شهر مینه سوتا در برابر مینه سوتا تیمبروولوز تیم سوم این جدول صاحب پیروزی ارزشمند ۸۳-۹۰ شد.

در این رویارویی مالون ۳۵ ساله و نزول ناپذیر صاحب ۱۷ امتیاز و ۱۳ ریباند شد و هوارد ایزلی بازیکن ذخیره یوتاجاز هم ۱۵ امتیاز را به نام این تیم ثبت کرد.

پورت لند تریل بلیزرز صدرنشین جدول پاسیفیک که با داشتن ۱۷ پیروزی و ۴ شکست دومین رکورد برتر فصل را در اختیار دارد، دیروز در شهر دالاس با نتیجه ۹۱-۱۰۶ بر دالاس ماوریکز غلبه کرد. در این بازی ایزیا رایدر مهره پرتجربه پورت لند به تنهایی ۳۰ امتیاز کسب کرد و اورویداس سابونیس غول لیتوانیایی نیز ۱۵ امتیاز و ۱۶ ریباند را به نام خود و تیمش منظور نمود.

سایر نتایج سه شنبه

تورونتو رپتورز ۸۹ - شارلوت هورنتز ۸۲، اورلاندو مژیک ۷۴ - فیلادلفیا سونتی سیکسرز ۷۳، نیویورک نیکز ۱۰۸ - میلواکی باکز ۱۰۲، کلیولند کاوالیرز ۸۹ - شیکاگو بولز ۸۵، دنور ناجتز ۱۱۰ - ونکوور گریزلیز ۸۴ و ساکرامنتو کینگز ۱۱۱ - گولدن استیت واریورز ۱۰۵.

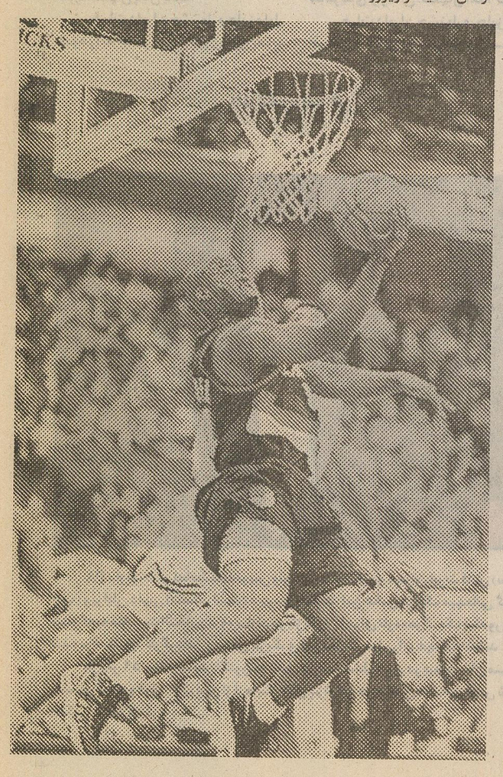

بالا بردن قدرت حفظ توپ اساس تمرین های دیروز

دومین روز از تمرین تیم ملی فوتبال کشورمان، برای بالا بردن قدرت کنترل وحفظ توپ برنامه ریزی شده بود.

ملی پوشان وقتی ساعت ۱۰/۳۰ دقیقه در زمین شماره ۲ مجموعه ورزشی آزادی گردهم جمع شدند و درغیاب پورحیدری زیر نظر اکبر مالکی و حسین فرکی کار خود را با دویدن و انجام نرمش های سبک شروع کردند و با حرکت های کششی خود را برای تمرینات سخت تر آماده کردند. بعد ازاین قسمت که حدود بیست دقیقه به طول انجامید مربیان بازیکنان را به گروه های چهار نفره تقسیم کردند تا در مساحتی که ابعادش با سید مشخص شده بود حفظ توپ را تمرین کنند.

در بخش اصلی تمرین ملی پوشان در نصف زمین و در دوتیم زرد و نارنجی به بازی پرداختند. این بازی دستگرمی با شرایط مختلف انجام شد بدین صورت که بازیکنان ابتدا می بایست با یک ضرب توپ را بین خود به گردش درآورند و سپس بازی با دو ضرب را در دستور کار داشتند.

بعد خاتمه این قسمت از تمرین ها بازیکنان با نرمش های برگشت به حالت اولیه خود را سرد کردند و تا شانزدهم فروردین ماه ۱۳۷۸ که مجدداً می بایست در مجموعه ورزشی آزادی خود را به مربیان معرفی کنند با اردو خداحافظی کردند.

هامبورگ یا نورنبرگ، مقصد بعدی خطیبی

مدتی است که فوتبال ایران توجه باشگاه های اروپایی را به خود جلب کرده و بازیکنان ایرانی رفته رفته در تیم های مختلف اروپایی جای ثابتی پیدا می کنند. این بار نوبت به هافبک جوان و ملی پوش تیم پاس رسول خطیبی رسیده که به باشگاه های آلمان بپیوندد.

گویا تیم های هامبورگ و نورنبرگ با ارسال دعوت نامه های رسمی به باشگاه پاس شرایط خود را برای استخدام این بازیکن ذکر کرده اند.

خود خطیبی دراین باره می گوید: هنوز مسؤولان باشگاه پاس هیچ صحبتی راجع به این قراردادها با من نکرده اند و هفته آینده همه چیز مشخص خواهد شد.

خطیبی درباره بازی در تیم های اروپایی می گوید: هربازیکن آرزو دارد در فوتبال اروپا توپ بزند، چرا که آنجا زمینه پیشرفت برای ما وجود دارد، از طرف دیگر، با حضور بازیکنان در تیم های معتبر اروپایی، هم فوتبال ایران مطرح می شود و هم بازیکنان ما تاکتیک های جدید یاد می گیرند، چرا که ما هیچوقت به طور ریشه ای با فوتبال آشنا نمی شویم اینطور یک بازیکن با ۷ یا ۸ ماه تمرین در کنار بازیکنان خارجی، تاکتیک های جدید را یاد می گیرد.

امروز، همیشه

آلفرد نیومن

حرفه: آهنگساز، تنظیم کننده، شاعر
محل تولد: نیوهون، کانکتیکات
دوران فعالیت: ۱۹۳۰ تا ۱۹۷۰
درگذشت: ۱۷ فوریه ۱۹۷۰

امروز نودوهشتمین سالگرد تولد این موسیقی دان آمریکایی است. نیومن از دوران کودکی نبوغ خود را بروز داد. پس از آموختن درس های اولیه نزد آهنگساز بزرگ این قرن، آرنولد شوئنبرگ، نخستین کار حرفه ای خود را در ۷ سالگی انجام داد و دستمزدش را به عنوان «پسربچه پیانیست اعجاب آور» دریافت کرد. او بعداً به عنوان «پسربچه رهبر ارکستر» و «جوانترین رهبر ارکستر در ایالات متحده» شناخته شد. پیش از آن که با فیلم «وپی» در سال ۱۹۳۰ از ساخته های کمپانی گلدوین وارد دنیای سینما شود، چندین دهه تجربه گرانبها در رهبری ارکسترهای تئاتر برادوی یا سمفونی ها داشت.

نخستین اثر مهم او در سینما قطعه ای در سبک و سیاق آثار گرشوین بود که برای عنوان بندی «چشم انداز خیابان» (۱۹۳۱) از محصولات گلدوین ساخت. او این قطعه را بعدها گسترش داد و بارها در دوران فعالیت خود به صورت سوئیت اجرا کرد.

نیومن همکاری با فاکس قرن بیستم را از سال ۱۹۳۳ و زمانی که هنوز این تهیه کننده، کمپانی سینمایی قرن بیستم نامیده می شد، آغاز کرد. او موسیقی مشهور علامت کمپانی فاکس را ساخت که هنوز هم در ابتدای فیلم ها و برنامه های تلویزیونی (از جمله مسابقات فوتبال حرفه ای در یکشنبه شب ها!) پخش می شود و تهیه کننده نامدار این تولیدات را معرفی می کند. نیومن که ۴۵ بار نامزد دریافت جایزه اسکار شده بود، هشت بار این جایزه را با فیلم هایی از تولیدات فاکس قرن بیستم و یک بار هم با محصولی از برادران وارنر برنده شد. آخرین ساخته او برای سینما موسیقی پرتحرک و روزآمد فیلم «فرودگاه» است که سال ۱۹۷۰ برای کمپانی یونیورسال ساخت. تعدادی از مشهورترین آثار سینمایی نیومن عبارتند از: شما فقط یک بار زندگی می کنید (۱۹۳۷)، وی ویلی وینکل (۱۹۳۷)، زندانی زندا (۱۹۵۲ و ۱۹۳۷)، ماجراهای مارکوپولو (۱۹۳۸)، آقای لینکلن جوان (۱۹۳۹)، بلندی های بادگیر (۱۹۳۹)، وسترنر (۱۹۴۰)، علامت زورو (۱۹۴۰)، جانی آپولو (۱۹۴۰)، خوشه های خشم (۱۹۴۰)، شکار انسان (۱۹۴۱)، دره من چقدر سرسبز بود (۱۹۴۱)، خون و شن (۱۹۴۱)، آواز برنادت (۱۹۴۳)، بهشت می تواند منتظر بماند (۱۹۴۳)، توافق جوانمردانه (۱۹۴۴)، شاهزاده روباهان (۱۹۴۹)، برف های کلیمانجارو (۱۹۵۲)، خرقه (۱۹۵۳)، چگونه می توان با یک میلیونر ازدواج کرد (۱۹۵۳)، هیچ حرفه ای مثل حرفه نمایش نیست (۱۹۵۴)، خارش هفت ساله (۱۹۵۵)، بابالنگ دراز (۱۹۵۵)، سلطان و من (۱۹۵۶)، خاطرات آن فرانک (۱۹۵۹)، مردی که به لیبرتی والانس شلیک کرد (۱۹۶۲) و نوادا اسمیت (۱۹۶۶).

آلفرد نیومن برادر لایونل نیومن، پدر دیوید نیومن و عموی راندی نیومن بود که همگی آهنگساز بودند.

روایات مذهبی در گالری ملی لندن

به تازگی تعدادی از آثار «اورازیو جنتیلچی» نقاش قرون ۱۶ و ۱۷ ایتالیایی در گالری ملی لندن به نمایش گذاشته شده است.

به گزارش ایرنا، بیشتر نقاشی های «جنتیلچی» برگرفته از روایات مذهبی و داستان های کتاب مقدس است و در دوران زندگی و کار با بسیاری از پادشاهان اروپایی و دربار آنان در ارتباط بود.

وی نقاشی هایی به سفارش درباریان می کشید. این نقاش، در سال های آخر عمر خود نقاش رسمی دربار چارلز اول پادشاه مخلوع انگلستان بود.

یکی از مشهورترین آثار این نقاش که در این نمایشگاه به معرض دید گذاشته شده، تابلوی «از آب گرفته شدن حضرت موسی» است که جنتیلچی دو روایت از آن را کشیده است.

تابلوی اول به سفارش «هنریتا ماریا» همسر چارلز اول در سال ۱۶۳۳ کشیده شده است و تابلوی دوم با فاصله کمی پس از کشیدن روایت اول به سفارش «فیلیپ» چهارم پادشاه اسپانیا!

هر چند فضای کلی دو تابلو از شباهت زیادی برخوردار است اما برخی جزییات متفاوت در این دو روایت، به خوبی تفاوت های حاکم بر فرهنگ اسپانیا و انگلیس را در نیمه اول قرن هفدهم آشکار می سازد.

نقاش در تابلویی که برای ملکه انگلستان تهیه کرده، منظره ای از چمنزارهای انگلیس همراه با تپه های کوتاه آن را کشیده است و در آن خدمه همسر فرعون به شکل زنان انگلیسی ترسیم شده اند.

در تابلویی که برای فیلیپ چهارم تهیه شده، چشم انداز تغییر یافته و حال و هوای مناظر مدیترانه ای در آن تصویر شده است. خدمه همسر فرعون نیز همگی در پوشش کامل ترسیم شده اند.

جنتیلچی که بعدها نقاشان سرشناسی مانند پوسن از سبک وی تقلید کردند، به تدریج در کارهای خود به نوعی پختگی و کمال دست پیدا کرد و در آثار بعدی خود بر عکس آثار اولیه، از اغراق در نمایش حالات و فرم های بدن زنان و مردانی که در داستان های دینی آنان را نمایش می داد، دست برداشت و به نوعی طبیعت گرایی و واقعیت روی آورد.

در نمایشگاه اخیر گالری ملی که تا روز ۲۳ ماه مه ادامه خواهد داشت علاوه بر تابلوی «از آب گرفته شدن موسی» آثار دیگری از جمله «قتل جالوت به دست داود»، «لوط و دخترش»، و «یوسف و زن عزیز مصر» به نمایش درآمده است.

هانریش بل در آخر سال

«زنان برابر چشم انداز رودخانه» نام اثری از هانریش بل با ترجمه کامران جمالی است که بعد از چهار سال وقفه در توزیع آن، بالاخره در آخرین روزهای سال ۷۷ مجوز پخش گرفت.

ظاهراً توزیع نشدن این کتاب فقط به تصمیمات مدیریت سابق وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی باز می گردد چرا که کتاب مذکور مجوز چاپ داشته است و مدیریت سابق این وزارتخانه اجازه توزیع به این اثر را نداده بود.

گفته می شود در بازبینی مجدد، این کتاب هیچ مشکلی برای توزیع پیدا نکرده است.

بیمار انگلیسی مجری کن شد

مجری پنجاه و دومین جشنواره بین المللی فیلم کن انتخاب شد.

به گزارش فرانس پرس، برگزارکنندگان جشنواره که پیش از این «دیوید کرانبرگ»، کارگردان کانادایی را به عنوان دبیر هیات داوران برگزیده اند، این بار «کریستین اسکات تامس» هنرپیشه اسکاتلندی را برای اجرای برنامه های افتتاحیه و اختتامیه و اهدای جوایز این جشنواره انتخاب کرده اند.

«کریستین اسکات تامس» که نخل طلایی کن امسال را به سازنده فیلم برگزیده این مشهورترین جشنواره فیلم جهان اهدا می کند تاکنون بازیهای درخشانی در فیلمهای «چهار عروسی و یک تشییع جنازه»، «بیمار انگلیسی» و «نجواگر اسب» ارائه داده است.

ارکسترها به یاد منوهین می نوازند

ارکستر فیلارمونیک برلین دیروز به یادبود «یهودی منوهین» نوازنده و نابغه بزرگ موسیقی قرن بیستم کنسرت داد.

به گزارش فرانس پرس، ارکستر فیلارمونیک برلین که یکی از بزرگترین و مشهورترین ارکسترهای جهان به شمار می رود در کنسرت دیروز خود آثاری از شومان و شوستاکوویچ را به رهبری کورت ساندرلینگ اجرا کرد.

همچنین کنسرت دیگری هم در نخستین روز بهار به یادبود منوهین به وسیله ارکستر دولتی برلین در این شهر اجرا می شود. این ارکستر با رهبری «دانیل بارنبویم» سمفونی ۵ بتهوون و کنسرتو ویلون بتهوون را با تکنوازی ماکسیم ونگروف اجرا می کند. تمامی عواید هر دو ارکستر بنیاد منوهین صرف تدارک کنسرتهایی در خانه های سالمندان، بیمارستان ها، زندان ها و... خواهد شد.

کاش فیلم در همان دقایق اول تمام می شد

ایرنا - سومین جشنواره فیلم ویدیویی و عکس زندان های کشور روز سه شنبه طی مراسمی با معرفی برترین ها در محل تالار سوره اصفهان پایان یافت.

هیات داوران جشنواره جایزه اول خود را به خاطر به کارگیری درون مایه مناسب و نگرشی جست وجوگر به زمینه های ایجاد اعتیاد و عواقب آن به فیلم «فراق» به کارگردانی مسعود شاهزیدی از زندان اصفهان اهدا کرد.

هیات داوران جشنواره، جایزه دوم خود را به خاطر نگاهی نو به انسان در عصر ماشین و استفاده از تکنیک و خلاقیت های خاص به فیلم «باور سایه ها» ساخته وحدت شیخی از زندان اردبیل اختصاص داد.

هیات داوران جشنواره از دقایق اولیه فیلم «طلوع معکوس» ساخته حمیدرضا سهیلی و ابراهیم اصغری تولید اداره کل زندان های خراسان به خاطر به تصویر کشیدن مظلومیت کودکان و استثمار آنان قدردانی کرد و افزود: «شایسته بود این فیلم در همان بخش نخست خاتمه می یافت، چرا که ادامه آن لطمه به کل اثر زده است».

یک عکس، یک خبر

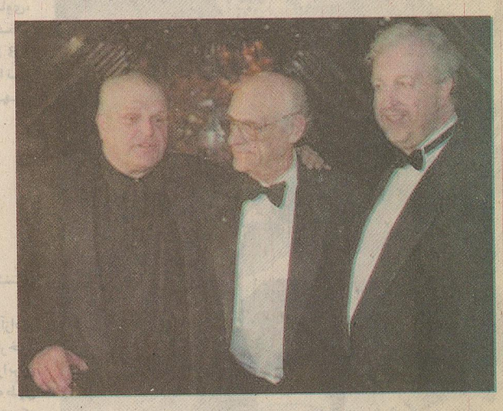

PA- آرتور میلر نمایشنامه نویس ونویسنده نامدار به همراه رابرت فلس (سمت چپ) و برایان دنهی (سمت راست) دیده می شوند. این عکس در یک میهمانی گرفته شده که به مناسبت انتخاب گروه سازنده و بازیگران اجرای تازه «مرگ یک پیله ور» برپا شده بود. فلس، کارگردانی و دنهی بازیگری این نمایش میلر را برعهده داشتند.

بازیگر ۵۹ ساله نمایش اکنون به دلیل عارضه فشار خون در بیمارستان منهتن بستری شده و قرار است پس از آزمایش های پزشکی در همین هفته مرخص شود. (عکس: جف گیزلر)

اندی وارهول افشا می شود

اندی وارهول، هنرمند مشهور و چهره شاخص سبک «پاپ آرت» احتمالاً به یک بیماری شدید روانی مبتلا بوده است.

به گزارش رویتر از لندن، یک کارشناس برجسته بیماری های روانی، بیماری وارهول را «آیتم» تشخیص داده است. این یک عارضه شدید روانی است که در دوران کودکی پیشرفت می کند و شخص را از معاشرت و ارتباط با دیگران ناتوان می سازد.

جودیت گولد، مدیر «الیوت هاوس» که مهم ترین مرکز تشخیص بیماری «آیتم» در انگلیس است می گوید: «جالب است که بسیاری از کارهای او نشانه این بیماری هستند». این کارشناس، ناسازگاری اجتماعی، علاقه شدید به یکنواخت بودن لباس، کمترین استفاده از کلام و توجه بیش از حد به جزئیات را از علایم بارز بیماری وارهول دانست.

گولد در گفت وگو با نشریه «ساندی آبزرور» اعتقاد خود مبنی بر ارتباط بیماری «آیتم» با نبوغ شدید - و حتی نبوغ هنری - را بیان کرد.

یان استوارت آهنگساز نیز با نظر گولد موافق است. او در رفتار وارهول شکل ملایمی از گرایش های خودمحورانه را تشخیص داده است.

او گفت: «رفتارهای معمولی وارهول، شاخص [این بیماری] هستند. این همان حالتی است که داستین هافمن در «رین من» به خوبی تصویر کرده است».

دیدگاه سرد و یکنواخت وارهول در تصویری که از خود کشیده است، دیده می شود.

نوروزانه

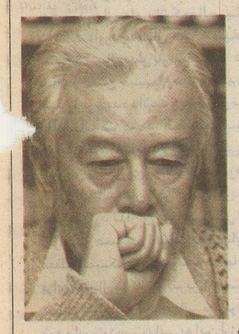

شناسنامه ایرانیان

عیدهایی هستند مربوط و محدود بر بزرگداشت، جشن بزرگ و یا بزرگوار. اما نوروز جشن همگانی و همه جایی است، بزرگداشت نوشوی زمین است و هرچه در آن هست.

عیدهایی هستند که مخصوص و محدود به محل، منطقه. اما نوروز چنان عیدی است که به همه گوشه و کنار این دنیای هستی پای می نهد، همه جا را سبز و خرم می کند، به همه صفا می بخشد. حتی سنگ سخت بیجان جامه به بر می کند.

عیدهایی هستند محدود ومخصوص به زمان، به دوره. و اما نوروز برای همیشه است؛ تا هستی زمین و آفتاب هر سال در زمانی معین خود می آید؛ و هیچ نیرو نمی تواند مانع شود...

کمونیست ها خیلی کوشیدند تا رسم آیین های ملی مردمان اتحاد شوروی را نابود کنند. در بسیاری از موارد موفق هم شدند. امانتوانستند نوروز را برهم زنند. چنانچه تاجیکان در هر شرایط خانه می برآوردند [خانه تکانی]، سر مزار می رفتند، برای آنانی که بعد از نوروز پیشین گذشته اند، مراسم نوروزی می آراستند، سبزه و سمنک [سمنو] درست می کردند، به زیارت بزرگان می رفتند، به خردان عیدی می دادند...

چندی پیش به مناسبت گفته شده بود و تکرارش به گمانم عیب چندان ندارد: خداوند بر دوست داشته ترین خلق خود این توان را ارزانی می دارد که عیدها و جشن ها و آیین ها بیافرینند. نوروز از جمله آن مراسم های سیرشمار پسندیده جهانی است که ایرانیان آشکار کردند.

در این روزهای فرخنده، خوانندگان گرامی نشاط و همه عزیزان ایرانی را با نوروزی دل افروز تاجیکانه یعنی از ته دل شادباش می گویم و می خواهم مهر گرمشان نسبت به این مرز و بوم بهشتی سوزان تر باشد، تا جایگاه شایسته ایران مردمک دیده در جهان کنونی و فردایی باز هم بلندتر گردد.

رحیم مسلمان قبادیانی
(استاد تاجیکی زبان و ادبیات فارسی مقیم تهران)
۷۷/۱۲/۲۵

خونبها

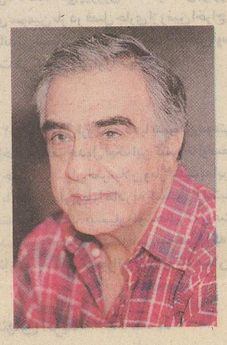

سالی که گذشت، سالی بود که ما را نه یک سال که چندین سال پیرتر کرد، سال رعب و خشونت بود، خشونتی که بخصوص خانواده آرامش طلب اهل قلم را سخت سراسیمه و مأیوس کرد. نه این که ما، وحشت و خشونت را ندیده باشیم و از سرنگذرانده باشیم و تجربه نکرده باشیم که این خشونت ها جز روسیاهی چیزی به بار نمی آورد. اما ما برای برقراری جامعه ای پاک و پاکیزه انقلاب کرده بودیم و حالا با روزهایی مواجه می شویم که هرلحظه اش انباشته از بیم و دلهره بود و همین احوال، به پیر و پکر و نومیدمان می کرد. حافظ در باب این احوال گفته است:

زیرکی را گفتم این احوال بین خندید و گفت صعب روزی، بوالعجب کاری، پریشان عالمی

پریشانی این احوال، پیش و بیش از همه، نویسندگان و هنرمندان را دلسرد می کرد و خلاقیت را می خشکاند، اما همیشه پس از دوران های سیاه و سخت، ایام روشنایی و امیدواری فرا می رسد و از این رو، در ازای مصیبت از دست دادن چند نویسنده شریف و بی گناه، رگه هایی هرچند اندک از این امیدواری پدیدار شده است. پاره ای از نوشته های مستدل و متهورانه مطبوعات، خبرهایی درباره برگزاری همایش نوروزی در تخت جمشید، اجازه برگزاری مراسم چهارشنبه سوری، زمزمه آزادشدن استفاده از ماهواره و آغاز فعالیت آزادانه کانون نویسندگان از این جمله اند.

در زمینه ادبیات داستانی، اهدای جایزه به رمان نویسان و نویسندگان داستان کوتاه بیست ساله گذشته کار تحسین برانگیزی بود و پخش مجدد رمان «زمستان ۶۲» از اسماعیل فصیح که ارزش بردن جایزه را داشت و چاپ و انتشار چند مجموعه داستان و رمان تازه دراین دو سه هفته آخرسال و ازجمله مجموعه داستان کوتاه «تبله آبی» از محمدرضا صفدری، «دیوان سومنات» از ابوتراب خسروی و بخصوص رمان دو جلدی «دل دلداگی» از شهریار مندنی پور، رمضانی پور که بر پیشانی آن نوشته است «آفتاب باش تا اگر به جایی نخوانی بتابی، نتوانی» همه امیدبخش اند و ما به همین ها دلخوشیم.

می توان آیا این نشانه های اندک از آینده ای درخشان را به نوعی بهای خون نویسندگانی چون مختاری و پوینده دانست؟

صفدر تقی زاده
۷۷/۱۲/۲۵

سال نو و سال ۲۰۰۰ سال آشتی با کتاب

شوخی تلخ سرنوشت را ببینید که در این آخرین روزهای سال، وزارت ارشاد و فرهنگ اسلامی با به جان خریدن تمام انتقادها و حملات، زمانی تصمیم به قدردانی و تحسین از آثار داستان نویسان وطنی گرفت که بازار کتاب و کتابخوانی هیچ گاه تا بدین حد راکد نبوده است. کجا هستند آن انبوه خریدارانی که بیایند و این آثار رسماً تحسین شده را بخرند و بخوانند؟ عناوین تازه هر روز بر پیشخوان کتابفروشی ها چیده می شوند و کتاب های تلنبارشده از هفته های قبل را می پوشانند.

جوانان ما اصلاً لذت کتاب خواندن را نچشیده اند و نمی شناسند. والا چطور ممکن است تناقض ارقام ۲۵ میلیون دانش آموز و دانشجو و کمتر از ۲۰۰۰ نسخه میانگین فروش کتاب ها را توجیه کرد؟

به عنوان دو عضو از اعضای خانواده سوگوار و آسیب پذیر اهل قلم و در عین حال جمع در کار خود فرومانده ناشران و کتابفروشان آرزو می کنیم سال نو، سال ۲۰۰۰، سال آشتی نسل جوان با کتاب باشد.

کریم و گلی امامی
۷۷/۱۲/۲۵

فلزیاب
طلا-نقره-مس-آهن-چدن و...
• فلزیاب های پیشرفته جهت عملیات صحرایی
• فلزیاب تاسیساتی جهت امور آب و فاضلاب
• فلزیاب های بازرسی بدنی و مین یاب نظامی
• فلزیاب صنعتی و خط نقاله جهت کارخانجات
شرکت البرز الکترونیک - فروش و مشاوره
۸۲۳۴۷۷۷ - ۸۲۳۴۷۷۸

پایان قرن میعادگاه کاریکاتور

THE FOURTH.
TEHRAN INTERNATIONAL CARTOON BIENNIAL

«پایان» به بهانه پایان قرن حاضر موضوع اصلی چهارمین دوسالانه (بی ینال) کاریکاتور تهران است که شهریورماه سال آینده در موزه هنرهای معاصر تهران برگزار می شود.

از تمامی کاریکاتوریست های حرفه ای و غیرحرفه ای سراسر جهان برای شرکت در این نمایشگاه دعوت شده است.

کاریکاتوریست ها در این دوره از نمایشگاه می توانند آثار خود را با موضوع «آزاد» هم ارسال کنند.

از دیگر مقررات این نمایشگاه، ارسال اصل اثر در اندازه بزرگ به تعداد پنج اثر است. آخرین مهلت دریافت آثار ۳۱ خرداد ۱۳۷۸ تعیین شده است.

در این دوره از دوسالانه کاریکاتور تهران به پنج اثر برگزیده نخست ۱۰ سکه بهارآزادی اهدا خواهد شد.

علاقه مندان به شرکت در این نمایشگاه می توانند آثار خود را به نشانی تهران، خیابان کارگرشمالی، موزه هنرهای معاصر یا صندوق پستی ۵۷۳۸ ارسال کنند.

فیلم دی کاپریو جنجالی می شود

همه چیز برای فروش

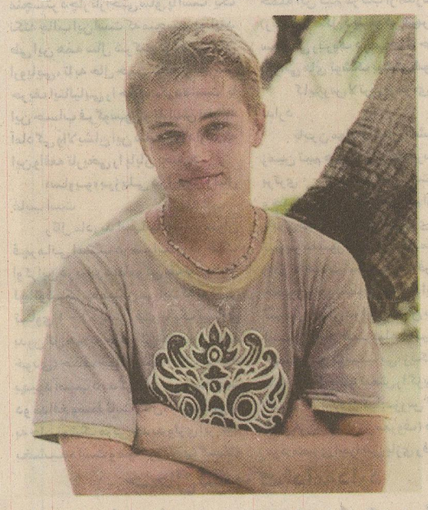

لئوناردو دی کاپریو، برای دفاع سرسختانه از آخرین فیلم خود، در مقابل طرفداران محیط زیست ایستاد. او به ادعای آنان درباره نابودی سواحل زیبای تایلند پاسخ می دهد.

«من نمی خواهم به عنوان کسی شناخته شوم که حامی تخریب محیط زیست است».

این جمله را کسی می گوید که با بازی در فیلم «تایتانیک»، به یکی از پول سازترین بازیگران جهان بدل شد.

بعد از تایتانیک نخستین حضور او در فیلم «ساحل» است که او را در مقابل دوستداران محیط زیست تایلند قرار داده است. اما دی کاپریو در مصاحبه ای که روز شنبه در روزنامه «دیلی تلگراف» به چاپ رسید، این اعتراض ها را رد می کرد و آن را یک «اتلاف وقت بزرگ» نامید.

موضوع فیلم درباره یک خانه به دوش است که نقشه ای را از یک هیپی معتاد به دست می آورد. این نقشه، نشانی یک «بهشت» است: جایی پر از جوانان ایده آلیست که «نیروانا»ی خود را نیافته اند.

این فیلم در جزیره «فی فین لی» ساخته می شود. گروه سازنده، ۶۰ درخت نخل را در ساحل گذاشتند؛ شن ها را با بولدوزر جابه جا کردند و بوته های ساحلی را بریدند.

آنان سه تن از رسوبات ساحلی را جابه جا کرده اند. اما قول داده اند که تا پایان کار فیلم در ماه آوریل همه چیز را به جای قبلی خود بازگردانند.

دوستداران طبیعت تولید این فیلم را «تخریب بی شرمانه محیط زیست تایلند» خوانده اند.

رهبر آنان می گوید: «در این کشور همه چیز برای فروش است. امروز این کشور بیش از همیشه بدبخت و فقیر است».

اما دی کاپریو می گوید: «من نمی دانم این حرف ها به چه دلیلی گفته می شود. من هر روز آنجا هستم و هیچ تخریبی را ندیده ام. این بحث ها با انگیزه سیاسی صورت می گیرد. تا جایی که من می دانم بیشتر این اتهام ها واهی و توخالی هستند».

وی مدعی است: «گروه فیلم سازی چند تن زباله را از ساحل بیرون برده اند و آنجا را بهتر از شکل طبیعی اش ساخته اند».

او که به نظر می رسد از این مناقشه کلافه شده است، می افزاید: «چیزی که مرا ناراحت می کند، این است که همه من را مسئول رویدادها و پیشامدهای احتمالی می دانند. امسال واقعاً تصمیم دارم کارهای بزرگی در زمینه محیط زیست انجام دهم. نمی خواهم مردم تصور کنند که فیلم های من باعث تخریب و نابودی محیط زیست کشورهای دیگر است».

بخارای چهارم منتشر شد

چهارمین شماره از دوره جدید مجله فرهنگی - هنری بخارا به سردبیری علی دهباشی ویژه بهمن و اسفند ۷۷ در ۴۶۷ صفحه منتشر شد.

«ممانعت طالبان از برپایی جشن نوروز» از پرویز ورجاوند سرمقاله این شماره است.

ورجاوند در مقدمه این سرمقاله یادآور شده این مقاله را سال پیش به منظور چاپ در مجله کلک نوشته است. ولی به دلیل کسالت علی دهباشی در سال گذشته و به دلیل اینکه «هیچ چیز در آن سامان [افغانستان] به گونه ای تغییر نیافته تا نیازی به ایجاد اصلاح در آن نوشته باشد»، این مقاله امسال برای چاپ در بخارا فرستاده شد.

«نارسایی در ترجمه های فارسی» نوشته علی محمد حق شناس، «چهره انسان و رنج او» نگاهی به آثار نقاشی علی رضا اسپهبد نوشته آیدین آغداشلو، «مدرنیسم در نقاشی» نوشته کلمنت گرینبرگ ترجمه عزت الله فولادوند، «اسطوره الگوی ایرانی تریستان و ایزوت» نوشته جلال ستاری از مقالات این شماره بخارا هستند.

مردان سال هم خودکشی می کنند

«چشمی که هرگز با پلک باز به خواب نمی رود» عنوان نمایشگاه عکس «ترنس دوناون» عکاس سرشناس مطبوعات انگلیس است که در موزه ملی لندن برپا شده است.

به نوشته گاردین، این عکاس در سال ۱۹۸۹ از سوی نشریه «ونیتی فیر» به عنوان مرد دهه ۱۹۸۰ برگزیده شده است.

این انتخاب به خاطر ۴۰ سال فعالیت او است که در آن بیش از یک میلیون قطعه عکس از جنبه های مختلف زندگی در انگلیس گرفته است.

«دوناون» که عکاس خانواده سلطنتی انگلیس بود تعدادی از بهترین عکس های «دایانا» همسر متوفی ولیعهد انگلیس را گرفته است.

این عکاس در کنار عکاسی به فعالیت فیلمسازی نیز اشتغال داشت و در دوره فعالیت خود بیش از ۳۰۰ فیلم تبلیغاتی را تهیه کرد. «ترنس دوناون» در سال ۱۹۹۶ به دلیل مبتلا شدن به یک بیماری پوستی در سن ۶۰ سالگی خودکشی کرد.

ستایش از ستارگان

پل مک کارتنی برای دومین بار به تالار افتخار موسیقی راک اندرول راه یافت.

به گزارش رویتر، چهاردهمین مراسم معرفی برگزیدگان، برای عضویت در «تالار افتخار» روز دوشنبه در هتل والدورف آستوریای نیویورک انجام شد.

در این مراسم هفت نفر از ستارگان موسیقی که ۲۵ سال از انتشار نخستین آلبوم آنان گذشته است و تاثیر فراوانی بر روند این هنر گذاشته اند برای تجلیل و بزرگداشت انتخاب می شوند.

پل مک کارتنی که قبلاً در سال ۱۹۸۸ به عنوان عضو گروه مشهور بیتل ها به این افتخار دست یافته بود، امسال به طور مستقل برگزیده شد. در کنار مک کارتنی از بیلی جوئل (پیانیست برجسته) و بروس اسپرینگستین (خواننده مشهور سبک بلوز که آواز او برای فیلم «فیلادلفیا» بسیار ستایش شد) تجلیل شده است.

کرتیس می فیلد و داستی اسپرینگفیلد (که چندی پیش در لندن درگذشت) نیز در فهرست برگزیدگان هستند.

به گزارش فرانس پرس مجسمه های این هنرمندان در «تالار افتخار موسیقی راک اندرول» واقع در شهر کلیولند ایالت اوهایو نصب خواهد شد.